

R.C. Reddy IAS Study Circle
TSPSC GROUP-1 SERVICES

GRAND TEST-1

Key with Explanation

1. Answer: 1

Explanation:

Sr no	Diseases	Caused by
1	Peptic Ulcers	bacterium <i>Helicobacter pylori</i> (<i>H. pylori</i>)
2	Dengue	Dengue virus
3	Elephant Foot	parasitic worms
4	Malaria	protozoan microorganisms called Plasmodium

2. Answer: 2

Explanation:

The main differences between human and fish hearts lie in the number of chambers and the circulation patterns they create.

- **Chambers:**

- **Humans:** Four chambers - two upper atria (atria) and two lower ventricles (ventricles). This creates a double circulatory system.
- **Fish:** Two chambers - one atrium and one ventricle. This leads to a single circulatory system.

- **Circulation:**

- **Humans:** Double circulation separates oxygen-rich and oxygen-depleted blood. Blood travels through two loops - pulmonary circulation (to the lungs for oxygenation) and systemic circulation (to the body).
- **Fish:** Single circulation with some mixing of oxygenated and deoxygenated blood. Blood follows one path - from the body to the gills for oxygen pick up, then to the body again.

3. Answer: 1

Explanation:

Azolla

Azolla is a genus of fern that forms a symbiotic relationship with a type of nitrogen-fixing cyanobacteria, *Anabaena azollae*. This cyanobacteria lives in cavities within the Azolla plant and fixes atmospheric nitrogen into a form that can be used by plants. This makes Azolla a valuable biofertilizer for rice crops

Here are some of the benefits of using Azolla as a biofertilizer:

- Increases nitrogen availability in the soil
- Promotes rice growth and yield
- Suppresses weeds
- Improves soil fertility
- Reduces the need for chemical fertilizers

4. Answer: 3

Explanation:

Marsh Gas:

- Marsh gas, also known as swamp gas or bog gas, is a mixture primarily of **methane** and smaller amounts of hydrogen sulfide, carbon dioxide, and trace phosphine that is produced naturally within some geographical marshes, swamps, and bogs.

5. Answer: 2

Explanation:

Indian Biological Data Centre (IBDC):

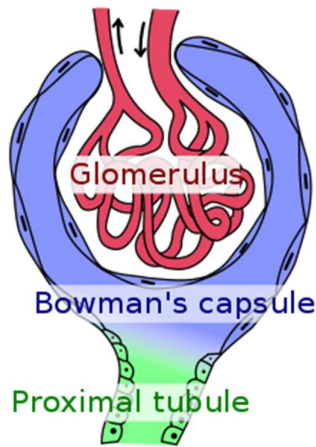
- The 'Indian Biological Data Centre (IBDC)' is the first national repository for life science data in India.
- The data center is supported by the Government of India (GOI) through the Department of Biotechnology (DBT).
- It is being established at the Regional Centre of Biotechnology (RCB), Faridabad in the national capital region in collaboration with the National Informatics Centre (NIC), India.
- Due to the heterogeneity of life science data, IBDC is being developed in a modular nature wherein different sections would typically deal with particular type/s of life science data.
- Further, besides archiving life science data, IBDC shall also develop highly curated data sets in order to facilitate knowledge discovery in various domains of life sciences.
- It would also provide infrastructure and expertise for biological data analysis..
- While IBDC would act as the major repository for life science data emerging from India, it will constantly strive to serve the requirements of the global scientific community.

6. Answer: 4

Explanation:

Bowman's capsule

- Bowman's capsule (or the Bowman capsule, capsula glomeruli, or glomerular capsule) is a cup-like sac at the beginning of the tubular component of a nephron in the mammalian kidney that performs the first step in the filtration of blood to form urine.
- A glomerulus is enclosed in the sac.
- Fluids from blood in the glomerulus are collected in the Bowman's capsule.

7. Answer: 4

Explanation:

- Seaweeds are an important source of iodine.
- Seaweeds are highly efficient at absorbing iodine from seawater.
- Kelp, a type of seaweed.
- Iodine is a mineral essential for thyroid function, which regulates metabolism and growth.
Iodine deficiency can lead to a number of health problems, including goiter, hypothyroidism, and developmental problems in children

8. Answer: (3)

Explanation:

The COD of a system is always higher than the BOD because of:

1. **Comprehensiveness:** COD considers everything oxidizable, including:
 - **Biodegradable organic matter:** This is the same organic matter that BOD measures and is readily consumed by microbes.
 - **Non-biodegradable organic matter:** This includes complex organic compounds that microbes cannot break down, such as some plastics or lignin.
 - **Inorganic matter:** Some inorganic compounds, like sulfides or ammonia, can also be chemically oxidized with strong agents used in the COD test.
2. **Strength of Oxidation:** The chemical process used in COD is more vigorous than the biological processes used by microbes in BOD. This stronger chemical attack can break down even complex or resistant organic matter that wouldn't be readily available to microbes.

9. Answer: 1

Explanation:

The temperature increase with height in the stratosphere is due to the presence of the ozone layer.

1. **Ozone Layer:** The stratosphere contains a layer rich in ozone (O₃) molecules. Ozone forms when ultraviolet (UV) radiation from the sun hits oxygen molecules

(O₂) in the stratosphere, splitting them into single oxygen atoms (O). These single oxygen atoms then combine with other oxygen molecules to form ozone.

2. **UV Absorption:** Ozone molecules have a special property – they absorb ultraviolet radiation from the sun very effectively. This UV radiation carries a lot of energy.
3. When ozone absorbs UV radiation, the ozone molecule itself becomes energized. This absorbed energy is then released back out as heat.
4. **Heating Effect:** As countless ozone molecules absorb UV radiation throughout the stratosphere, they all release heat. This collective heating effect causes the temperature to rise with increasing altitude in the stratosphere.

10. Answer: 3

Explanation:

Igloos are made of ice (or more accurately, compressed snow) for a few key reasons that make them well-suited for the harsh Arctic environment:

1. **Insulation:** Even though ice feels cold to the touch, it's actually a very good insulator. This means it resists the transfer of heat. Here's why:
 - **Air Pockets:** Compressed snow, which is what igloos are built from, traps a lot of air within its structure. Air is a poor conductor of heat, so these air pockets help prevent the interior of the igloo from losing heat to the extremely cold outside air.
2. **Availability:** In the Arctic regions where igloos are built, wood and other traditional building materials are scarce. Ice, on the other hand, is readily available in abundance.
3. **Structural Strength:** When compacted properly, compressed snow can be surprisingly strong and can hold the weight of the igloo's structure. The rounded dome shape of an igloo also adds to its structural integrity by distributing weight evenly.
4. **Heat Source:** The main source of heat inside an igloo comes from the people living in it. Their body heat warms the air, and the insulated snow walls help trap that heat inside, creating a relatively warm space compared to the frigid outdoors.

11. Answer: 3

Explanation:

XPoSat Mission

Context: Recently, ISRO's PSLV-C58 XPoSat mission was successfully launched.

About ISRO's PSLV-C58 XPoSat mission:

- The Indian Space Research Organisation ran in the New Year with the successful launch of PSLV-C58 carrying XPoSat and 10 other payloads.
- XPoSat (X-ray Polarimeter Satellite) is the first dedicated scientific satellite from ISRO to carry out
- research in space-based polarisation measurements of X-ray emission from celestial sources.
- The Satellite configuration is modified from the IMS-2 bus platform. (PSLV-C54 launch)

- The Configuration of the mainframe systems are derived based on the heritage of IRS satellites.
- It carries two payloads namely POLIX (Polarimeter Instrument in X-rays) and XSPECT (X-raySpectroscopy and Timing).
 - POLIX is realized by Raman Research Institute and
 - XSPECT is by Space Astronomy Group of URSC.

12. Answer: 1

Explanation:

R21/Matrix-M

Context: In a significant development in the global fight against malaria, the World Health Organization (WHO) has recently added the R21/Matrix-M malaria vaccine to its list of prequalified vaccines.

About:

- Developed by Oxford University and manufactured by the Serum Institute of India, this vaccine holds promise in preventing malaria in children.
- The R21/Matrix-M vaccine became the second malaria vaccine to achieve WHO prequalification, the first one was the RTS, S/ASo1 vaccine.
- Products that achieve WHO prequalification gain credibility and are more readily accepted in international markets, as WHO applies rigorous international standards to evaluate their safety, effectiveness, and manufacturing compliance.

13. Answer: 1

Explanation:

Krishi 24/7

Context: Recently, the Union Agriculture Ministry, in collaboration with the Wadhvani Institute for Artificial Intelligence (Wadhvani AI), developed Krishi 24/7.

About Krishi 24/7:

- It is the first-ever AI-powered solution for automated agricultural news monitoring and analysis, with support from Google.org.

Features

- The tool scans news articles in multiple languages and translates them into English.
- It extracts essential information from news articles, such as headline, crop name, event type, date, location, severity, summary, and source link, ensuring that the ministry receives timely updates on relevant events published on the web.

Significance

- It manage agricultural news articles of interest to aid timely decision-making.
- It will aid the Department of Agriculture and Farmers Welfare (DA&FW) to identify relevant news, generate timely alerts, and take prompt action to protect farmers' interests and promote sustainable agricultural growth through improved decision-making.

14. Answer: 3

InfexnTM

Context: Kerala is preparing to introduce 'infexn™', India's first genomics-based test for diagnosing infectious diseases, through a collaboration between IIT-Bombay-based HaystackAnalytics and NIMS Medicity.

About:

- 'Infexn™' is designed to detect bacterial and fungal infections, as well as antimicrobial resistance genes, and can be performed within hospital settings.
- This test represents a significant breakthrough in medical diagnostics and promises to deliver precise results within 24 hours by utilizing genome sequencing technology.

15. Answer: 1

Explanation:

Hanooman

Context: The BharatGPT group, has unveiled 'Hanooman', a series of large language models (LLMs) capable of responding in 11 Indian languages, with plans to expand to over 20 languages.

About:

- Hanooman is designed for use in healthcare, governance, financial services, and education sectors.
- It is a multimodal AI tool that can generate text, speech, videos, and more in multiple Indian languages.
- One customized version, VizzhyGPT, is tailored for healthcare.

16. Answer: 3

Explanation:

Context: Adani Defence and Aerospace inaugurated two facilities for ammunition and missile manufacturing in Kanpur, Uttar Pradesh, marking the first private-sector venture in this domain.

The complex aims to become one of South Asia's largest integrated ammunition manufacturing facilities, producing ammunition for the armed forces, paramilitary forces, and police.

17. Answer: 2

Explanation:

ANEEL Fuel

Context: Clean Core Thorium Energy, a Chicago-based company, has developed ANEEL (Advanced Nuclear Energy for Enriched Life), (named after India's scientist, Dr Anil Kakodkar) - a fuel that combines Thorium and High Assay Low Enriched Uranium (HALEU).

About:

- ANEEL can be used in India's existing Pressurized Heavy-Water Reactors (PHWRs), offering a potential game-changer for the country's nuclear energy sector
- India has the world's largest reserves of Thorium, estimated at 1.07 million tonnes, and ANEEL could facilitate the efficient utilization of Thorium in nuclear reactors.
- The fuel's benefits include reduced nuclear waste volume, lower operating costs, and longer-lasting efficiency.

18. Answer: 3

Explanation:

Operation Amrith (Antimicrobial Resistance Intervention For Total Health)

Context: The Kerala Drug Control Department has initiated Operation Amrith (Antimicrobial Resistance Intervention For Total Health) to curb the overuse of antibiotics in the state.

About:

- Pharmacies are required to maintain accurate records of antibiotic sales, display posters stating 'antibiotics not sold without doctor's prescription,' and comply with prescription regulations.
- Operation Amrith aligns with Kerala's Anti-Microbial Resistance Strategic Action Plan (KARSAP), reflecting a multi-sectoral approach to combat antimicrobial resistance (AMR).
- The state has implemented various initiatives, including the Antibiotic Literate Kerala Campaign, block-level AMR Committees, and the Kerala Antimicrobial Resistance Surveillance Network (KARSNET) for surveillance.
- The move aims to raise awareness about AMR, ensure responsible antibiotic use, and prevent the spread of drug-resistant infections.

19. Answer: 3

Explanation:

Krutrim AI

Context: Earlier this year, Indian multinational ridesharing company, Ola, introduced Krutrim AI, claiming it as "India's own AI".

About Krutrim AI:

- It is envisioned to be **personalised assistant**, which can simplify personal and professional life by getting a variety of tasks done for you. It hopes to bridge the gap between conventional AI and the specific needs based on Indian languages and culture.
- It uses **Natural Language Processing (NLP)** — a component of AI — to understand the nuances of human language, including colloquialisms and cultural contexts.
- Machine Learning (ML) algorithms enable it to learn from vast data sets and improve its responses over time. Moreover, Deep Learning, a sophisticated branch of ML, helps it recognise patterns and analyse complex data.
- One of the distinguishing features of Krutrim AI is that it has the **ability to understand the intent of the user**. While most AI models rely on keyword matching and statistical probabilities, Krutrim AI reportedly dives deeper to understand the user's request.
- It can help with a variety of creative and **knowledge retrieval tasks**. One can write an email, seek information on topics of interest, learn new skills, plan travel or learn a new recipe, and more.

20. Answer: 4

Explanation:

Lord Ripon's Resolution of 1882 has been hailed as the 'magna carta' of local Self-government. He is called as the father of local self-government in India.

Hence, statements A and B are not correct.

Lord Mayo's Resolution of 1870 on financial decentralisation visualised the development of local self-government institutions. **Hence statement C is not correct.**

21. Answer: 2

Explanation:

Law and order is a state subject

Twenty-nine subjects (of 11th Schedule of the Constitution), which were earlier in the State list, were transferred to the Panchayati Raj Institutions (optionally) by the 73rd amendment, such as animal husbandry, local markets etc.

The functions of Urban local bodies have been listed in the Twelfth Schedule of the Constitution, such as maintenance of public parks, street lighting, drainage and sewerage etc.

22. Answer: 1

Explanation:

- Article 356 empowers the centre to impose President's rule in case a state has failed to comply with its directions. But if the state is incapable to do the same on some genuine grounds, it cannot be imposed. If done so, the courts can intervene. **Hence statement A is correct.**
- The legislations under the concurrent list enacted by the Parliament should be executed by the states unless provided otherwise. **Hence statement B is not correct.**

23. Answer: 4

R.C.REDDY
IAS STUDY CIRCLE

Explanation:

- **Option A:** He is a member of the Inter-State Council chaired by the prime minister.
- **Option B:** He acts as a "vice-chairman" (not Chairman) of the concerned zonal council by rotation, holding office for a period of one year at a time, Union home minister is the chairman of all the zonal councils,
- **Option C:** The Governing council too is chaired by the Prime Minister, and not CMS on a rotation basis.

24. Answer: 3

Explanation:

- There are 5 conditions under which it can be done:
 - I. To give effect to an international treaty to which India is a signatory.
 - II. Under President's rule.
 - III. Under national emergency.
 - IV. When two or more states request Parliament to do so (applies to only those states).
 - V. When Rajya Sabha passes a resolution calling for Parliament to legislate in the state list.

25. Answer: 3

Explanation:

- The division of powers is in favour of the Centre and highly inequitable from the federal angle.
 - Union List contains more subjects than the State List
 - more important subjects have been included in the Union List.
 - The centre has overriding authority over the Concurrent List.

Residuary powers have also been left with the Centre, but in the US, they are vested in the states.

26. Answer: 2

Explanation:

- **Statement A:** The President is empowered to declare an area to be a scheduled area. He can also increase or decrease its area, alter its boundary etc. In consultation with the governor of the state concerned.
- **Statement B:** The executive power of a state extends to the scheduled areas therein. But the governor has a special responsibility regarding such areas. He has to submit a report to the president regarding the administration of such areas, annually or whenever so required by the president. The executive power of the Centre extends to giving directions to the states regarding the administration of such areas.
- **Statement C:** He can declare that such laws do not apply to a scheduled area or apply with specified modifications and exceptions. He can also make regulations for the peace and good government of a scheduled area after consulting the tribal advisory council.
- **Statement D:** The Constitution requires the president to appoint a commission to report on the administration of the scheduled areas and the welfare of the scheduled tribes in the states. He can appoint such a commission at any time but compulsorily after ten years of the commencement of the Constitution. Hence, a commission was appointed in 1960 and later in 2002.
- **Statement E** is not correct.

27. Answer: 1

Explanation:

Regulating Act of 1773: It provided for the establishment of a Supreme Court at Calcutta (1774) comprising one chief justice and three other judges.

Pitt's India Act of 1784: It allowed the Court of Directors to manage the commercial affairs, but created a new body called Board of Control to manage the political affairs. Thus, it established a system of double government.

Charter Act of 1813: It authorised the Local Governments in India to impose taxes on persons. They could also punish the persons for not paying taxes.

Indian Councils Act of 1861: It empowered the Viceroy to make rules and orders for the more convenient transaction of business in the council. It also gave a recognition to the 'portfolio' system, introduced by Lord Canning in 1859. Under this, a member of the Viceroy's council was made in-charge of one or more departments of the Government and was authorised to issue final orders on behalf of the council on matters of his department(s).

28. Answer: 3

Explanation:

	Members	Portfolio held
A.	Dr. John Mathai	Railways & Transport

B.	R.K. Shanmugham Chetty	Finance
C.	V.N. Gadgil	Works, Mines & Power
D.	C.H. Bhabha	Commerce

29. Answer: 3

Explanation:

	Dates	Importance
A.	July 22, 1947	Constituent Assembly adopted the national flag
B.	January 24, 1950	Constituent Assembly adopted the national song
C.	January 22, 1947	'Objectives Resolution' was adopted in the Constituent Assembly
D.	December 9, 1946	Constituent Assembly held its first meeting

30. Answer: 1

Explanation:

- Sir B.N. Rau was appointed as the constitutional advisor (Legal advisor) to the Constituent Assembly.
- H.V.R. Iyengar was the Secretary to the Constituent Assembly.
- S.N. Mukerjee was the chief draftsman of the constitution in the Constituent Assembly.
- H.C. Mukherjee and V.T. Krishnamachari were elected as the Vice-Presidents of the Constituent Assembly.

31. Answer: 1

Explanation:

As per Article 361, some exceptions are provided for Article 14-

- The President or the Governor is not answerable to any court the exercise and performance of the powers and duties of office.
- No criminal proceedings shall be instituted or continued against the President or the Governor in any court during his term office.

As per article 105

- No member of Parliament shall be liable to any proceedings in any court in respect of anything said or any vote given by him in Parliament or any committee thereof.

Supreme Court has held that Governments can make special and reasonable provisions for Women and Children without violating article 14. 'State government subsidising the fees of Girl child in Technological Education' will improve the participation of girl child in technological education. **hence it does not violate article 14.**

Recently, SC stated that providing reservation in private jobs is unconstitutional, arbitrary, unreasonable, and violative of article 14, article 19 1(g).

SC in Indira Sawney Judgement has barred the state governments to raise the reservation level beyond 50% (violation of article 14, 15).

32. Answer: 1

Explanation:

	Constitutional/Legal Experts	Opinions/Comments
A.	KC Wheare	Quasi-federal
B.	Paul Appleby	Extremely federal
C.	Morris Jones	Bargaining federalism
D.	GranvilleAustin	Cooperative federalism

33. Answer: 3

Explanation:

	Commissions	Recommendations/Reports
A.	Kothari Commission	Education Policy
B.	Mandal Commission	Reservation of jobs for Other Backward Classes
C.	Narendran Commission	Representation of Backward classes in State Public Services
D.	M.M. Punchhi Commission	Centre-state relations

34. Answer: 4

Explanation:

	States/UTs	Lok Sabha seats
A.	Chhattisgarh	11
B.	Jharkhand	14
C.	Haryana	10
D.	Punjab	13

35. Answer: 2

Explanation:

8 major characteristics of good governance:

1. Participation
2. Rule of Law
3. Transparency
4. Responsiveness
5. Consensus Oriented
6. Equity and Inclusiveness
7. Effectiveness and Efficiency
8. Accountability

36. Answer: 4

Explanation:

Effective governance relies on a strong system of accountability, ensuring those in power are answerable for their actions. This accountability comes in three main forms: vertical, horizontal, and diagonal.

Vertical accountability, also known as electoral accountability, refers to the relationship between the people (the principal) and the government (the agent). Citizens hold their elected officials accountable through mechanisms like:

- **Elections:** Voting officials out of office if they are unhappy with their performance.
- **Public opinion polls:** Gauging public sentiment on government actions.
- **Citizen participation:** Attending public meetings and expressing concerns to representatives.

Horizontal accountability focuses on the checks and balances between different branches of government. This prevents any one branch from accumulating excessive power. Here are some examples:

- **Legislature:** Makes laws and has the power to approve the government's budget and hold inquiries.
- **Executive:** Implements laws and manages the day-to-day affairs of the state.
- **Judiciary:** Interprets laws and reviews the actions of the other branches to ensure they comply with the law.

Diagonal accountability involves oversight by entities outside the formal government structure. These actors hold the government accountable to the public interest. Examples include:

- **Media:** Investigative journalism can expose corruption or wrongdoing by government officials.
- **Civil society organizations (CSOs):** NGOs, advocacy groups, and social movements can raise awareness of public concerns and lobby for change.
- **Independent watchdog institutions:** These bodies, often established by law, can investigate government corruption or human rights abuses.

37. Answer: 1

Explanation:

India ranked **93 out of 180 nations** in Transparency International's Corruption Perception Index 2023. India's score was 39/100, which is a change of -1 since 2022.

38. Answer: 1

Explanation:

	Emperor	Titles
A.	Ashoka	Priyadarsin
B.	Samudragupta	Kaviraj
C.	Chandragupta-II	Sakari
D.	Skandgupta	Kramaditya

39. Answer: 3

Explanation:

Out of the given names, **Deimachus** had not come to India with Alexander.

- **Nearchus, Onesicritus, and Aristobulus** were all companions of Alexander the Great who accompanied him on his Indian campaign. They documented their experiences and observations, which became valuable historical sources.

Deimachus, however, was a Greek who lived in the 3rd century BCE, well after Alexander's time. He served as an ambassador to the Mauryan Empire (Bindusar's court) in India, but not as part of Alexander's conquest

40. Answer: 3

Explanation:

- The Mughal emperor Jahangir gave the title 'English-Khan' to **William Hawkins**.
 - William Hawkins was an English explorer and captain who arrived in India in 1608.
 - He was the first Englishman to secure permission from the Mughal emperor to establish a permanent English trading post in India, though this permission was later revoked.
 - Jahangir reportedly found Hawkins interesting, perhaps because of his knowledge of Turkish, a language familiar to the Mughal court.
- While Hawkins' attempt at a permanent trading post wasn't successful, he did pave the way for future English endeavors in India, eventually leading to the establishment of the British East India Company

41. Answer: 2

Explanation:

The ruler who performed the 'Hiranya-Garbha' ritual was **Dantidurga**.

Dantidurga was the founder of the Rashtrakuta dynasty in the Deccan region of India. He rose to power by overthrowing his Chalukya overlords in the mid-eighth century. The 'Hiranya-Garbha' ritual was significant because:

- It literally translates to "golden womb."
- It symbolized a **symbolic rebirth** as a Kshatriya (warrior) caste.
- This was important for Dantidurga as his origin might not have been Kshatriya.

By performing this ritual with the help of Brahmins, he sought to solidify his claim to rule and establish his dynasty's legitimacy.

42. Answer: 2

Explanation:

Mahatma Gandhi's presence in Calcutta after partition saved thousands of people's lives. In response of that Lord Mountbatten praised Gandhiji.

Lord Louis Mountbatten, the viceroy who had now become the Governor-General of India wired Gandhi: "My Dear Gandhiji, in the Punjab we have 55,000 soldiers and large-scale rioting on our hands. In Bengal our forces consist of one man and there is no rioting. As a serving officer, as well as an administrator, may I be allowed to pay my tribute to the One Man Boundary Force".

43. Answer: 3

Explanation:

- The title "The Last Sun of Indian Glory" is most commonly associated with **Hemu**, a Hindu king who ruled briefly in Delhi in the 16th century.
- Hemu was a military leader who rose to power during a period of political instability in North India.
- He won numerous battles against Afghan rulers and briefly captured Delhi, even assuming the title of Raja Vikramaditya.
- However, his reign was short-lived. He was defeated by the Mughal forces led by Akbar at the Second Battle of Panipat and subsequently executed.

44. Answer: 2

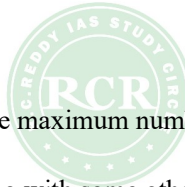
Explanation:

- The founder of Vikramshila Vihara was **Dharmapala**.
- Dharmapala was the second emperor of the Pala Empire, which ruled over parts of eastern India and Bangladesh from the 8th to the 12th centuries.
- He is known for being a devout Buddhist and a patron of scholarship.
- Vikramshila Vihara, established by Dharmapala in the late 8th or early 9th century, became a renowned center of Buddhist learning alongside Nalanda University.

45. Answer: 1

Explanation:

- The rock shelter of Vindhya where the maximum number of human skeletons have been found is **Ghagharia**.
- Ghagharia is located in the south along with some other clusters of sites within the Bhimbetka rock shelters. These shelters were discovered in 1957 and were made a UNESCO World Heritage site in 2003.

R.C. REDDY
IAS STUDY CIRCLE

46. Answer: 3

Explanation:

	Scholars	Theories
A.	Sir William Jones	Continent of Europe is the home land of Aryans.
B.	Max Muller	Central Asia is the homeland of the Aryans.
C.	Dr. Bal Gangadhar Tilak	Homeland is the Northern Arctic region.
D.	Swami Dayanand Saraswati	Tibet is the original home of Aryans

47. Answer: 4

Explanation:

	Scholars	Theories
A.	Samkhya	Kapil Muni
B.	Yoga	Patanjali
C.	Nyaya	Gautama Akshapad

D.	Vaisheshika	Kanada
----	-------------	--------

48. Answer: 3

Explanation:

the inscription that provides information about the two Ashwamedha Yajnas performed by King Pushyamitra Shunga is the **Ayodhya inscription of Dhandeva**

49. Answer: 1

Explanation:

Later Mughal emperors who ruled over the Mughal Empire in chronological order:

1. Bahadur Shah I (1707-1712)
2. Jahandar Shah (1712-1713)
3. Farrukhsiyar (1713-1719)
4. Rafi-ud-Darajat (1719)
5. Shah Jahan II (1719)
6. Muhammad Shah (1719-1748)
7. Ahmad Shah Bahadur (1748-1754)
8. Alamgir II (1754-1759)
9. Shah Jahan III (1759)
10. Shah Alam II (1759-1806)

50. Answer: 1

Explanation:

Markandeshwar Temple

- Markandeshwar temple is situated on the bank of River **Wainganga** in district Gadchiroli of **Maharashtra**.
- It is also known as the "**Khajuraho of Vidarbha**".
- Markandeshwar temple belongs to the **Nagara group of temples** of North India.
- The Nagara temples belong to **Saiva, Vaishnava and Sakta** faith.
- Most of the temples have a simple plan, with **ardhamandapa, mandapa, antarala and garbhagriha** forming the component of the entire set up.

51. Answer: 1

Explanation:

Scholars	Theories
India Divided	Dr Rajendra Prasad
A nation in making	Surendranath Banerjee
India wins freedom	Maulana Azad
Unhappy India	Lala Lajpat Rai

52. Answer: 1

Explanation

Siege of Golconda

- The siege of Golconda was a siege of Golconda Fort between the Qutb Shahi dynasty and the Mughal Emperor Aurangzeb, occurring in January 1687, lasting 8 months.
- The fort was home of the Kollur Mine.
- The Golconda Fort was considered to be an impregnable fort on the Indian subcontinent.
- At the end of the siege, Aurangzeb and the Mughals entered Golconda victorious.
- As the Qutb Shahi ruler of Golconda, Abul Hasan Qutb Shah refused to surrender to the Mughals, and he and his servicemen fortified themselves at Golconda Fort, and fiercely protected the Kollur Mine, which was then the world's only diamond mine at that time.

53. Answer: 3

Explanation:

Horizon 2047

- "Horizon 2047" marks a strategic roadmap for India and France, aiming to strengthen their bilateral cooperation over the next 25 years, leading up to India's centenary of independence and the 50-year milestone of their strategic partnership. This initiative, unveiled during Prime Minister Narendra Modi's visit to Paris, covers a wide array of sectors, including defence, climate change, energy transition, and more, resting on three pillars: Partnership for Security and Sovereignty, Partnership for the Planet, and Partnership for the People

54. Answer: (1)

Explanation:

R.C.REDDY
IAS STUDY CIRCLE

Ecological Threat Report (ETR) 2023

Context: Institute for Economics & Peace (IEP) released Ecological Threat Report (ETR) 2023

- Headquartered in **Sydney**, IEP is an independent, non-profit think tank.
- ETR focuses on four categories of threat that are directly related to drivers of conflict. These include
 - **Food Insecurity:** 42 countries facing severe food insecurity and more than 65% of population not able to afford food in past year.
 - **Natural Disasters:** High chance that devastating natural disaster will impact over 5% of population.
 - **Demographic Pressure:** More than 70% increase in population by 2050, increasing strain on public resources and societal resilience.
 - **Water Risk:** No access to clean drinking water to more than 20% of population.
- Relationship between Ecological Threats (ET) and Conflict
 - Shifts in ETR scores are associated with increased risk of conflict.
 - Shift in indicator score of 25% for food insecurity increases the risk of conflict by 36%.
 - Large scale natural hazards restrict access to resources and markets resulting in food insecurity and water risk which further fuels the conflicts.

ET influence conflict in regions with lower levels of peacefulness, high climatic variability, high poverty, and weak governance such as Sahel.

55. Answer: (2)

Explanation:

NATO announces formal suspension of Cold War-era security treaty

Context: NATO announced the formal suspension of a Cold War-era security treaty in response to Russia's withdrawal from the deal. Most of NATO's 31 allies have signed the Treaty of Conventional Armed Forces in Europe in 1990. The alliance said its members who signed the treaty are now freezing their participation in the pact. **Hence statement D is correct.**

Treaty of Conventional Armed Forces in Europe (CFE)

- The Treaty on Conventional Armed Forces in Europe (CFE) was signed in Paris in November 1990. **Hence statement A is not correct.**
- Signed after the fall of the Berlin Wall, the CFE set constraints on conventional arms and equipment.
- Its purpose was to stop Cold War rivals from building up forces that could be used in a swift assault.
- Its main objective was to reduce the possibility of a surprise armed attack and the triggering of major offensive operations in Europe. **Hence statement C is correct.**

The treaty:

- Established comprehensive limits on key categories of conventional military equipment in Europe (from the Atlantic to the Urals)
- Mandated the destruction of excess weaponry
- Eliminated the Soviet Union's overwhelming quantitative advantage in conventional weapons in Europe
- Placed verifiable limits on categories of conventional military equipment that NATO and the then-Warsaw Pact could deploy
- Set constraints on conventional arms and equipment

The CFE treaty is often referred to as the "cornerstone of European security". Hence statement B is correct.

56. Answer: (3)

- Explanation:
- **India-EFTA trade deal**
- **Signed between**-India & four European countries-Iceland, Liechtenstein, Norway, and Switzerland.
- **Objective**-The FTA envisions a goal of reaching \$100 billion in investments in India and creation of 1 million jobs within 15 years.
- **About European Free Trade Association (EFTA)**
- **Description**-The European Free Trade Association (EFTA) is an intergovernmental organization set up for the promotion of free trade and economic integration to the benefit of its four Member States – Iceland, Liechtenstein, Norway, and Switzerland – and the benefit of their trading partners around the globe.
- **Founded by**-It was founded by the Stockholm Convention in 1960.

57. Answer: (4)

Explanation:

Angkor Wat

Context: Angkor Wat temple, located in Cambodia, has defeated Pompeii in Italy to become the eighth Wonder of the World.

More about News?

The unofficial title “Eighth Wonder of the World” is sometimes given to buildings, structures, projects, designs, or even people who are thought to be comparable to the Seven Wonders of the World.

About Angkor Wat:

- It is the **largest religious monument** in the world.
- It was **built by the Khmer King Suryavarman II** in the first half of the **12th century**.
- It was **originally dedicated to the Hindu god Vishnu** before becoming a **Buddhist temple** by the end of the 12th century.
- In 1992, the temple complex was named a **UNESCO World Heritage Site**.
- **Features:**
 - **Sandstone blocks** were used to build the structure.
 - It is protected by a **15-foot-high wall** and a **wide moat**.
 - It covers an area of **200 acres**.
 - The temple has **five major towers** symbolising the **peaks of Mount Meru, believed to be the abode of the gods** in Hindu and Buddhist mythology.
 - **Thousands of bas-reliefs depicting important deities and figures in Hindu and Buddhist religions**, as well as key events in their narrative traditions, adorn the temple walls.

58. Answer: (1)

Explanation:

Worldwide Governance Indicators

Context: Recently the Chief Economic Adviser of India raised concern over the use of the World Bank’s Worldwide Governance Indicators in rating assessments by credit rating agencies, especially for emerging economies.

About Worldwide Governance Indicators:

- It is released by the World Bank.
- It provides a ranking of 215 countries and territories.
- It is based on six dimensions of governance:
 - Voice and Accountability
 - Political Stability and Absence of Violence
 - Government Effectiveness
 - Regulatory Quality
 - Rule of Law
 - Control of Corruption

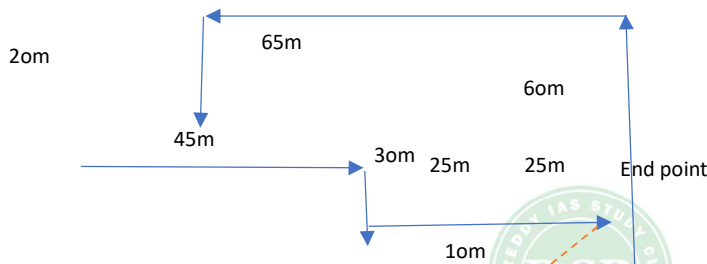
- These indicators are designed to help researchers and analysts assess broad patterns in perceptions of governance across countries and over time.
- The World Bank compiles the Worldwide Governance Indicators using data from more than 30 think tanks, international organisations, non-governmental organisations, and private firms deemed credible.
- The WGI was developed in 1999 by two World Bank researchers, Daniel Kaufmann and Aart Kraay.
- The data are updated annually in September.

59. Answer: (2)

Explanation:

Mahesh's journey from start point to end point is traced in the figure shown below. From the figure, we can say that the end point is in North-east direction from the starting point. The shortest distance between both the point is given as,

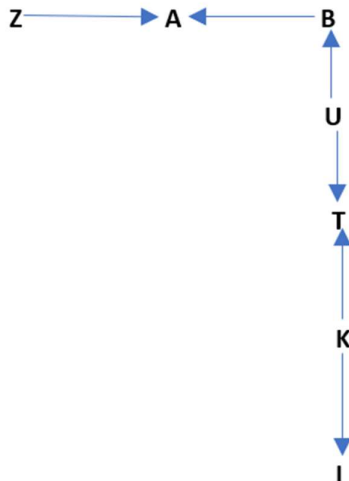
$$= \sqrt{(10^2 + 25^2)} = \sqrt{100 + 625} = \sqrt{725} = 26.92 \approx 27\text{m. hence option 2 is correct.}$$

60. Answer: 3

Explanation:

- Since all distance are the same, hence T is in south-east direction of A. **hence option 3 is correct.**

61. Answer: (3)

Explanation:

$$\begin{aligned} \text{Total marks by Kavita} &= \frac{58 \times 200}{100} + \frac{84 \times 75}{100} + \frac{77 \times 100}{100} + \frac{79 \times 100}{100} + \frac{68 \times 75}{100} + \frac{66 \times 50}{100} \\ &= 116 + 63 + 77 + 79 + 51 + 33 = 419 \end{aligned}$$

62. Answer: (4)

Explanation:

Production of X1 in 2011 = 45laks

Production of X2 in 2012 = 65laks

Production of X2 in 2013 = 45laks

Production of X3 in 2014 = 45laks

$$\text{Required percentage} = \frac{(45+65)}{45} * 100 = 122.22\%$$

Hence, option 4 is correct.

63. Answer: 2

Explanation:

$$\text{The required ratio} = \frac{10+20+30+15+20+1}{20+15+25+10+2} = \frac{110}{110} = 1:1$$

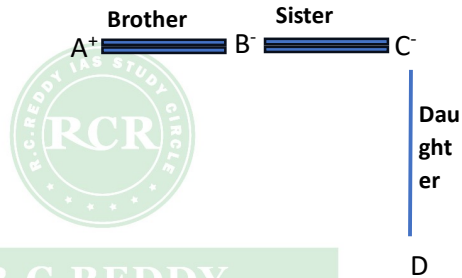
Hence option 2 is correct.

64. Answer: (2)

Explanation:

Hence from the figure below, we can conclude that B is aunt of D.

hence option 2 is correct.

65. Answer: (3)

Explanation:

W	-7	P	-7	I	-7	B
Y	-7	R	-7	K	-7	D
V	-7	O	-7	H	-7	A

Hence option 3 is the correct answer.

66. Answer: 4

Explanation:

The series is following multiplication of each term by the multiple of 0.5,

1st term=2

2nd term=2*0.5=1

3rd term=1*1=1

4th term=1*1.5=1.5

5th term=1.5*2=3

6th term=3*2.5=7.5

7th term=7.5*3=22.5

8th term=22.5*3.5=78.75

9th term=78.75*4=315

Hence option 4 is correct.

67. Answer: (3)

Explanation:

1st term=256

2nd term= 256-4*1=252

3rd term=252-4*3=240

4th term=240-4*5=220

5th term=220-4*7=192

6th term=192-4*9=156

7th term=156-4*11=112

68. Answer: (1)

Explanation:

The watch is 2 minutes late on 12PM noon on Sunday, and later becomes 4 minutes fast on next Sunday. Hence the watch gains 6 minutes in 170 hours. i.e., the watch gains 170/6 hours every minute.

To show the correct time, watch has to gain 2 minutes.

Hence watch has to gain $170 \times \frac{2}{6} = 56$ hours 20 minutes.

That means, clock will show the correct time on Tuesday 8PM and 20 minutes.

Hence option 1 is correct.

69. Answer: 1

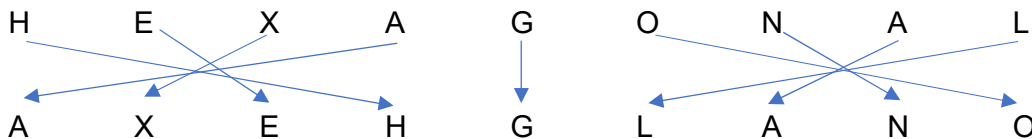
Explanation:

Students	Subjects	Place of stay
A	ENGLISH	PG
B	HISTORY/STAT	HOME
C	PHILOSOPHY	HOME
D	PHYSICS	HOSTEL
E	MATHEMATICS	PG
F	HISTORY/STAT	HOSTEL

70. Answer: 3

Explanation:

The logic behind coding is given as,

On the similar logic, 'PARALLELOGRAM' can be coded as

P	A	R	A	L	L	E	L	O	G	R	A	M
L	L	A	R	A	P	E	M	A	R	G	O	L

Hence option 3 is correct.

71. Answer: (3)

Explanation:

From statement 1 and 3,

Filter is coded as-'man'

From 3 and 4,
 Search is coded as – ‘der’
 From 2 and 3,
 Items is coded as – ‘nut’
 Applying all these in statement 3,
 Apply is coded as –‘vax’
Hence option 3 is correct.

72. Answer: (3)

Explanation:

6, 4, 1, 2, 2, 8, 7, 4, 2, 1, 5, 3, 8, 6, 2, 2, 7, 1, 4, 3, 3, 5, 8, 6

Hence there are six pairs of such numbers. **Hence option 3 is correct.**

73. Answer: (4)

Explanation:

After decoding the mathematical expression,
 $72 \times 9 - 12 + 2$ becomes,
 $72/9 + 12 \times 2$ which will give 36.

Hence option 4 is correct.

74. Answer: (3)

Explanation:

After observing 2nd, 3rd, and 4th cube- we can conclude that, ‘F’ is opposite to letter ‘B’. **hence option 3 is correct.**

75. Answer: (2)

Explanation:

Since, Manan is on the left end of the bench,

Manan _____

Now, Krish is on second position from right,

Manan ____ Krish ____

Ajay is to the right to Raman and Manan; Ajay is sitting with Krish

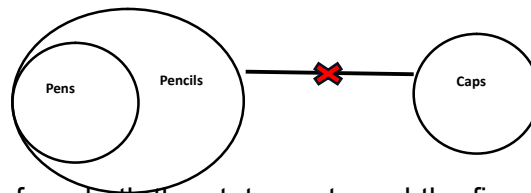
Manan Raman Ajay Krish Rohan

Hence Ajay is sitting between Raman and Krish

Hence option 2 is correct.

76. Answer: (3)

Explanation:

Hence from both the statements and the figure above, we can say that both the conclusions do not follow. **Hence option 3 is correct.**

77. Answer: (1)

Explanation:

Clearly, such decisions are taken only after making sure that it will not affect the company's business adversely. So, I is implicit. However, the impact of this increase on other airlines cannot be ascertained. So, II is not implicit. **Hence option 1 is correct.**

78. Answer: (2)

Explanation:

The statement suggests that the condition of prior experience in social work may be relaxed for the best candidates, implying that some students of MA will have prior experience (Conclusion I) and some MA students will not have prior experience (Conclusion II). **Hence option 2 is correct.**

79. Answer: (3)

Explanation:

100 years contain 5 odd days, hence last day of 1st century is Friday.

200 years contain $(5 \times 2 = 10)$ days i.e., 3 odd days, hence last day of 2nd century is Wednesday.

300 years contain $(5 \times 3 = 15)$ days i.e., 1 odd day, hence last day of 3rd century is Monday.

400 years contain $(5 \times 4 = 20)$ days i.e., 0 odd day, hence last day of 4th century is Sunday.

This cycle is repeated.

Hence last day of a century cannot be a Tuesday/Thursday/Saturday.

Hence option 3 is correct.

80. Answer: (2)

Explanation:

In the equation, let us put $u = 2$, this will give us

$$p = 18$$

$$q = 12$$

$$r = 6$$

$$s = 4$$

$$t = 3$$

putting all these values in the equation,

$$(p + q)/(r + s + t + u) = (18 + 12)/(6 + 4 + 3 + 2) = 30/15 = 2$$

Hence option (2) is correct.

81. Answer: (2)

Explanation:

The unit digit of $7^4 = 1$

667^{37} can be written as $(667^4)^9 \times 667$

Which will give the digit 7 at the unit place.

Hence option 2 is correct.

82. Answer: (2)

Explanation:

Primary Sector: Primary activities are directly dependent on the environment as these refer to utilisation of earth's resources such as land, water, vegetation, building materials and minerals. It, thus includes hunting and gathering, pastoral

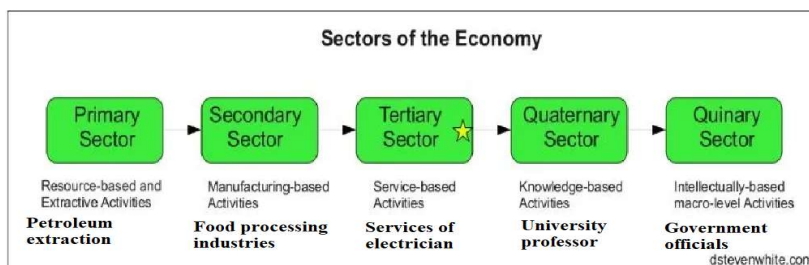
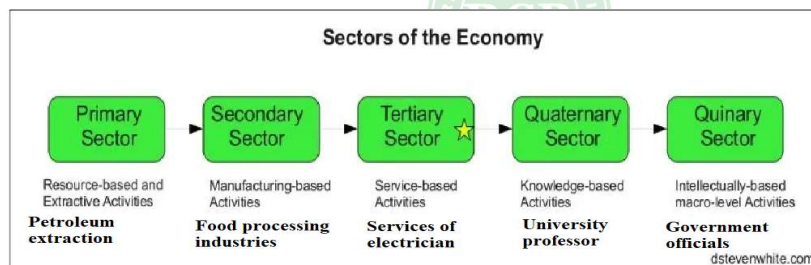
activities, fishing, forestry, agriculture, and mining and quarrying. **Petroleum product extraction comes under the primary sector.**

Secondary Sector: Secondary activities add value to natural resources by transforming raw materials into valuable products. Secondary activities, therefore, are concerned with manufacturing, processing and construction (infrastructure) industries. **Food Processing industries takes the raw material and process it; hence it comes under the secondary sector.**

Tertiary Sector: Tertiary activities include both production and exchange. The production involves the 'provision' of services that are 'consumed'. Exchange involves trade, transport and communication facilities that are used to overcome distance. **Service of electrician comes under the tertiary sector.**

Quaternary Sector: These activities are specialized tertiary activities in the 'Knowledge Sector' which demands a separate classification. There has been a very high growth in demand for and consumption of information-based services from mutual fund managers to tax consultants, software developers and statisticians. Personnel working in office buildings, elementary schools and university classrooms, hospitals and doctors' offices, theatres, accounting and brokerage firms all belong to this category of services. **University professor's job comes under this sector.**

Quinary Sector: Often referred to as 'gold collar' professions, they represent another subdivision of the tertiary sector representing special and highly paid skills of senior business executives, **government officials**, research scientists, financial and legal consultants, etc.

83. Solution: (2)

Explanation:

- **Important centers of silk industry are**
 - ❖ Mysore in Karnataka;
 - ❖ Varanasi in Uttar Pradesh;
 - ❖ Dharmavaram, Pochampalli, Venkatagiri, Narainpet in Andhra Pradesh;
 - ❖ Kashmir division;
 - ❖ Bhagalpur in Bihar and
 - ❖ Murshidabad in West Bengal

- Varanasi, Kanchipuram, Murshidabad (W.B.), Dharmavaram (Anantapur District) in Andhra Pradesh and Bhagalpur in Bihar are famous for silk sarees.
- There is a massive demand for these sarees in the local market.
- Silk and silk products are exported to USA, U.K., Kuwait, Russia, Oman, Saudi Arabia, Singapore, and UAE

84. Solution: (b)

Explanation:

Factors that determine the location of coffee industry

Climate

- Coffee plant requires hot (15°C and 28°C) and humid climate (150 to 250 cm).
- It does not tolerate frost, drought, high temperature (>30°C) and strong sunshine.
- Northern and eastern aspects of slopes of Western Ghats are preferred as they are less exposed to intense afternoon sun and the south-west monsoon winds.
- In the highlands of western Yemen, western Saudi Arabia, and Ethiopia, though the annual rainfall is very less, coffee grows well because of the thick sea mist that provides moisture and shade for the coffee bush.

Vegetation

- Like tea, it is also generally grown under shady trees.

Topography

- Stagnant water is harmful.
- So, this crop is grown on hill slopes at elevations from 600 to 1,600 meters above sea level.
- Sea facing slopes are ideal as the sea breeze, and mist provides continuous moisture.

Soil

- Well-drained, rich, friable loams rich in humus and minerals like iron and calcium are ideal for coffee cultivation.

Capital

- Coffee cultivation and processing is a capital-intensive industry.
- Coffee bush takes about five years to mature.
- Labor costs account for a significant part of the total cost of production.

Labor

- Except for the roasting of the beans, everything else is carried out at the coffee estate itself.
- Mechanization is not feasible due to sloping terrain.
- This makes coffee cultivation a labor-intensive industry that requires abundant, cheap, and skilled labor.

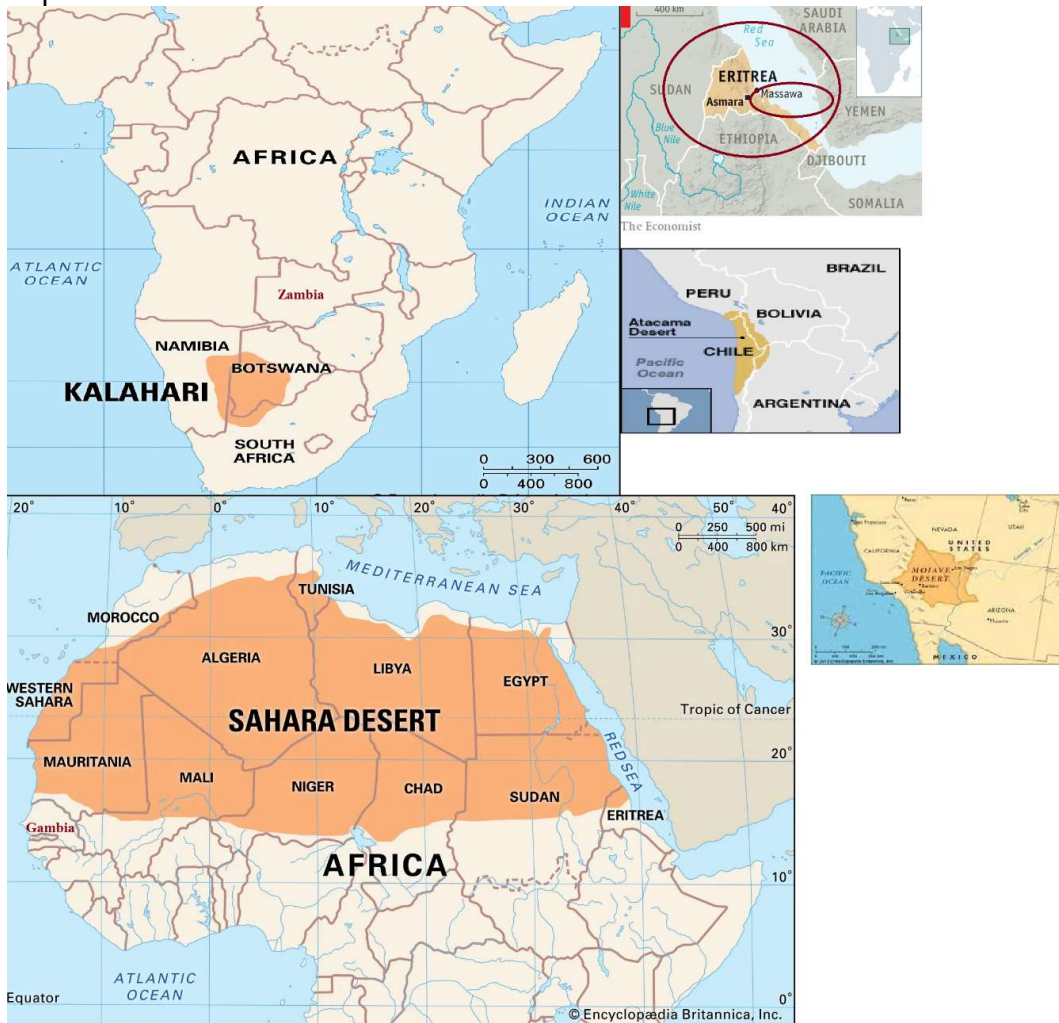
85. Answer: 1

Explanation:

Mine	State
Vasanakere Mines	Karnataka
Pathikonda Iron Ore Mines	Karnataka
Alampara Iron Ore Mines	Kerala
Barbil	Odisha
Mayurbhanj	Odisha
Joda	Odisha
Keonjhar	Odisha
Jaipur	Odisha
Sundergarh	Odisha
Cuttack	Odisha
West Singhbhum	Jharkhand
Bailadila iron ore	Chhattisgarh
Dalli-Rajhara	Chhattisgarh
Ratnagiri	Maharashtra
Gua	Jharkhand
Kudremukh	Karnataka

86. Answer: (3)

Explanation:

87. Solution: (2)

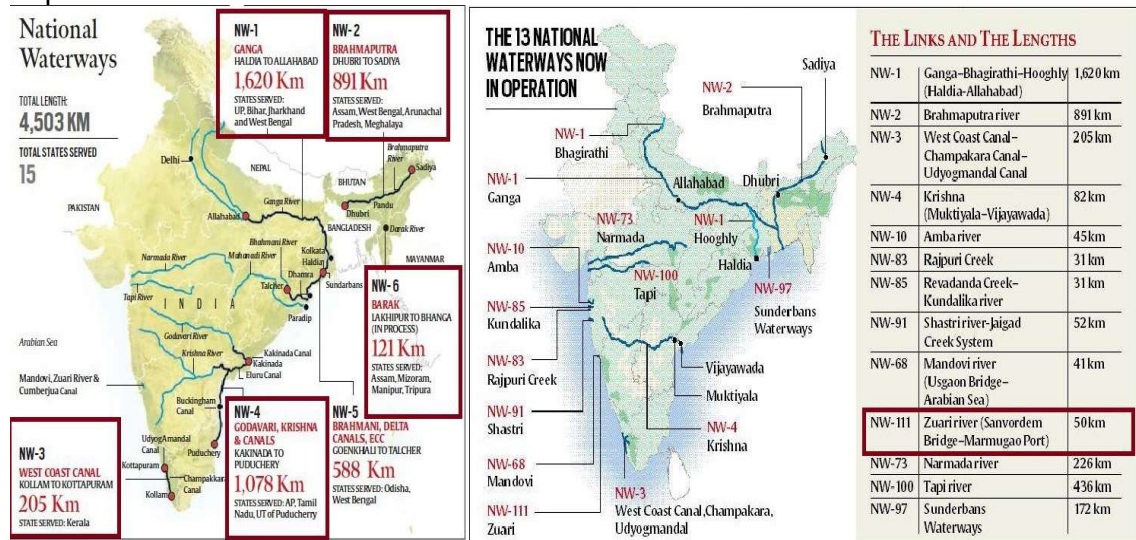
Explanation:

They are specifically known as **hot, dry winds** that blow in different regions of mediterranean region:

- **Chili:** Associated with Tunisia
- **Ghibli:** Found in Libya
- **Leveche:** Hot wind affecting Spain
- **Khamsin:** Blows in Egypt and Malta
- **Gharbi:** Another name for the hot wind from the Adriatic and Aegean Sea

88. Answer: (1)

Explanation:

89. Answer: (2)

Explanation:

1. Aghil Pass

- It is situated to the North of Mount Godwin-Austen in the Karakoram. It connects **Ladakh with the Xinjiang province of China**. It remains closed during the winter season from November to May.

2.Chang-La

- It is a high mountain pass in the Greater Himalayas. It connects **Ladakh with Tibet**.

3. Bhor Ghat

- Bhor Ghat or Bor Ghat or BhoreGhaut is a mountain passage located between Palasdari and Khandala for railway and between Khopoli and Khandala on the road route in Maharashtra, India situated on the crest of the Western Ghats. It is located at an elevation of four hundred and forty-one meters' elevation above sea level. Today the ghat plays a massive part of the Great Indian Peninsula Railway laid from **Mumbai to Pune**.

4. Thal Ghat

- 1Thal Ghat (also called Thul Ghat or Kasara Ghat) is a ghat section (mountain incline or slope) in the Western Ghats near the town of Kasara in Maharashtra. The Thal Ghat is located on the busy **Mumbai-Nashik** route, and is one of the four major routes, rail, and road routes, leading into Mumbai.

90. Answer: (4)
(1) Explanation:

Sr. No.	Rivers	Tributaries
1	Ganga	Yamuna, Damodar, Sapta Kosi, Ram Ganga, Gomati, Ghaghara, and Son .
2	Yamuna	Sin, Hindon, Betwa Ken, Tons and Chambal
3	Godavari	Pranahita (Combination of Penuganga and Warda), Indravati River, Bindusara, Sabari , and Manjira.
4	Krishna	Dudhganga Rivers, Koyna, Bhima, Mallaprabha , Dindi, Ghataprabha, Warna, Yerla, Tungabhadra and Musi
5	Kaveri	Arkavathy, Shimsha, Hemavati, Kapila , Shimsha, Honnuhole, Amaravati, Lakshmana Kabini, Lokapavani, Bhavani, Noyyal, and Tirtha.

91. Answer: (2)
Explanation:

Sr. No.	Cities	Rivers on whose bank cities are situated
1	Viena	Danube
2	Quebec	Saint Lawrence
3	Paris	Siene
4	Rome	Tiber
5	Hamburg	Elbe

92. Answer: (1)
Explanation:

Sr. No.	Name of Volcanos	Situated in	Height in meters	First erupted in	Remarks
1	Saint Helens	Washington, U.S.	2,549	1831	A gigantic eruption in 1980 devastated 550 square km (210 square miles) of mountain terrain and spread ash over Washington, Idaho, and Montana.
2	Santa Ana	El Salvador	2,381	1521	El Salvador's highest volcano.
3	Cotopaxi	Ecuador	5,911	1534	Though Cotopaxi is Ecuador's best-known volcano, it has not erupted since the first half of the 20th century.
4	Merapi	Java, Indonesia	2,968	1548	Located in a densely populated region, Merapi ("Mountain of Fire") is known for

					ejecting dangerous mixtures of hot gas and ash.
--	--	--	--	--	---

93. Answer: (1)

Explanation:

Dharwar System [4 – 1 billion Years]

- Formation period ranges from 4 billion years ago to – 1 billion years ago.
- Highly **metamorphosed sedimentary** rock system. [formed due to metamorphosis of sediments of Archaean gneisses and schists].
- They are the **oldest metamorphosed rocks**.
- Found in abundance in the Dharwar district of Karnataka.
- **Economically the most important rocks** because they possess valuable minerals like high-grade iron-ore, manganese, copper, lead, gold, etc.

94. Answer: (1)

Explanation:

Sr no.	Mountain Peaks	States	Height
1	Anamudi	Kerala	2695m
2	Parasnath	Jharkhand	1370m
3	Mullayanagiri	Karnataka	1930m
4	Dhupgarh	Madhya Pradesh	1350m
5	Gurushikhar	Rajasthan	1722m

95. Answer: (1)

Explanation:

Top ten densely populated districts of India (Census 2011)

Rank	District	State	Area(Km ²)	Density	Population
1	North East Delhi	Delhi	62	36155	2,241,624
2	Central Delhi	Delhi	21	27730	582,320
3	East Delhi	Delhi	63	27132	1,709,346
4	Chennai	Tamil Nadu	175	26553	4,646,732
5	Kolkata	West Bengal	185	24306	4,496,694
6	Mumbai Suburban	Maharashtra	446	20980	9,356,962
7	Mumbai City	Maharashtra	157	19652	3,085,411
8	West Delhi	Delhi	130	19563	2,543,243
9	Hyderabad	Andhra Pradesh	217	18172	3,943,323
10	North Delhi	Delhi	61	14557	887,978

96. Answer: (3)

Explanation:

8th Conference of the Parties (COP8) to the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC)

- The 2002 United Nations Climate Change Conference took place from 23 October – 1 November 2002, in New Delhi, India.
- The conference included the 8th Conference of the Parties (COP8) to the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC).
- The conference adopted the Delhi Ministerial Declaration that, amongst others, called for efforts by developed countries to transfer technology and minimize the impact of climate change on developing countries.
- It is also approved the New Delhi work programme on Article 6 of the Convention.
- The COP8 was marked by Russia's hesitation, stating that it needed more time to think it over.
- The Kyoto Protocol could enter into force once it was ratified by 55 countries, including countries responsible for 55 per cent of the developed world's 1990 carbon dioxide emissions.
- With the United States (36.1% share of developed-world carbon dioxide) and Australia refusing ratification, Russia's agreement (17% of global emissions in 1990) was required to meet the ratification criteria and therefore Russia could delay the process.

97. Answer: (3)

- Explanation:

Sr. No.	Landforms	Geomorphic Agents	Remarks
1	Plunge Pools	Running Water	Plunge pools are formed at the foot of Waterfalls
2	Uvalas	Ground Water	When sinkholes and dolines join together because of the slumping of materials along their margins or due to roof collapse of caves, long, narrow to wide trenches called valley sinks or Uvalas form.
3	Moraines	Glaciers	Moraines are long ridges of deposits of glacial till.
4	Stacks	Sea Waves and Currents	A stack or sea stack is a geological landform consisting of a steep and often vertical column or columns of rock in the sea near a coast, formed by wave erosion.

98. Answer: (3)

Explanation:

Red & Yellow Soil

- It is also known as the “omnibus group”.
- It covers about 18.5 % of the total land area of the country.
- It is found in regions of low rainfall (eastern and southern parts of the Deccan Plateau). **Hence statement A is correct.**
- Along the piedmont zone of the Western Ghats, a long stretch of area is occupied by red loamy soil.
- This soil is also present in parts of Odisha and Chattisgarh and in the southern parts of the Middle Ganga Plain.
- The red colour is due to the presence of iron in crystalline and metamorphic rocks. The soil appears yellow when it is in hydrated form. **Hence statement B is not correct.**
- The fine-grained red and yellow soil is usually fertile while the coarse-grained soil is less fertile. **Hence statement C is not correct.**
- This type of soil is generally deficient in nitrogen, phosphorus and humus. **Hence statement D is correct.**
- Wheat, cotton, oilseeds, millets, tobacco, and pulses are mainly cultivated in red and yellow soil.

99. Answer: (3)

Explanation:

Pillars of Heracles

- The famous ‘Pillars of Heracles’ is associated with the **Strait of Gibraltar**.
- Pillars of Heracles, two promontories at the eastern end of the Strait of Gibraltar.
- The northern pillar is the Rock of Gibraltar at Gibraltar, and the southern pillar has been identified as one of two peaks: Jebel Moussa (Musa), in Morocco, or Mount Hacho (held by Spain), near the city of Ceuta (the Spanish exclave on the Moroccan coast).
- The pillars are fabled to have been set there by Heracles (Hercules) as a memorial to his labour (one of the 12 Labours he was forced to do as penance for slaying his wife and children) of seizing the cattle of the three-bodied giant Geryon.

100. Answer: (2)

Explanation:

What are Geo-Heritage Sites?

- Geo-Heritage Sites in India are geological features of significant importance, either culturally or inherently, that provide insights into the Earth’s evolution or serve educational purposes.
- These sites are recognized and protected by the **Geological Survey of India (GSI)** and the respective State governments.
- India presently **has 34 National Geological Heritage Monument Sites.**

	Sites	States/UTs
1	Varkala Cliff Section	Kerala

2	Lonar Lake	Maharashtra
3	Sendra Granite	Rajasthan
4	Pandavula Gutta	Telangana

101. Answer: (4)

Explanation:

	Lakes	Countries
1	Baikal	Russia
2	Mead	USA
3	Chad	Nigeria, Niger, Chad, and Cameroon
4	Aral Sea	Uzbekistan, Kazakhstan

102. Answer: (1)

Explanation:

Cyclone Biparjoy:

Extremely Severe Cyclonic Storm Biparjoy was a powerful, and erratic tropical cyclone that formed over the east-central Arabian Sea. The cyclone made landfall in **Naliya, India** on June 16. Biparjoy was downgraded to a depression, and further into a well-marked low-pressure area late on June 19.

Cyclone Tej:

Extremely Severe Cyclonic Storm Tej was a strong tropical cyclone that formed over the central-south Arabian Sea and made landfall on **Yemen**.

Cyclone Mocha:

Extremely Severe Cyclonic Storm Mocha was a powerful and deadly tropical cyclone in the North Indian Ocean which affected **Myanmar and parts of Bangladesh** in May 2023.

Cyclone Freddy:

Very Intense Tropical Cyclone Freddy, also known as Severe Tropical Cyclone Freddy, was an exceptionally long-lived, powerful, and deadly tropical cyclone that traversed the southern Indian Ocean for more than five weeks in February and March 2023.

103. Answer: (3)

Explanation:

1. Bhopal

The single worst industrial accident in history occurred on December 3, 1984, when some 45 tons of the **dangerous gas methyl isocyanate** escaped from the Union Carbide plant in Bhopal, India.

2. Deepwater Horizon

The largest **marine oil spill** in history began on April 20, 2010, when an explosion rocked the Deepwater Horizon oil rig.

3. Fukushima

Japan's worst nuclear disaster was triggered by the **massive earthquake and tsunami** that occurred on March 11, 2011.

4. Three Mile Island Accident

The Three Mile Island accident was a **nuclear meltdown** of the Unit 2 reactor (TMI-2) of the Three Mile Island Nuclear Generating Station on the Susquehanna River in Londonderry Township, near the capital city of Harrisburg, Pennsylvania.

104. Answer: (2)

Explanation:

Sr. No.	Five Years Plan	Time Period	Achievements
1	First	1951-56	Increased agricultural production, setting up of the Bhilai Steel Plant and the Damodar Valley Corporation , establishment of the Indian Institutes of Technology (IITs).
2	Second	1956-61	Established several public sector enterprises, including Hindustan Machine Tools (HMT), Steel Authority of India Limited (SAIL) , and Oil and Natural Gas Corporation (ONGC), Green Revolution in agriculture.
3	Fourth	1969-74	Increase in food grain production, establishment of the National Dairy Development Board (NDDB), launch of the Family Planning Programme .
4	Fifth	1974-79	Establishment of the Rural Electrification Corporation , launch of the Employment Guarantee Scheme, establishment of the National Bank for Agriculture and Rural Development (NABARD).

105. Answer: (4)

Explanation:

National Multidimensional Poverty Index?

- The **National Multidimensional Poverty** measures simultaneous deprivations across three equally weighted dimensions of Health, Education, and Standard of Living that are represented by **12 Sustainable Development Goals-aligned indicators**.
- These include Nutrition, Child and Adolescent mortality, Maternal Health, Years of schooling, School Attendance, Cooking fuel, Sanitation, Drinking water, Electricity, Housing, Assets, and Bank Accounts.

106. Answer: (3)

Explanation:

Post-independence land reform

- A committee, under the Chairmanship of J. C. Kumarappan was appointed to look into the problem of land. The Kumarappa Committee's report recommended comprehensive agrarian reform measures.
- The Land Reforms of the independent India had four components:
 1. The Abolition of the Intermediaries
 2. Tenancy Reforms
 3. Fixing Ceilings on Landholdings
 4. Consolidation of Landholdings.
- These were taken in phases because of the need to establish a political will for their wider acceptance of these reforms.

107. Answer: (2)

(1) Explanation:

- (2) The **Mazdoor Kisan Shakti Sangathan** (Association for the Empowerment of Labourers and Farmers) is an Indian political organisation best known for its demand for **the Right to Information Act (RTI)** which grew out of the demand for minimum wages for workers.

108. Answer: (4)

Explanation:

National Social Assistance Programme (NSAP)

Presently NSAP now comprises of the following five schemes: -

- I. **Indira Gandhi National Old Age Pension Scheme (IGNOAPS):** Under the scheme, BPL persons aged 60 years or above are entitled to a monthly pension of Rs. 200/- up to 79 years of age and Rs.500/- thereafter.
- II. **Indira Gandhi National Widow Pension Scheme (IGNWPS):** BPL widows aged 40-59 years are entitled to a monthly pension of Rs. 200/-.

- III. **Indira Gandhi National Disability Pension Scheme (IGNDPS):** BPL persons aged 18-59 years with severe and multiple disabilities are entitled to a monthly pension of Rs. 200/-.
- IV. **National Family Benefit Scheme (NFBS):** Under the scheme a BPL household is entitled to lump sum amount of money on the death of primary breadwinner aged between 18 and 64 years. The amount of assistance is Rs. 10,000/-.
- V. **Annapurna:** Under the scheme, 10 kg of food grains per month are provided free of cost to those senior citizens who, though eligible, have remained uncovered under NOAPS.

109. Answer: (2)

Explanation:

Sr. No.	Name of committees	Mandates
1	Malhotra committee	Insurance reform
2	Abid Hussain committee	Small-scale industries
3	Tarapur committee	Capital account convertibility
4	JJ Irani committee	Company law reform

110. Answer: (1)

Explanation:

Women's Reservation Bill 2023 [The Constitution (One Hundred Twenty-Eighth Amendment) Bill, 2023]

The Constitution (One Hundred and Twenty-Eighth Amendment) Bill, 2023 was introduced in Lok Sabha on September 19, 2023. The Bill seeks to reserve one-third of the total number of seats in Lok Sabha and state legislative assemblies for women.

Key features of the Bill

- **Reservation for women:** The Bill reserves, as nearly as may be, one-third of all seats for women in Lok Sabha, state legislative assemblies, and the Legislative Assembly of the National Capital Territory of Delhi. This will also apply to the seats reserved for SCs and STs in Lok Sabha and states legislatures. **Hence statement A is correct and B is not correct.**
- **Commencement of reservation:** The reservation will be effective after the census conducted after the commencement of this Bill has been published. Based on the census, delimitation will be undertaken to reserve seats for women. The reservation will be provided for a period of 15 years. However, it shall continue till such date as determined by a law made by Parliament. **Hence statement C is correct and D is not correct.**

Rotation of seats: Seats reserved for women will be rotated after each delimitation, as determined by a law made by Parliament. **Hence statement E is correct.**

111. Answer: (2)

Explanation:

Particularly Vulnerable Tribal Groups (PVTGs)

During the **Fourth Five Year Plan**, a sub-category was created within Scheduled Tribes to identify the most vulnerable groups which were considered to be at the lowest levels of development. Consequently, on the basis of the **Dhebar Commission** report, a criterion for identifying Particularly Vulnerable Tribal Groups was established as:

- Pre-agricultural level of technology,
- Low level of literacy,
- Economic backwardness,
- A declining or stagnant population.

PVTGs were formerly known as primitive tribal groups.

112. Answer: (3)

Explanation:

The constitutional mechanism for the upliftment of SC

The deep concern of the framers of the Constitution for the uplift of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes and Other Backward Classes is reflected in the elaborate constitutional mechanism set up for their uplift.

- Article 17 abolishes Untouchability.
- Article 46 requires the State 'to promote with special care the educational and economic interests of the weaker sections of the people, and, in particular, of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes, and to protect them from social injustice and all forms of exploitation.'
- Article 335 provides that the claims of the members of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes shall be taken into consideration, consistently with the maintenance of efficiency of administration, in the making of appointments to services and posts in connection with the affairs of the Union or of a State.
- Article 16(4A) speaks of "reservation in matters of promotion to any class or classes of posts in the services under the State in favour of SCs/STs, which are not adequately represented in the services under the State".
- Article 338 provides for a National Commission for the Scheduled Castes and Scheduled Tribes with duties to investigate and monitor all matters relating to safeguards provided for them, to inquire into specific complaints and to participate and advise on the planning process of their socio-economic development etc.

Article 42 -The State shall make provision for securing just and humane conditions of work and for maternity relief. Hence it has no relations with SC welfare.

113. Answer: (3)

Explanation:

Rights of Persons with Disabilities Act. 2016

- The Act provides an expanded and comprehensive definition of disabilities, covering a range of physical, mental, intellectual, and sensory impairments. **Hence statement B is not correct.**
- It recognizes 21 categories of disabilities, as opposed to the seven categories listed in the earlier legislation. **Hence statement C is not correct.**

- The Act mandates a reservation of not less than 4% in government jobs for persons with disabilities, as well as a 5% reservation in higher education institutions. **Hence statement D is correct.**
- This is in addition to the existing reservations for Scheduled Castes and Scheduled Tribes.
- The RPwD Act prohibits discrimination against persons with disabilities and ensures that they have equal access to education, employment, and other opportunities. **Hence statement A is correct.**
- It promotes a barrier-free environment and reasonable accommodation in workplaces and educational institutions. **Hence statement E is correct.**

114. Answer: (2)

Explanation:

Global Social Mobility Index

- The Global Social Mobility Index is an index prepared by the World Economic Forum.
- The Index measures social mobility holistically through 5 determinants.
- The findings from the index were then used in the World Economic Forum's Global Social Mobility Report 2020, which provided recommendations for governments and businesses.
- Researchers have used the index to analyze income inequality and have determined reasons for countries to improve social mobility.

115. Answer: (4)

Explanation:

1. Accessible India Campaign (Sugamya Bharat Abhiyan)

The “Accessible India Campaign (Sugamya Bharat Abhiyan)” is formulated by the Ministry of Social Justice & Empowerment as a nationwide flagship campaign for achieving universal accessibility that will enable **persons with disabilities** to gain access to equal opportunity and live independently and participate fully in all aspects of life in an inclusive society.

2. Pradhan Mantri Adarsh Gram Yojana

This is a Centrally Sponsored Scheme and is being implemented for the integrated **development of Scheduled Castes (SC) majority villages having SC Population** concentration of more than 50%.

3. One Stop Centre Scheme

It is a centrally sponsored scheme formulated by the Ministry of Women and Child Development (MWCD) as part of the **National Mission for Women’s Empowerment’s** umbrella program. These centers will gradually be built around the country to offer comprehensive support and help to **women** who have experienced violence in both private and public spaces in a phased manner.

4. Pradhan Mantri Jan Vikas Karyakaram

The Pradhan Mantri Jan Vikas Karyakram (PMJVK) in particular, aims to improve the socio-economic infrastructure facilities for **minority** communities in the areas of education, health, and skill development.

116. Ans:B

Each Srenihad a headand was called Shreshti. It can be observed that those who take up each profession are formed in to differentsrenis. We can observe the SrenislikeVadhika, Mardhaka, Sardha Vahas etc.

117. B

During the Ikshvaku period

Worship of MylaraDeva:

During the period of the Kakatiyas, an extremist sect developed in Shaivism. The worship of MylaraDeva (god of war, an incarnation of Shiva) is observed during this period. The worshipers of Lord Mylara were called Mylarubhatu. MylarusBhatu used to cut heads and tongues for the sake of Lord Shiva.

118. B

Sunitabala Sangham founded in1912 and worked for the education of Dalits. This organization has worked for the abolition of and devadasi system&drinking intoxicating liquor. In 1931 he founded the Arundhatia Mahasabha

119. C

120. Ans:B

Ravipati Tripuranta Kavi – Tripurantakodhaharanam

PalkururiSomanatha–PanditaradhyaCharitra, VrishadhipaShatakam

Tikkana - Nirvachanottara Ramayana

121. C

Explanation:

Context:

The RBI recently directed credit information companies (CICs) to set out a common data quality index (DQI) for commercial and microfinance segments.

About Credit Information Companies (CICs)

- **CICs collect public data, credit transactions and payment histories of individuals and companies regarding loans and credit cards, among others.**
- Their primary function is to gather data from various credit institutions, such as banks, and then compile this data into credit reports on borrowers. Credit institutions refer to the CIC's report and score to decide borrowers' creditworthiness before granting a loan or issuing a credit card.
- **CICs in India are licensed by the RBI and governed by the Credit Information Companies Regulation Act, 2005 (CICRA) and various other rules and**

regulations issued by the RBI. As per Section 15 of the CICRA, every Credit Institution (like banks) should be a member of at least one CIC. Also a CIC may seek and obtain information from its members only and if a lending institution seeks information from a CIC, it will get the information given to the CIC by other lending institutions only. All statements are correct.

- **At present, four CICs have been registered by the RBI.** These companies are:
 - i. Credit Information Bureau (India) Limited (CIBIL),
 - ii. Equifax Credit Information Services Private Limited,
 - iii. Experian Credit Information Company of India Private Limited and
 - iv. CRIF High Mark Credit Information Services Private Limited.

122. b

Explanation:

Context:

Recently, the NMC won the status of World Federation for Medical Education (WFME) Recognition for a tenure of 10 years.

NMC (National Medical Commission)

It is a regulatory body set up constituted by an act of Parliament known as National Medical Commission Act, 2019 to perform the following functions:

- Improve access to quality and affordable medical education.
- Ensure availability of adequate and high-quality medical professionals in all parts of the country.
- Promote equitable and universal healthcare.
- Objectively assess medical institutions periodically.
- Have an effective grievance redressal mechanism. Statement 2 is incorrect.

About WFME recognition:

- **The recognition means that** all the existing medical colleges and the new medical colleges in India will become WFME accredited.
- **It enables Indian medical graduates to pursue postgraduate training and practice in other countries that require WFME recognition.**
- **World Federation for Medical Education (WFME)** is a global organization dedicated to enhancing the quality of medical education worldwide.

123. C

Explanation:

On 01st June, 2023, the Department of Drinking Water and Sanitation, Ministry of Jal Shakti launched a Unified Registration Portal for GOBARdhan to streamline the registration of **Compressed Bio-Gas (CBG)** and biogas plants nationwide and to monitor status of same.

The GOBARdhan Initiative is a major multi-ministerial initiative of GoI, aimed at converting biodegradable or organic waste, including cattle dung and agricultural residues

and other biomass, into valuable resources such as biogas, compressed biogas (CBG), and organic manure. Launched in April 2018 as a part of the biodegradable waste management component under the Swachh Bharat Mission-Gramin, the initiative was given a major boost by the Budget 2023 by announcing establishment of “500 new “waste to wealth” plants with Rs. 10,000 Crore.

124. C

Explanation:

About:

- According to a recent survey by the Indian Council of Medical Research (ICMR) published in the *Nature* journal, the estimated mean daily salt intake in India is 8 g, which exceeds the World Health Organization’s recommended limit of up to 5 g per day. Statement 1 is correct.
- This excessive salt intake is more common among men, people in rural areas, and those who are overweight or obese.
- Salt intake was higher in employed people, and current tobacco users and those with high blood pressure. **Statement 2 is correct.**

125. C

Explanation

Statements 1, 2 and 4 are correct.

The Pradhan Mantri Vishwakarma Scheme (PMVS) is a central sector scheme launched by the Ministry of Micro, Small and Medium Enterprises (MSME) in 2023 to provide holistic and end-to-end support to artisans and craftspeople who work with their hands and tools. The registration and benefits under the Scheme are restricted to only one member of the family. The scheme offers low-interest loans to buy equipment, materials, and other resources that are necessary for starting a business.

Statement 3 is incorrect.

The PM Vishwakarma Scheme provides financial assistance to artisans in the form of loans, not grants. The loans are collateral-free and have a concessional interest rate of 5%.

126. B

Explanation:

- The NCI is a price index which reflects the change in the price level of coal on a particular month relative to the fixed base year.
- Launched in 2020 with a base year is FY 2017-18, the Index was developed by the Indian Statistical Institute, Kolkata. Statement 2 is correct.

- The Index is meant to encompass all transactions of raw coal in the Indian market. This includes coking and non-coking of various grades transacted in the regulated (power and fertilizer) and non-regulated sectors. Statement 1 is incorrect.
- The NCI's upward movement indicates the rising demand of coal in the upcoming festive season and winter in the country, which will encourage coal producers to scale up domestic coal production to meet the growing energy demands.

127. C

Explanation:

Statement I is correct

The IPC was introduced on October 6, 1860, during British colonial rule in India. It was drafted by Thomas Babington Macaulay, a British colonial administrator, and enacted by the Legislative Council of India. The IPC was heavily influenced by English common law principles and was an attempt to provide a uniform and comprehensive legal code for India. Over the years, the IPC has been amended through various acts of the Indian Parliament.

Statement II is Incorrect

Until the revocation of Article 370 in August 2019, the IPC was applicable throughout India, except in the state of Jammu and Kashmir, which had its own separate penal code.

128. D

Explanation:

R.C.REDDY

Context: Armenia is looking forward to early linkages between the International North South Transport Corridor (INSTC) and the Chabahar Port for seamless connectivity.

What is INSTC?

INSTC is a multi-modal transportation project established in 2000 in St. Petersburg, by Iran, Russia and India to ease the transportation of cargo among its member countries of the INSTC include India, Iran, Russia, Azerbaijan, Armenia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Turkey, Ukraine, Belarus, Oman, Syria.

It begins in Mumbai and goes to Bandar Abbas and Bandar-e-Anzali in Iran, then crosses the Caspian Sea to reach Astrakhan, Moscow, and St. Petersburg in Russia.

129. C

- Fixing Minimum Support Price for Agriculture for agricultural products of all crops and free electricity supply to farmers are subsidies and hence, they are not categorized as public investment in agriculture.
- The waiver of agricultural loans by the banking system is a concession or indirect support. It is not considered as public investment in agriculture.
- Subsidies and incentives are not considered as public investment.

Statement 2, 3, and 6 are correct.

130. ANSWER (a)

Explanation:

The 'AANA Dashboard for Cities' portal www.aana.gov.in was launched by the Ministry of Housing and Urban Affairs (MoHUA) on 13th November, 2023 where Urban Local Bodies (ULBs) across the country can voluntarily submit their key data on a regular basis.

AANA aims to help cities assess their performance relative to others. It seeks to inspire cities by highlighting possibilities and areas for enhancement. The Dashboard categorizes data into five pillars: Political & Administrative Structure, Finance, Planning, Citizen-Centric Governance, and Delivery of Basic Services.

131. ANSWER (a)

Explanation:

The sectors covered under the Production Linked Incentive Scheme include:

- (i) Mobile Manufacturing and Specified Electronic Components,
- (ii) Critical Key Starting Materials/Drug Intermediaries & Active Pharmaceutical Ingredients,
- (iii) Manufacturing of Medical Devices
- (iv) Automobiles and Auto Components, **Statement 6 is correct.**
- (v) Pharmaceuticals Drugs,
- (vi) Specialty Steel, **Statement 4 is correct.**
- (vii) Telecom & Networking Products,
- (viii) Electronic/Technology Products,
- (ix) White Goods (ACs and LEDs), **Statement 2 is correct.**
- (x) Food Products,
- (xi) Textile Products: MMF segment and technical textiles,
- (xii) High efficiency solar PV modules,
- (xiii) Advanced Chemistry Cell (ACC) Battery, and
- (xiv) Drones and Drone Components **Statement 1 is correct.**
- (xv) IT Hardware.

132. ANSWER (a)

Explanation:

Lunar Sample Return Mission (LSRM) is the proposed mission by the ISRO to collect soil or rock samples from the Moon and bring them to Earth. Lunar Sample Return Mission (LSRM) aims to bring back rock or soil samples from the Shiv Shakti point in Lunar. The Shiv Shakti point is spot where Vikram had landed on the lunar South Pole.

Primarily, the mission involves four modules – Transfer module, Lander module, Ascender module and the Re-entry module. This is why the proposed mission will have two separate launch vehicles. The Geosynchronous Satellite Launch Vehicle (GSLV) Mark-II will be used for the injection of the transfer and the re-entry modules, whereas the Launch Vehicle Mark-III will be used for the direct injection of the Ascender and the Lander module. A robotic arm mechanism will be used for the sample collection at the Shiv Shakti point.

A module is a self-contained structural unit of a spacecraft. The lunar samples will be first transferred or loaded onto the Ascender module. After the Ascender module lifts off from the lunar surface, it will dock onto the Transfer module. Now another robotic arm will shift the samples from the ascender module to the re-entry module. Lastly, the transfer and the re-entry modules are expected to return and land on Earth.

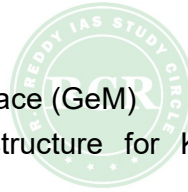
The LSRM, like Chandrayaan-3, is planned for one lunar day (14 Earth days) and the expected launch date is in 2028.

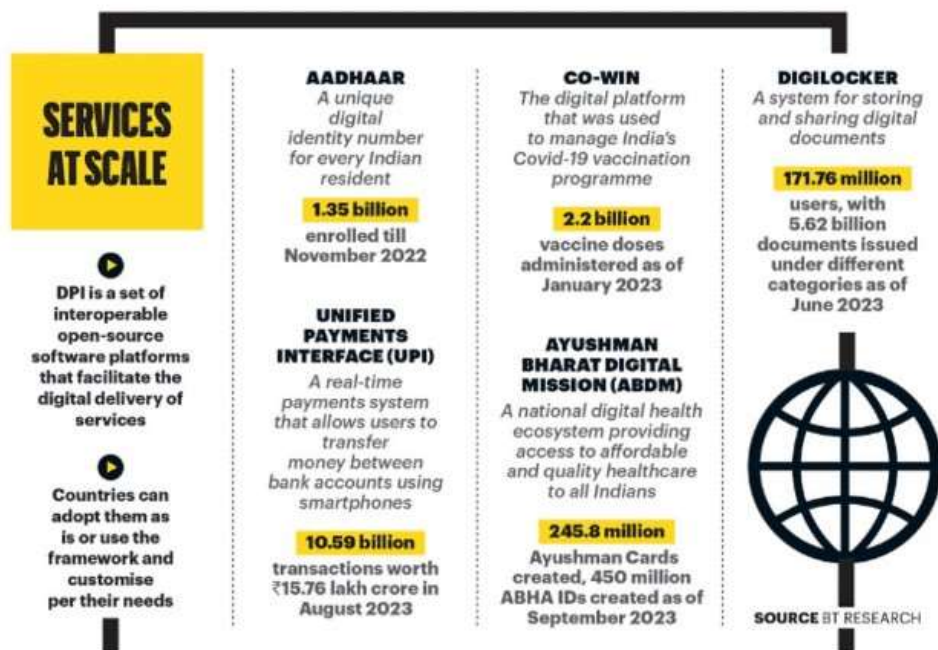
133. ANSWER (d)

Explanation:

Global Digital Public Infrastructure Repository (GDPIR)

- Developed by the Ministry of Electronics and Information Technology (MeitY) and launched during the Virtual G20 Leaders' Summit on 22nd November 2023, the GDPIR is an initiative of the Indian G20 Presidency. Statement 1 is correct.
- Being a virtual repository of digital public infrastructure initiatives offering key lessons and knowledge available from G20 members and guest countries, the GDPIR is aimed at addressing the existing knowledge gap around the right practices to design, build, and deploy population scale DPI (Digital public infrastructure). Statement 2 is correct.
- The GDPIR currently features 54 DPIs from 16 countries including India's DPI and those adopted and tweaked by other nations. This will help more nations to adopt.
- Known as the Indian Stack, India's Digital Public Infrastructure (DPI) encompasses various platforms developed through multi-sector collaboration for streamlining access to government services and foster inclusive growth. The platforms include:
 - Aadhar
 - United payment interface (UPI)
 - Digi locker
 - UMANG (Unified Mobile Application for New-age Governance)
 - eSanjeevani
 - API Setu
 - Co-WIN platform
 - Government e Marketplace (GeM)
 - DIKSHA (Digital Infrastructure for Knowledge Sharing) Statement 3 is correct.
 - e-Hospital platform
 - Poshan Tracker
 - Ayushman Bharat Digital Mission

134. ANSWER (c)

Explanation:

About Turmeric

- Turmeric (*Curcuma longa*) is a perennial herbaceous plant of the ginger family. The plant's underground stems or rhizomes have been used as a spice, dye, medicine, and religious maker since antiquity. The spice's colour comes mainly from curcumin, a compound that is believed to have the potential for fighting cancer.
- India is the largest producer, consumer and exporter of turmeric in the world. In 2022-23, with an area of 3.24 lakh ha under turmeric cultivation, India produced 11.61 lakh tonnes of turmeric (75% of global turmeric production).
- More than 30 varieties of turmeric are grown in India, highest in Maharashtra followed by Telangana, Tamil Nadu, Odisha and 16 other States. The leading export markets for Indian Turmeric are Bangladesh, UAE, USA and Malaysia.

About National Turmeric Board

- In October 2023, the Ministry of Commerce & Industry set up the National Turmeric Board as a non-statutory body by meeting the long-standing demand of turmeric farmers across the country to facilitate greater coordination with Spices Board and other Government agencies in development and growth of the turmeric sector.
- The Board shall have a **Chairperson** to be appointed by the Central Government, members from the ministries of Central and state Governments, select national/state institutions involved in research, representatives of turmeric farmers and exporters, and have a **Secretary** to be appointed by the Department of Commerce

135. ANSWER (c)

Explanation:

Why in News?

Recently, a mysterious influenza-like illness termed as Walking Pneumonia has gripped school children in China.

What is it?

- ***Walking pneumonia, also known as atypical pneumonia, is a milder form of pneumonia caused by bacteria like Mycoplasma pneumoniae. Statement 2 is correct.***
- ***It's termed "walking" pneumonia because its symptoms are often mild enough that individuals can continue their daily activities without requiring bed rest or hospitalization. Statement 1 is correct.***
- ***The condition is more prevalent among children, particularly those aged 5 to 15, who are in close contact at schools and can easily transmit the infection to family members. Statement 3 is correct.***

136. ANSWER (c)

Explanation: The recently released report by the FAO suggests that use of traditional farming practices including Akkadi Saalu could reduce the escalating human and environmental costs of producing food.

- ***Akkadi Saalu is an intercropping system that has been in traditional practice in Karnataka.* Statement 1 and 2 both are incorrect.**
- It integrates multicropping with livestock, native seeds, soil enrichment, organic fertilizers and bio-markers as indicators of crop health. It involves ***zero chemical fertilisers and pesticides and minimal use of ground water.***

137. ANSWER (a)

Explanation:

Why in the News?

Scientists of the Institute of Advanced Study in Science and Technology (IASST), an autonomous institute of Department of Science and Technology (DST), have developed a highly fluorescent material – phosphorene, cystine, and gold (Ph-Cys-Au) – that can be used as a visual sensing platform for detecting the widely used anti-cancer drug Methotrexate (MTX).

Monitoring therapeutic drugs and their elimination is crucial because they may cause severe side effects on the human body. MTX is highly expensive and its overdose has toxic effect on lungs, stomach and heart. The detection of overdose is time-consuming and involves complex instrumentation. The new sensing platform outperforms all former systems as the materials are biocompatible with an appreciable detection limit

138. ANSWER (c)

Explanation:

In June 2023, the Union Minister of State for Panchayati Raj released a report on the Panchayat Development Index to assess and measure the progress made by Grassroots level Institutions in achieving Localized SDGs and thereby attaining SDG 2030.

What is the PDI?

- It is an index to assess the overall holistic development of panchayats by taking into account the local indicators of 9 themes into which the 17 SDGs have been segregated by the Ministry of Panchayati Raj. Adopting such thematic approach will enable easy understanding and implementation by Panchayats with community involvement.
- The 9 themes include poverty free and enhanced livelihood in village, healthy village, child friendly village, water sufficient village, clean and green village, village with self-sufficient infrastructure, socially just and socially secured villages, village with good governance, and women friendly village.
- The thematic scores, across 9 themes of Localized SDGs, are obtained in the preparation of a composite PDI score of each Gram Panchayat and the index rank panchayats on the basis of scores and categorises them into four grades.
- Those with score under 40 per cent fall in grade D, 40-60 per cent in grade C, 60-75 per cent in grade B, 75 to 90 per cent in category A, while those scoring above 90 per cent will be categorised as A+.

139. ANSWER (c)

Explanation:

"Generative AI" is a category of machine learning tools that generate new text, images, videos, or sounds, based on a substantial training dataset. **Generative adversarial networks (GANs), a popular technique used in Generative AI,** involve two neural networks—the generator and the discriminator—that *work against each other to generate high-quality, realistic data.* The generator network creates new data based on the training data, while the discriminator network tries to differentiate between real and generated data.

Over the last one decade, the AI has evolved significantly over the years, progressing from Artificial Narrow Intelligence (ANI) to Generative AI, which can be considered as an early step towards achieving AGI. While the ANI is designed to perform a single or a narrow set of related tasks and is not capable of generalizing knowledge or skills to new situations outside of its programmed domain, the AGI is aimed at creating a machine that, just like a human mind, perform a wide variety of intellectual tasks.

140. ANSWER (d)

Explanation:
Why in the News?

In December 2023, the Lok Sabha has passed Jammu & Kashmir Reservation (Amendment) Bill, 2023 and the Jammu and Kashmir Reorganisation (Amendment) Bill, 2023.

The first Bill seeks replace the term “weak and underprivileged classes (social castes)” in the J&K Reservation Act, 2004 to “other backward classes” as declared by the Union Territory. The J&K Reservation Act, 2004 provides reservation in jobs and admission in professional institutions to SC/STs and other socially and educationally backward classes.

The second Bill seeks to amend the Jammu and Kashmir Reorganisation Act, 2019, which re-organised Jammu and Kashmir into the union territories of Jammu and Kashmir (with legislature) and Ladakh (without legislature). The key changes brought by the Bill are:

- Increases the total number of seats in the J&K Assembly from 107 to 114.
- Provide reservation of 9 seats for Scheduled Tribes for the first time and
- Empowers the Lieutenant-Governor to nominate 3 members in the Assembly: two members from the Kashmiri migrant community including one woman while third member should be a representative of people from PoK who took refuge in India following the wars with Pakistan in 1947, 1965 and 1971.

R.C.REDDY
IAS STUDY CIRCLE

141. ANSWER (b)

Explanation:

NITI Aayog releases the 1st Delta Ranking of the Aspirational Blocks Programme (ABP). Statement 1 is correct: The Aspirational Blocks Programme (ABP) was launched on January 7, 2023. ABP focuses on improving governance to enhance the quality of life of citizens in the most difficult and relatively underdeveloped blocks of India.

Statement 2 is incorrect: 500 blocks from 329 districts across 27 states and 4 Union Territories of India are part of the programme.

Statement 3 is correct: The ranking of the blocks is calculated based on the performance of blocks and progress achieved in the Key Performance Indicators.

This is the first time that the ranking of blocks has been calculated as part of the Aspirational Blocks Programme. Tiriyani Block of Komaram Bheem Asifabad district, Telangana secured the top position in the first delta rankings of the Aspirational Blocks Programme (ABP). The second position was bagged by the Kaushambi block of Kaushambi District, Uttar Pradesh.

142. ANSWER (d)

Explanation:

The Karnataka High Court recently directed the Kalaburagi district authorities to remove encroachments from the historical fort of the Bahmani Sultans in the city.

About Bahmani Kingdom:

The Bahmani Kingdom rose to power after the Turkish Governor Ala-ud-din Hassan Bahman Shah established an independent empire by revolting against the Sultan of Delhi Sultanate, Muhammad Bin Tughlaq in 1347. It was the first independent Islamic kingdom in South India. The Bahmani kingdom reached its peak under the guidance of Mahmud Gawan for about twenty-three years from 1458 to 1481 AD. Mahmud Gawan extended the empire by reconquering Goa, which was under the Vijayanagar Empire at the time.

143. ANSWER (a)

Explanation:

The President of India inaugurated various tourist attractions at Rashtrapati Nilayam recently.

While the Rashtrapati Bhavan in Delhi is the official residence of the President, there are two retreats for the President in India. Rashtrapati Nilayam is one, and the other is Rashtrapati Niwas at Mashobra in Shimla. Rashtrapati Nilayam, originally known as Residency House, is the official retreat of the President of India and is in Secunderabad Cantonment in Telangana.

Built in 1860, it was the country house of the British Resident. After Hyderabad's annexation in 1948, it became the President's retreat. The President stays at the residence at least once a year and conducts official business. It was also used as a guest house for visiting dignitaries.

144. ANSWER (d)

Explanation:

Recently, the International Organisation for Migration (IOM) launched Project PRAYAS to help Indian workers and students migrate in a secure, orderly, and regular manner.

The Promoting Regular Assisted Migration for Youth and Skilled Professionals (PRAYAS) was launched in partnership with the Ministry of External Affairs (MEA) to consolidate all the state-level initiatives for safe, orderly, and well-managed international migration. It aims to undertake a study of the key migration trends, the needs and aspirations of migrants, and the major international migration and mobility initiatives taken by the union, as well as the state governments sharing the analysis with the ministry.

145. ANSWER (b)

Explanation:

Recently, the Union Minister for Power and New & Renewable Energy has informed that the Government has approved the scheme for Viability Gap Funding (VGF) for development of Battery Energy Storage Systems (BESS) with capacity of 4,000 megawatts hours (MWh).

This scheme envisages the development of 4,000 MWh of BESS projects by 2030-31 and provides a Viability Gap Funding (VGF) of up to 40% of the capital cost.

146. ANSWER (c)

Explanation:

Statements 1 and 2 are correct: The Bill provides clarity for satellite broadband services, an emerging field of telecom that is expected to expand connectivity to remote areas.

The Bill simplifies the process of applying for licenses and permits for telecom operators, promoting ease of doing business in the sector.

Statement 3 is incorrect: The Bill maintains the Telecom Regulatory Authority of India's (TRAI) powers in areas like tariffs and dispute resolution.

Statement 4 is correct: It repeals or replaces the Indian Telegraph Act, of 1885, the Indian Wireless Telegraphy Act, of 1933, and the Telegraph Wires (Unlawful Possession) Act, of 1950.

IAS STUDY CIRCLE

147. ANSWER (b)

Explanation:

State Universities:: The original intent of making Governors hold the office of Chancellor and vesting some statutory powers on them was to insulate universities from political influence. In most cases, the Governor of the state is the ex-officio chancellor of the universities in that state. As the **Governor, he/she acts on the aid and advice of the Council of Ministers, while as Chancellor he/she acts independently of the Council of Ministers and takes his own decisions on all University matters.**

Statement 2 is correct.

Central Universities: Under the Central Universities Act, 2009, and other statutes, the President of India shall be the Visitor of a central university. With their role limited to presiding over convocations, Chancellors in central universities are titular heads, who are appointed by the President in his capacity as Visitor. The Vice Chancellor too are appointed by the Visitor from panels of names picked by search and selection committees formed by the Union government. The Act adds that the President, as Visitor, shall have

the right to authorise inspections of academic and non-academic aspects of the universities and also to institute inquiries.

Sarkaria Commission *acknowledged the distinction between the Governor's constitutional role and the statutory role performed as a Chancellor, and also underlined that the Chancellor is not obliged to seek the government's advice.*

Statement 3 is incorrect.

M.M. Punchhi Commission noted *that the Governor should not be "burdened with positions and powers, which may expose the office to controversies or public criticism, it advised against conferring statutory powers on the Governor.* Statement 4 is incorrect.

What is the role of University Grants Commission in this?

Education comes under the Concurrent List, but entry 66 of the Union List — "coordination and determination of standards in institutions for higher education or research and scientific and technical institutions" gives the Centre substantial authority over higher education.

UGC plays a standard-setting role, even in the case of appointments in universities and colleges. According to **the UGC (Minimum Qualifications for Appointment of Teachers and other Academic Staff in Universities and Colleges and other Measures for the Maintenance of Standards in Higher Education) Regulations, 2018**, the "Visitor/Chancellor" — mostly the Governor in states — shall appoint the VC out of the panel of names recommended by search-cum-selection committees. Higher educational institutions, particularly those that get UGC funds, are mandated to follow its regulations. These are usually followed without friction in the case of central universities but are sometimes resisted by the states in the case of state universities.

IAS STUDY CIRCLE

148. ANSWER (b)

Explanation:

About Directorate of Revenue Intelligence (DRI):

- ***It is the premier intelligence and enforcement agency of the Government of India on anti-smuggling matters.*** Statement 2 is correct.
- ***It works under the Central Board of Indirect Taxes and Customs, Ministry of Finance, Government of India.*** Statement 1 is incorrect.
- It came into existence on December 4, 1957. The DRI, with its Headquarters in New Delhi, has 12 zonal units, 35 regional units, and 15 sub-regional units.

149. ANSWER (b)

Explanation:

About Futala Lake:

- ***Futala Lake, also known as Telankhedi Lake, is located in the western part of Nagpur, Maharashtra.***

- **Built by the Bhonsle kings of Nagpur, this lake is believed to be more than 200 years old and is spread over 60 acres.**

Key Facts about Bhonsle Dynasty:

- **The Bhonsle or Bhonsale (pronounced Bhoslay) were a prominent Maratha clan who served as rulers of several states in India.**
- **Raghuji Bhonsle of Berar founded the dynasty in 1730.**
- **The most prominent member of the clan was Shivaji, the founder of the Maratha empire.**

150. ANSWER (c)

Explanation:

List of countries sharing a border with China:

- **North Korea, Russia, Mongolia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Afghanistan, India, Nepal, Bhutan, Myanmar, Laos, Vietnam.**
- **Taiwan shares no border with China**
- Taiwan strait separates Taiwan from mainland China.
- Gulf of Tonkin is between Vietnam and China (South).
- China has maritime border disputes in the South China Sea with Taiwan, Brunei, Indonesia, Malaysia, Philippines, and Vietnam.

R.C.REDDY
STUDY CIRCLE

R.C. Reddy IAS Study Circle
TSPSC GROUP-1 SERVICES

GRAND TEST-1
Key with Explanation

1. సమాధానం: 1

వివరణ:

Sr no	వ్యాధులు	కారణం చేత
1	పెప్టిక్ అల్సర్స్	బాక్టీరియం హెలికోబాక్టర్ పైలోరి (H. పైలోరి)
2	డెంగ్యూ	డెంగ్యూ వైరస్
3	ఎలిఫాంట్ ఫూట్	పరాన్నజీవులు
4	మలేరియా	ప్లాస్మోడియం అని పిలువబడే ప్రోటోజోవా

2. సమాధానం: 2

వివరణ:

మానవ మరియు చేపల హృదయాల మధ్య గదుల సంఖ్య మరియు అవి సృష్టించే ప్రసరణ నమూనాలలో ప్రధాన తేడాలు ఉంటాయి.

• గదులు:

- మానవుడు: నాలుగు గదులు - రెండు ఎగువ కర్ణికలు (అట్రియా) మరియు రెండు దిగువ జరరికలు. ఇది ద్వి ప్రసరణ వ్యవస్థను ఏర్పరుస్తుంది.
- చేప: రెండు గదులు - ఒక కర్ణిక మరియు ఒక జరరిక. ఇది ఏక ప్రసరణ వ్యవస్థను ఏర్పరుస్తుంది.

• ప్రసరణ:

- మానవుడు: ద్వి ప్రసరణలో ఆక్సిజన్-సహిత మరియు ఆక్సిజన్-రహిత రక్తం వేరు చేయబడుతుంది. రక్తం రెండు వలయాల ద్వారా ప్రయాణిస్తుంది - పల్మనరీ సర్క్యులేషన్ (ఆక్సిజనేషన్ కోరకు ఊపిరితిత్తులకు) మరియు ధైహిక ప్రసరణ (శరీరానికి).
- చేప: ఆక్సిజన్ సహిత మరియు ఆక్సిజన్-రహిత రక్తం యొక్క మిశ్రమంతో ఒకే ప్రసరణ కనిపిస్తుంది. ఏకమార్గం లో రక్త ప్రవాహం ఉంటుంది. ఆక్సిజన్ కోరకు శరీరం నుండి మొప్పల వైపుగా వెళ్ళి , మళ్ళీ శరీరానికి, ప్రవహించడం గమనించవచ్చును.

3. సమాధానం: 1

వివరణ:

అజోల్లా

ఫెర్న్ జాతికి చెందిన అజోల్లా అనేది, నత్రజని స్థాపిత సైనోబాక్టీరియా అయిన అనాబెనా అజోల్లేతో సహజీవనం చేస్తుంది. ఈ సైనోబాక్టీరియా అజోల్లా మొక్కలో నివసిస్తుంది. వాతావరణం లోని నత్రజనిని, మొక్కలు ఉపయోగించగల రూపంలో స్థిరపరుస్తుంది. నేలలో నత్రజని లభ్యతను పెంచడానికి ఉపయోగపడును. ఇది అజోల్లాను విలువైన జీవ ఎరువులుగా మార్చేందుకు సహాయపడుతుంది.

అజోల్లాను జీవ ఎరువులుగా ఉపయోగించడం వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలు :

- నేలలో నత్రజని లభ్యతను పెంచుతుంది
- వరి పెరుగుదల మరియు దిగుబడిని ప్రోత్సహిస్తుంది
- కలుపు మొక్కలను నివారిస్తుంది
- నేల సారాన్ని మెరుగుపరుస్తుంది
- రసాయనిక ఎరువుల వినియోగాన్ని తగ్గిస్తుంది.

4. సమాధానం: 3

వివరణ:

మార్ట్ గ్యాస్:

- మార్ట్ గ్యాస్ ను చిత్తడి వాయువు లేదా బోగ్ గ్యాస్ అని కూడా పిలుస్తారు. ఇది ప్రాథమికంగా మీథేన్ మరియు కొద్ది మొత్తంలో హైడ్రోజన్ సల్ఫైడ్, కార్బన్ డయాక్సైడ్ మరియు ట్రేస్ ఫాస్ఫైన్ ల మిశ్రమంగా ఉంటుంది.

5. సమాధానం: 2

వివరణ:

ఇండియన్ బయోలాజికల్ డేటా సెంటర్ (IBDC)

- 'ఇండియన్ బయోలాజికల్ డేటా సెంటర్ (IBDC)' అనేది భారతదేశంలో జీవ శాస్త్రానికి సంబంధించిన సమాచారం భద్రపరచుట కై ఏర్పాటు చేయబడింది.
- భారత ప్రభుత్వం (GOI), డిపార్ట్ మెంట్ ఆఫ్ బయోటెక్నాలజీ (DBT) ద్వారా ఈ డేటా/సమాచారం సెంటర్ కు సహకరిస్తుంది .

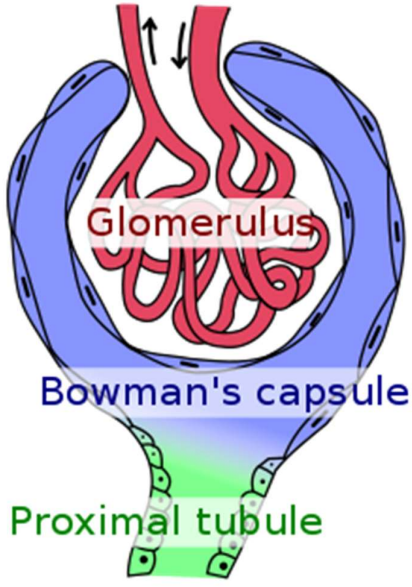
- భారతదేశంలోని నేషనల్ ఇన్ఫర్మేటిక్స్ సెంటర్ (NIC) సహకారంతో, జాతీయ రాజధాని ప్రాంతంలోని రీజనల్ సెంటర్ ఆఫ్ బయోటెక్నాలజీ (RCB), ఫరీదాబాద్ లో IBDC స్థాపించబడుతోంది.
- లైఫ్ సైన్స్ డేటా/ సమాచారం యొక్క వైవిధ్యత కారణంగా, IBDC ను మాడ్యులర్ స్వభావంలో అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. ఇందులో సాధారణంగా నిర్దిష్ట రకం/ల జీవ శాస్త్ర సమాచారం తో, వివిధ విభాగాలు ను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.
- జీవ శాస్త్ర డేటాను భద్రపరచడం తో పాటుగా, జీవ శాస్త్రం లోని వివిధ విభాగాల పైన జ్ఞాన అన్వేషణ చేయడానికి IBDC లో క్యూరేటెడ్ డేటా(జాగ్రత్తగా ఎంపిక చేయబడి, మరియు ఆలోచనాత్మకంగా నిర్వహించబడిన)ను కూడా పొందుపరుస్తున్నారు .
- ఇది జీవసంబంధమైన సమాచారం (Data) విశ్లేషణ కోసం, మౌళిక సదుపాయాలను మరియు నైపుణ్యాన్ని కూడా అందిస్తుంది.
- IBDC భారతదేశం లోని జీవ శాస్త్ర సమాచారం (డేటా)కు ప్రధాన రిపోజిటరీగా పనిచేస్తూ, మరో వైపు ప్రపంచ శాస్త్రీయ అవసరాలను తీర్చేందుకై నిరంతరం కృషి చేస్తుంది.

6. సమాధానం: 4

వివరణ:

బొమాన్స్ క్యాప్సుల్

- కిడ్నీ అవయవంలో మొదటి భాగంలో బొమాన్స్ క్యాప్సుల్ ఉంటుంది, రక్తం వడపోయుటలో మొదటి ప్రక్రియ ఇక్కడ ప్రారంభమవుతుంది.
- రక్తనాళాల సమూహంతో కూడిన చిన్న భాగాన్ని గ్లోమెరులస్ అని పిలుస్తారు, ఇది బొమాన్స్ క్యాప్సుల్ లో ఉంటుంది.
- రక్తంలోని అనవసర ద్రవ ప్రదార్థాలు బొమాన్స్ క్యాప్సుల్ లోకి సేకరించబడతాయి.

7. సమాధానం: 4

వివరణ:

- సీవీడ్స్ లో అయోడిన్ పుష్కలంగా లభిస్తుంది.
- సముద్రపు నీటి నుండి అయోడిన్ ను పీల్చుకోవడంలో సీవీడ్లు సమర్థవంతంగా పనిచేస్తాయి.
- కెల్ప్, ఒక రకమైన సముద్రపు పొచి.
- ధైరాయిడ్ పనితీరుకు అయోడిన్ అవసరం.
- ఇది జీవక్రియను నియంత్రిస్తుంది మరియు పెరుగుదలను నియంత్రిస్తుంది.
- అయోడిన్ లోపం వల్ల పిల్లల్లో గాయిటర్, హైపోథైరాయిడిజం మరియు ఎదుగుదల సమస్యలు వంటి అనేక ఆరోగ్య సమస్యలు కలుగుతాయి.

8. సమాధానం: (3)

వివరణ:

వ్యవస్థయొక్క COD ఎల్లప్పుడూ BOD కంటే ఎక్కువగా ఉంటుంది ఎందుకంటే:

COD ప్రతిదానిని ఆక్సిడైజ్ చేయదగినదిగా పరిగణిస్తుంది, వీటిలో:

జీవ క్షయకరణం చెందే సేంద్రీయపదార్థం: ఇది BOD తో లెక్కింపబడుతుంది. సూక్ష్మ జీవులతో తక్షణం వినియోగించగల సేంద్రీయ పదార్థం.

జీవ క్షయం చెందని సేంద్రీయ పదార్థం: సూక్ష్మజీవులు విచ్ఛిన్నం చేయలేని కొన్ని రకాల ప్లాస్టిక్ పదార్థాలు, లిగ్నిన్ వంటి సంక్లిష్ట కర్బన సమ్మేళనాలు ఉంటాయి.

అకర్బన పదార్థాలు: సల్ఫైడ్లు లేదా అమ్మోనియా వంటి కొన్ని అకర్బన సమ్మేళనాలు కూడా COD పరీక్షలో ఉపయోగించే బలమైన ఏజెంట్లతో రసాయనికంగా ఆక్సికరణం చెందుతాయి.

BODలో సూక్ష్మజీవులతో ఉపయోగింపబడే జీవక్రియల కంటే, CODలో ఉపయోగించే రసాయన ప్రక్రియశక్తివంతమైనది. ఈ రసాయన ప్రక్రియలో సంక్లిష్టమైన లేదా నిరోధక సేంద్రియ పదార్థాలు కూడా విచ్ఛిన్నం అవుతాయి.

9. సమాధానం: 1

వివరణ:

ఓజోన్ పొర కారణంగా స్ట్రాట్ ఆవరణలో ఎత్తుతో పాటు ఉష్ణోగ్రత పెరగడం గమనించవచ్చును.

1. ఓజోన్ పొర: స్ట్రాట్ ఆవరణలో ఓజోన్ (O₃) అణువులు అధికంగా ఉండే పొర ఉంటాయి. సూర్యుడి నుండి వచ్చే అతినిలలోహిత (UV) రేడియేషన్, స్ట్రాట్ ఆవరణలోని ఆక్సిజన్ అణువులను (O₂) తాకినప్పుడు, ఆక్సిజన్ అణువులుగా (O) విభజింపబడతాయి. ఈ ఆక్సిజన్ పరమాణువులు ఇతర ఆక్సిజన్ అణువులతో కలిసి ఓజోన్‌ను ఏర్పరుస్తాయి.
2. UV శోషణ: ఓజోన్ అణువులకు ప్రత్యేక లక్షణం ఉంది - అవి సూర్యుడి నుండి వచ్చే అతినిలలోహిత వికిరణాన్ని చాలా ప్రభావవంతంగా/ బాగా గ్రహిస్తాయి. ఈ UV రేడియేషన్, చాలా శక్తిని కలిగి ఉంటుంది.
3. ఓజోన్, UV రేడియేషన్‌ను గ్రహించినప్పుడు, ఓజోన్ అణువు శక్తిని పొందుతుంది. ఈ శోషించబడిన శక్తి తిరిగి వేడిగా విడుదల చేయబడుతుంది
4. వేడి ప్రభావం: స్ట్రాట్ ఆవరణ అంతటా, UV రేడియేషన్‌ను గ్రహించిన ఓజోన్ అణువులు వేడిని విడుదల చేస్తాయి. ఈ వేడి ప్రభావం వలన స్ట్రాట్ ఆవరణలో ఎత్తు పెరిగే కొద్ది ఉష్ణోగ్రత పెరుగుతుంది.

10. సమాధానం: 3

వివరణ:

ఇగ్లూలను మంచుతో తయారుచేస్తారు, ఎందుకనగా అవి ఆర్కిటిక్ ప్రాంతంలో అనుకూల నివాస వాతావరణాన్ని ఉష్ణ నిరోధకంగా ఏర్పరుస్తాయి.

1. ఉష్ణ నిరోధకం: మంచు ఉత్తమ ఉష్ణ నిరోధకంగా పనిచేస్తుంది. ఇది ఉష్ణ బదిలీని నిరోధిస్తుంది.
2. వాయు గదులు(Air Pockets) : ఇగ్లూలను నిర్మించే మంచులో గాలి ఉంటుంది. ఈ గాలి ఇగ్లూల లోపలి భాగంలోని వేడిని బయటకు పోకుండా చేయడంలో సహాయ పడుతుంది.

3. లభ్యత: ఇగ్నూలు నిర్మింపబడే ఆర్కిటిక్ ప్రాంతాలలో కలప మరియు ఇతర నిర్మాణ వస్తువులు చాలా తక్కువగా లభ్యం అవుతాయి . మంచు సమృద్ధిగా ఉండుట వలన ఇగ్నూలను మంచుతో నిర్మిస్తారు.

4. నిర్మాణ: అధిమి పెట్టబడిన/దగ్గరకి చేర్చబడిన మంచు నిర్మాణం పటిష్ఠతను పెంచుతుంది. గుండ్రమైన నిర్మిత ఆకారం కూడా ఇగ్నూల నిర్మాణ పటిష్ఠత పెరిగేలా చేస్తుంది.

4. వేడి మూలం: ఇగ్నూల లోపల భాగంలో వుండే వేడిమి ప్రధానంగా మానవ శరీరంలో నుండి వస్తుంది మానవ శరీరం నుండి వెలువడే సదరు వేడిమి ఇగ్నూల లోపలి భాగంలోని గాలిని ఇంకా వెచ్చగా ఉండేలా చేస్తుంది. తద్వారా లోపల వున్న వేడి, బయట వాతావరణంలో దానికంటే వెచ్చగా వుంటుంది.

11. సమాధానం: 3

వివరణ:

XPoSat మిషన్

- సందర్భం: ఇటీవల, ISRO యొక్క PSLV-C58 XPoSat మిషన్ విజయవంతంగా ప్రారంభించబడింది.
- ISRO యొక్క PSLV-C58 XPoSat మిషన్ గురించి:
- XPoSat మరియు 10 ఇతర పేలోడ్లను మోసుకెళ్లే PSLV-C58ని విజయవంతంగా ప్రయోగించడంతో భారత అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ నూతన సంవత్సరంలో పరుగులు పెట్టింది.
- XPoSat (X-ray Polarimeter శాటిలైట్) ISRO నుండి నిర్వహించబడిన మొట్టమొదటి శాస్త్రీయ ఉపగ్రహం
- ఖగోళ మూలాల నుండి ఎక్స్-రే ఉద్ఘాటన అంతరిక్ష-ఆధారిత ద్రువణ కొలతలలో పరిశోధన.
- IMS-2 బస్ ప్లాట్ఫారమ్ నుండి ఉపగ్రహ కాన్ఫిగరేషన్ సవరించబడింది. (PSLV-C54 ప్రయోగం)
- మెయిన్ ఫ్రైమ్ సిస్టమ్ల కాన్ఫిగరేషన్ IRS ఉపగ్రహాల వారసత్వం ఆధారంగా తీసుకోబడింది.
- ఇది POLIX (X-కిరణాలలో పోలారిమీటర్ ఇన్స్ట్రుమెంట్) మరియు XSPECT (X-Ray Spectroscopy మరియు ట్రైమింగ్) అనే రెండు పేలోడ్లను కలిగి ఉంటుంది.
- POLIX రామన్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ద్వారా గ్రహించబడింది మరియు XSPECT అనేది URSC యొక్క స్పేస్ ఆస్ట్రోనామీ గ్రూప్ ద్వారా గ్రహించబడింది.

12. సమాధానం: 1

వివరణ:

R21/మ్యాట్రిక్స్-M

సందర్భం: ప్రపంచవ్యాప్తంగా మలేరియాకు వ్యతిరేకంగా పురోగతి సాధించబడుతుంది. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ కూడా R21/ Matrix-M ను మలేరియా వ్యాక్సిన్ జాబితాలో చేర్చింది.

- ఆక్స్ఫర్డ్ యూనివర్సిటీచే అభివృద్ధి చేయబడి సీరమ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇండియాచే తయారు చేయబడింది. ఈ టీకా పిల్లలలో మలేరియాను నివారించడంలో సహాయపడుతుంది.
- R21/Matrix-M వ్యాక్సిన్ WHO ప్రీక్వాలిఫికేషన్ సాధించిన రెండవ వ్యాక్సిన్ కాగా మొదటిది RTS, S/ASo1.
- వ్యాక్సిన్ ల ప్రభావం, తయారీ, భద్రత వంటి అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలను పరిశీలించిన తరువాత మాత్రమే WHO ప్రీ క్వాలిఫైడ్ వ్యాక్సిన్ గా గుర్తిస్తుంది. కాబట్టి WHO తో గుర్తింపబడిన ఈ వ్యాక్సిన్లకు అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో విశ్వసనీయత, డిమాండ్ ఉంటుంది.

13. సమాధానం: 1

వివరణ:

కృషి 24/7

సందర్భం: ఇటీవల, కేంద్ర వ్యవసాయ మంత్రిత్వ శాఖ, వాద్వాని ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (వాద్వాని AI) సహకారంతో కృషి 24/7ను అభివృద్ధి చేసింది.

కృషి 24/7 గురించి:

- ఇది Google.org సహకారంతో ప్రారంభించబడిననుండి మద్దతుతో స్వయంచాలక వ్యవసాయ వార్తల పర్యవేక్షణ, మరియు విశ్లేషణ కోసం మొట్టమొదటి AI-ఆధారిత పరిష్కారం.

లక్షణాలు:

- ఈ సాధనం, బహుళ భాషల్లోని వార్తా కథనాలను స్కాన్ చేసి, వాటిని ఆంగ్లంలోకి అనువదిస్తుంది.
- ఇది వార్తా కథనాల నుండి ముఖ్యాంశాలు, ఈవెంట్ రకం, తేదీ, స్థానం, సారాంశం మరియు లింక్ మూలం వంటి ముఖ్యమైన సమాచారాన్ని సంగ్రహిస్తుంది, తద్వారా మంత్రిత్వ శాఖ సకాలంలో సదరు ముఖ్యాంశాలు పరిశీలించేందుకు సహాయపడుతుంది.

ప్రాముఖ్యత:

- అవసరమైన వ్యవసాయ వార్తా కథనాలను పొందేందుకు తద్వారా సమయానుకూల నిర్ణయాలు తీసుకోవేందుకు సహకరిస్తుంది.

- వ్యవసాయం మరియు రైతు సంక్షేమ శాఖ (DA&FW) సంబంధిత వార్తలను గుర్తించడానికి, సమయానుకూలంగా హెచ్చరికలను జారీ చేయుటకు మరియు రైతుల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడానికి తద్వారా స్థిరమైన వ్యవసాయ వృద్ధిని ప్రోత్సహించడానికి ఇది సహకరిస్తుంది.

14. సమాధానం: 3

InfexnTM

సందర్భం: IIT-బాంబే-ఆధారిత HaystackAnalytics మరియు NIMS మెడిసిటీ సహకారంతో, అటు వ్యాధులను నిర్ధారించడానికి భారతదేశపు మొట్టమొదటి జన్యుశాస్త్ర-ఆధారిత పరీక్ష 'infexnTM'ని ప్రవేశపెట్టడానికి కేరళ సిద్ధమవుతోంది.

గురించి:

- 'InfexnTM' బ్యాక్టీరియా మరియు ఫంగల్ ఇన్ఫెక్షన్లను, అలాగే యాంటీమైక్రోబయల్ రెసిస్టెన్స్ జన్యువులను గుర్తించడానికి రూపొందించబడింది మరియు ఆసుపత్రి సెట్టింగ్లలో నిర్వహించబడుతుంది.
- ఈ పరీక్ష మెడికల్ డయాగ్నోస్టిక్స్లో గణనీయమైన పురోగతిని సూచిస్తుంది మరియు జీనోమ్ సీక్వెన్సింగ్ టెక్నాలజీని ఉపయోగించడం ద్వారా 24 గంటలలోపు ఖచ్చితమైన ఫలితాలను అందజేస్తానని హామీ ఇచ్చింది

15. సమాధానం: 1

వివరణ: హనూమాన్

సందర్భం: BharatGPT గ్రూప్, 'హనూమాన్'ను ఆవిష్కరించింది, ఇది 11 భారతీయ భాషలలో ప్రతిస్పందించగల పెద్ద బాషా నమూనాల శ్రేణి (LLMలు), BharatGPT గ్రూపు ఈ బాషా నమూనాలను 11 నుండి 20 కి విస్తరించే యోచనలో ఉంది.

గురించి:

- హనూమాన్ ఆరోగ్య సంరక్షణ, పాలన, ఆర్థిక సేవలు మరియు విద్యా రంగాలలో ఉపయోగం కోసం రూపొందించబడింది.
- ఇది బహుళ భారతీయ భాషల్లో వచనం, ప్రసంగం, వీడియోలు మరియు మరిన్నింటిని రూపొందించగల మల్టీమోడల్ AI సాధనం.
- ఒక అనుకూలీకరించిన సంస్కరణ, VizzhyGPT, ఆరోగ్య సంరక్షణ కోసం రూపొందించబడింది.

16. సమాధానం: 3

వివరణ:

సందర్భం: అదానీ డిఫెన్స్ మరియు ఏరోస్పేస్ ఉత్తర ప్రదేశ్‌లోని కాన్పూర్‌లో మందుగుండు సామగ్రి మరియు క్షిపణి తయారీ కోసం రెండు పరిశ్రమలను ప్రారంభించాయి, మొదటి ప్రైవేట్-రంగం వెంచర్‌గా అదానీ డిఫెన్స్ మరియు ఏరోస్పేస్ గుర్తించబడింది.

సాయుధ దళాలు, పారామిలిటరీ బలగాలు మరియు పోలీసుల కోసం మందుగుండు సామగ్రిని ఉత్పత్తి చేస్తూ, దక్షిణాసియాలోని అతిపెద్ద సమీకృత మందుగుండు సామగ్రి తయారీ కేంద్రాలలో ఒకటిగా ఈ సముదాయం అవతరించింది.

17. సమాధానం: 2

వివరణ:

ANEEL ఇంధనం

సందర్భం: చికాగోకు చెందిన క్లీన్ కోర్ థోరియం ఎనర్జీ, ANEEL (అడ్వాన్స్ డ్ న్యూక్లియర్ ఎనర్జీ ఫర్ ఎన్‌రిచ్డ్ లైఫ్), (భారత శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ అనిల్ కకోద్కర్ పేరు పెట్టబడింది) - థోరియం మరియు హై అస్సీ తక్కువ ఎన్‌రిచ్డ్ యురేనియం (HALEU) కలిపి ఒక ఇంధనాన్ని అభివృద్ధి చేసింది. .

గురించి:

- ANEEL భారతదేశంలోని ప్రస్తుత ప్రైవరైజ్డ్ హెవీ-వాటర్ రియాక్టర్లలో (PHWRs) ఉపయోగించబడుతుంది, ఇది దేశంలోని అణు ఇంధన రంగం లో భారీ మార్పులు తీసుకురావడానికి దోహదపడుతుంది.
- భారతదేశం ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద థోరియం నిల్వలను కలిగి ఉంది, ఇది 1.07 మిలియన్ టన్నులుగా అంచనా వేయబడింది మరియు ANEEL అణు రియాక్టర్లలో థోరియం యొక్క సమర్థవంతమైన వినియోగాన్ని సులభతరం చేస్తుంది.
- ఇంధనం యొక్క ప్రయోజనాలు తగ్గిన అణు వ్యర్థాల పరిమాణం, తక్కువ నిర్వహణ ఖర్చులు మరియు ఎక్కువ కాలం ఉండే సామర్థ్యం.

18. సమాధానం: 3

వివరణ:

ఆపరేషన్ అమ్మత్ (యాంటీమైక్రోబయల్ రెసిస్టెన్స్ ఇంటర్వెన్షన్ ఫర్ టోటల్ హెల్త్)

సందర్భం: రాష్ట్రంలో యాంటీబయాటిక్స్ మితిమీరిన వినియోగాన్ని అరికట్టేందుకు కేరళ ఔషధ నియంత్రణ విభాగం ఆపరేషన్ అమ్మత్ (యాంటీమైక్రోబయల్ రెసిస్టెన్స్ ఇంటర్వెన్షన్ ఫర్ టోటల్ హెల్త్)ను ప్రారంభించింది.

గురించి:

- ఫార్మసీలు యాంటీబయాటిక్ అమ్మకాల యొక్క ఖచ్చితమైన రికార్డులను నిర్వహించడం, 'డాక్టర్ ప్రీస్క్రిప్షన్ లేకుండా యాంటీబయాటిక్స్ విక్రయించబడవు' అని తెలిపే పోస్టర్లను ప్రదర్శించడం మరియు ప్రీస్క్రిప్షన్ నిబంధనలకు అనుగుణంగా ఉండాలి.

- ఆపరేషన్ అమ్మత్ కేరళ యొక్క యాంటీ-మైక్రోబయల్ రెసిస్టెన్స్ స్ట్రాటజిక్ యాక్షన్ ప్లాన్ (KARSAP)తో జతకట్టింది, ఇది యాంటీమైక్రోబయల్ రెసిస్టెన్స్ (AMR)ని ఎదుర్కోవడానికి బహుళ-విభాగ విధానాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది.

- కేరళరాష్ట్రం యాంటీబయాటిక్ లిటరేట్ క్యాంపెయిన్, బ్లాక్-లెవల్ AMR కమిటీలు మరియు కేరళ యాంటీమైక్రోబయల్ రెసిస్టెన్స్ సర్వైలెన్స్ నెట్వర్క్ (KARSNET)తో సహా వివిధ కార్యక్రమాలను అమలు చేసింది.

- ఈ చర్య AMR గురించి అవగాహన పెంచడం, బాధ్యతాయుతమైన యాంటీబయాటిక్ వినియోగాన్ని మరియు ఔషధ-నిరోధక అంటువ్యాధుల వ్యాప్తిని నిరోధించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

19. సమాధానం: 3

వివరణ:

కృత్రిమ AI

సందర్భం: భారతీయ బహుళజాతి రైడ్‌షేరింగ్ కంపెనీ, Ola, Krutrim AIని పరిచయం చేసింది, దీనిని భారతదేశం యొక్క స్వంత AI గా పేర్కొంటూ ఈ కృత్రిమ AIని ఓలా సంస్థ అభివృద్ధి చేసింది.

Krutrim AI గురించి:

- ఇది వ్యక్తిగత సహాయకుడిగా ఊహించబడింది, ఇది మీ కోసం వివిధ రకాల పనులను చేయడం ద్వారా వ్యక్తిగత మరియు వృత్తి జీవితాన్ని సులభతరం చేస్తుంది. సాంప్రదాయ AI మరియు భారతీయ భాషలు మరియు సంస్కృతి ఆధారంగా నిర్దిష్ట అవసరాల మధ్య అంతరాన్ని తగ్గించాలని ఇది భావిస్తోంది.

- ఇది సహజ భాషా ప్రాసెసింగ్ (NLP)ని ఉపయోగిస్తుంది - AI యొక్క ఒక భాగం - వ్యవహారిక మరియు సాంస్కృతిక సందర్భాలతో సహా మానవ భాష యొక్క సూక్ష్మ నైపుణ్యాలను అర్థం చేసుకోవడానికి.

- మెషిన్ లెర్నింగ్ (ML) అల్గారిథమ్లు, విస్తారమైన డేటా సెట్ల నుండి నేర్చుకునేందుకు మరియు కాలక్రమేణా దాని ప్రతిస్పందనలను మెరుగుపరచడానికి వీలు కల్పిస్తాయి. అంతేకాకుండా, డీప్ లెర్నింగ్, ML యొక్క అధునాతన శాఖ, నమూనాలను గుర్తించడంలో మరియు సంక్లిష్ట డేటాను విశ్లేషించడంలో సహాయపడుతుంది.

- Krutrim AI యొక్క ప్రత్యేక లక్షణాలలో ఒకటి వినియోగదారు ఉద్దేశాన్ని అర్థం చేసుకోగల సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంటుంది. చాలా AI మోడల్లు కీవర్డ్ మ్యాచింగ్ మరియు స్టాటిస్టికల్ ప్రాబబిలిటీలపై ఆధారపడుతుండగా, Krutrim AI వినియోగదారు అభ్యర్థనను అర్థం చేసుకోవడానికి లోతుగా పరిశీలన చేస్తుంది.

- ఇది వివిధ రకాల సృజనాత్మక మరియు జ్ఞాన పునరుద్ధరణ పనులకు సహాయపడుతుంది. ఇమెయిల్ వ్రాయవచ్చు, ఆసక్తి ఉన్న అంశాలపై సమాచారాన్ని వెతకవచ్చు, కొత్త వైపుణ్యాలను నేర్చుకోవచ్చు, ప్రయాణాన్ని ప్లాన్ చేయవచ్చు లేదా కొత్త వంటకాన్ని నేర్చుకోవచ్చు మరియు ఇంకా ఎన్నో చేయవచ్చు.

20. సమాధానం: 4

వివరణ:

లార్డ్ మెయో యొక్క 1882 తీర్మానం స్థానిక స్వపరిపాలన యొక్క 'మాగ్నా కార్టా'గా ప్రశంసించబడింది. ఆయనను భారతదేశంలో స్థానిక స్వపరిపాలన పితామహుడిగా పిలుస్తారు. కాబట్టి, A మరియు B స్టేట్ మెంట్లు సరైనవి కావు.

21. సమాధానం: 2

వివరణ:

శాంతి భద్రతలు అనేవి రాష్ట్ర జాబితాలోని అంశం:

గతంలో రాష్ట్ర జాబితాలో ఉన్నటువంటి పసుపోషణ, స్థానిక మార్కెట్ వంటి ఇరవై తొమ్మిది అంశాలు (రాజ్యాంగంలోని 11వ షెడ్యూల్), 73వ సవరణ ద్వారా పంచాయతీరాజ్ సంస్థలకు (ఐచ్ఛికంగా) బదిలీ చేశారు.

పబ్లిక్ పార్కులు, వీధి దీపాలు, డ్రైనేజీ మరియు మురుగు కాలువల నిర్వహణ వంటి పట్టణ స్థానిక సంస్థల విధులు రాజ్యాంగంలోని పన్నెండవ షెడ్యూల్లో జాబితా పొందుపరచబడ్డాయి.

22. సమాధానం: 1

వివరణ:

- కేంద్రం యొక్క నిర్దేశాలను పాటించని యెడల, ఆయా రాష్ట్రాలలో రాష్ట్రపతి పాలన విధించవచ్చునని అధికరణ 356 లో ప్రస్తావన ఉంది. అయితే ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో రాష్ట్రాలు పాటించని ఎడల ఇది వర్తించదు. అలా కానీ ఐక్షంలో న్యాయ స్థానాలు జోక్యం చేసుకోవచ్చును కాబట్టి ప్రకటన A సరైనది.

- ఉమ్మడి జాబితా లోని అంశాలపై పార్లమెంట్ తో రూపొందించబడిన చట్టాలను రాష్ట్రాలు అమలు చేయాలి. కాబట్టి ప్రకటన B సరైనది కాదు.

23. సమాధానం: 4

వివరణ:

- OptionA: ప్రధానమంత్రి అధ్యక్షతన ఉన్న అంతర్-రాష్ట్ర మండలిలో సభ్యుడు.
- OptionB: అతను రోట్షన్ పద్ధతిలో సంబంధిత జోనల్ కౌన్సిల్ కు "వైస్-చైర్మన్" (చైర్మన్ కాదు)గా వ్యవహరిస్తాడు, ఒక సంవత్సరం పాటు పదవీ బాధ్యతలు నిర్వహిస్తాడు, కేంద్ర హోం మంత్రి అన్ని జోనల్ కౌన్సిల్ కు చైర్మన్ గా వ్యవహరిస్తారు.
- OptionC: నీతి ఆయోగ్ పాలక మండలి కూడా ప్రధానమంత్రి అధ్యక్షతన ఉంటుంది. ముఖ్య మంత్రి అధ్యక్షతన కాదు.

24. సమాధానం: 3

వివరణ:

- క్రింద 5 సందర్భాలలో రాష్ట్ర జాబితాలోని అంశాలపై పార్లమెంట్ శాసనాలు చేసే అధికారం కలిగి ఉంటుంది.

I. భారతదేశం సంతకం చేసిన అంతర్జాతీయ ఒప్పందాన్ని అమలు చేయడం.

II. రాష్ట్రపతి పాలనలో ఉంది.

III. జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితుల్లో.

IV. రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ రాష్ట్రాలు పార్లమెంటును కోరినప్పుడు (ఆ రాష్ట్రాలకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది).

V. రాజ్యసభ రాష్ట్ర జాబితాలో పార్లమెంటును చట్టం చేయాలని కోరుతూ తీర్మానాన్ని ఆమోదించినప్పుడు.

25. సమాధానం: 3

వివరణ:

- భారత రాజ్యాంగంలో అధికార విభజన కేంద్రానికి అనుకూలంగా ఉండడం గమనించవచ్చును. సమాఖ్య కోణం దృష్ట్యా కేంద్ర, రాష్ట్రాల మధ్యన అసమాన విభజన కనిపిస్తుంది.
- యూనియన్ జాబితాలో రాష్ట్ర జాబితా కంటే ఎక్కువ అంశాలు కలిగి ఉంది
- అత్యంత ప్రాధాన్యత గల అంశాలు యూనియన్ జాబితాలో చేర్చబడ్డాయి.
- సమకాలిక జాబితాపై కేంద్రం ఓవర్ రైడింగ్ అధికారాన్ని కలిగి ఉంది.
- అవశేష అధికారాలు కూడా కేంద్రానికి వదిలివేయబడ్డాయి, అయితే USలో, అవి రాష్ట్రాలకు ఉంటాయి. ఇలా రాజ్యాంగం కేంద్రాన్ని చాలా బలంగా చేసింది.

26. సమాధానం: 2

వివరణ:

ప్రకటన A: రాష్ట్రపతికి ఒక ప్రాంతాన్ని షెడ్యూల్డ్ ఏరియాగా ప్రకటించే అధికారం ఉంది. అతను సంబంధిత రాష్ట్ర గవర్నర్ను సంప్రదించి, సదరు షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతం విస్తీర్ణాన్ని పెంచవచ్చు లేదా తగ్గించవచ్చు, దాని సరిహద్దును మార్చవచ్చు. సంబంధిత రాష్ట్ర గవర్నర్తో సంప్రదించి.

ప్రకటన B: రాష్ట్ర కార్యనిర్వహణాధికారం షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాలకు విస్తరించబడుతుంది. అయితే సదరు ప్రాంతాలకు సంబంధించి గవర్నర్కు ప్రత్యేక బాధ్యత ఉంటుంది. అటువంటి ప్రాంతాల పరిపాలనకు సంబంధించిన నివేదికను, అతను రాష్ట్రపతికి వార్షికంగా లేదా అవసరమైనప్పుడు సమర్పించాలి. అటువంటి ప్రాంతాల పరిపాలనకు సంబంధించి రాష్ట్రాలకు ఆదేశాలు ఇచ్చే కేంద్ర కార్యనిర్వహక అధికారం విస్తరించబడి ఉంటుంది.

ప్రకటన C: అటువంటి చట్టాలు షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతానికి వర్తించవని లేదా పేర్కొన్న మార్పులు మరియు మినహాయింపులతో వర్తిస్తాయని గవర్నర్ ప్రకటించవచ్చు. అతను గిరిజన సలహా మండలిని సంప్రదించిన తర్వాత షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతం పరిపాలనకై నిబంధనలను కూడా చేయవచ్చు.

ప్రకటన D: రాజ్యాంగం ప్రకారం షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాల పరిపాలన మరియు రాష్ట్రాల్లోని షెడ్యూల్డ్ తెగల సంక్షేమంపై నివేదిక ఇవ్వడానికి రాష్ట్రపతి ఒక కమిషన్‌ను నియమించాలి. రాజ్యాంగం ప్రారంభమైన పదేళ్ల తర్వాత అతను సదరు కమిషన్‌ను ఏర్పాటు చేయాలి. కాబట్టి 1960లో, ఆ తర్వాత 2002లో కమిషన్‌ను నియమించారు.

ప్రకటన E: సరైనది కాదు.

R.C.REDDY
IAS STUDY CIRCLE

27. సమాధానం: 1

వివరణ:

1773 రెగ్యులేటింగ్ చట్టం: ఈ చట్టం ప్రకారం కలకత్తాలో (1774) ఒక ప్రధాన న్యాయమూర్తి మరియు మరో ముగ్గురు న్యాయమూర్తులతో కూడిన సుప్రీం కోర్ట్ స్థాపించబడింది.

పిట్స్ ఇండియా చట్టం 1784: ఇది వాణిజ్య వ్యవహారాలను నిర్వహించడానికి కోర్ట్ ఆఫ్ డైరెక్టర్లను అనుమతించింది, అయితే రాజకీయ వ్యవహారాలను నిర్వహించడానికి బోర్డ్ ఆఫ్ కంట్రోల్ అనే కొత్త సంస్థను ఏర్పాటుచేసింది. అనగా ద్వంద్వ పరిపాలన వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసింది

1813 చార్టర్ చట్టం: ఇది వ్యక్తులపై పన్నులు విధించేందుకు భారతదేశంలోని స్థానిక ప్రభుత్వాలకు అధికారం ఇచ్చింది. వారు పన్నులు చెల్లించనందుకు వ్యక్తులను శిక్షించవచ్చు.

ఇండియన్ కౌన్సిల్స్ చట్టం 1861:కౌన్సిల్లో సభా కార్యక్రమాలు సజావుగా జరిగేందుకు నియమాలు మరియు ఆదేశాలను రూపొందించేందుకు ఇది వైస్రాయ్కు అధికారం ఇవ్వబడింది. ఈ చట్టం1859లో లార్డ్ కానింగ్ ప్రవేశపెట్టిన 'పోర్ట్ ఫోలియో' వ్యవస్థకు గుర్తింపునిచ్చింది.ఈ 'పోర్ట్ ఫోలియో' వ్యవస్థలో , వైస్రాయ్ కౌన్సిల్లోని ఒక సభ్యుడు ప్రభుత్వంలోని ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ విభాగాలకు ఇన్‌ఛార్జ్ నియమించబడవారుఇన్సార్జిగా నియమించబడిన శాఖలకు సంబంధించిన తుది ఉత్తర్వులు ను జారీ చేసే అధికారంను వైస్రాయ్ కౌన్సిల్ లోని సభ్యుడు కలిగి ఉండవారు.

28. సమాధానం: 3

వివరణ:

	సభ్యులు	మంత్రిత్వ శాఖ
A.	డా. జాన్ మథాయ్	రైల్వేలు & రవాణా
B.	ఆర్.కె. పుణ్యగం చెట్టి	పైనాన్స్
C.	వి.ఎన్. గాడ్గిల్	వర్క్స్, మైన్స్ & పవర్
D.	సి.హెచ్. భాభా	వాణిజ్యం

29. సమాధానం: 3

వివరణ:

R.C.REDDY
IAS STUDY CIRCLE

	తేదీలు	ప్రాముఖ్యత
A.	జూలై 22, 1947	రాజ్యాంగ సభ జాతీయ జేండాను ఆమోదించింది
B.	జనవరి 24, 1950	రాజ్యాంగ సభ జాతీయ గీతాన్ని ఆమోదించింది
C.	జనవరి 22, 1947	'లక్ష్మాల తీర్మానం' రాజ్యాంగ సభలో ఆమోదించబడింది
D.	డిసెంబర్ 9, 1946	రాజ్యాంగ సభ మొదటి సమావేశాన్ని నిర్వహించింది

30. సమాధానం: 1

వివరణ:

- రాజ్యాంగ సభకు రాజ్యాంగ సలహాదారు (లీగల్ అడ్వైజర్)గా సర్ B. N రావ్ నియమితులయ్యారు.
- హెచ్.వి.ఆర్. అయ్యంగార్ రాజ్యాంగ పరిషత్తుకు కార్యదర్శిగా పనిచేసారు.
- S.N. ముఖర్జీ రాజ్యాంగ పరిషత్లో రాజ్యాంగం యొక్క ముఖ్య ముసాయిదాదారు.
- హెచ్.సి. ముఖర్జీ మరియు V.T. కృష్ణమాచారి రాజ్యాంగ పరిషత్ ఉపాధ్యక్షులుగా ఎన్నికయ్యారు.

31. సమాధానం: 1

వివరణ:

ఆర్టికల్ 361 ప్రకారం, ఆర్టికల్ 14-కి కొన్ని మినహాయింపులు అందించబడ్డాయి.

- పదవి యొక్క అధికారాలు మరియు విధుల నిర్వహణ మరియు పనితీరుపై రాష్ట్రపతి లేదా గవర్నర్ ఏ న్యాయస్థానానికి జవాబుదారీగా ఉండరు.
- రాష్ట్రపతి లేదా గవర్నర్ తన పదవీ కాలంలో ఏ కోర్టులోనైనా క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్లు ప్రారంభించబడవు లేదా కొనసాగించబడవు.

ఆర్టికల్ 105 ప్రకారం

- పార్లమెంటు సభ్యుడు లేదా దాని కమిటీలో అతను చెప్పిన ఏదైనా లేదా ఏదైనా ఓటుకు సంబంధించి ఏ న్యాయస్థానంలోనూ ఎటువంటి విచారణకు పార్లమెంటు సభ్యుడు బాధ్యత వహించడు.

ఆర్టికల్ 14ను ఉల్లంఘించకుండా ప్రభుత్వాలు మహిళలు మరియు పిల్లల కోసం ప్రత్యేక మరియు సహేతుకమైన నిబంధనలను రూపొందించవచ్చని సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. 'సాంకేతిక విద్యలో బాలికల ఫీజులపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఇవ్వడం' సాంకేతిక విద్యలో బాలికల భాగస్వామ్యాన్ని మెరుగుపరుస్తుంది. కాబట్టి ఇది ఆర్టికల్ 14ను ఉల్లంఘించదు.

ప్రైవేట్ ఉద్యోగాల్లో రిజర్వేషన్లు కల్పించడం రాజ్యాంగ విరుద్ధమని, ఏకపక్షంగా, అసమంజసమని, ఆర్టికల్ 14, ఆర్టికల్ 19 1(జి)ని ఉల్లంఘించడమేనని ఇటీవల ఎస్సీ పేర్కొంది.

ఇందిరా సావ్నీ తీర్పులో SC రిజర్వేషన్ స్థాయిని 50% (ఆర్టికల్ 14, 15 ఉల్లంఘన) కంటే పెంచడాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను నిరోధించింది.

32. సమాధానం: 1

వివరణ:

	రాజ్యాంగ/న్యాయ నిపుణులు	అభిప్రాయాలు/వ్యాఖ్యలు
A.	KC వేర్	అర్ధ/ పాక్షిక-సమాఖ్య
B.	పాల్ యాపిల్‌బై	విపరీత సమాఖ్య
C.	మోరిస్ జోన్స్	బేరసారాలు గల సమాఖ్య
D.	గ్రాన్విల్లే ఆస్టిన్	సహకార సమాఖ్య

33. సమాధానం: 3

వివరణ:

	కమీషన్లు	సిఫార్సులు/నివేదికలు
A.	కొఠారీ కమిషన్	విద్యా విధానం
B.	మండల్ కమిషన్	ఉద్యోగ నియామకాల్లో వెనుక బడిన తరగతులకు రిజర్వేషన్ లు
C.	నరేంద్రన్ కమిషన్	రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ లో వెనుకబడిన తరగతులకు ప్రాతినిధ్యం.
D.	M.M. పూంబి Commission	కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాలు

34. జవాబు : 4

వివరణ :

	రాష్ట్రాలు/కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు	లోక్ సభ సీట్లు
A.	చత్తీస్ ఘడ్	11
B.	జార్ఖండ్	14
C.	హర్యానా	10
D.	పంజాబ్	13

35. Answer: 2

వివరణ:

సుపరిపాలన 8 ప్రధాన లక్షణాలు:

1. భాగస్వామ్యం
2. చట్ట పాలన
3. పారదర్శకత
4. ప్రతిస్పందన
5. సర్వ సమ్మతి
6. ఏకత మరియు సమ్మిళిత్యం
7. ప్రభావంతమైన మరియు సమర్థవంతమైన
8. జవాబుదారీతనం

36. సమాధానం: 4

వివరణ:

ప్రభావవంతమైన పాలన అనేది బలమైన జవాబుదారీ వ్యవస్థపై ఆధారపడి ఉంటుంది. అధికారంలో ఉన్నవారు వారి చర్యలకు జవాబుదారీగా ఉండాలి. ఈ జవాబుదారీతనం మూడు ప్రధాన రూపాల్లో వస్తుంది: వెర్టికల్, ఖితిజ సమాంతర మరియు వికర్ణ, జవాబుదారీతనం.

ఎలక్టోరల్ అకౌంటబిలిటీ అని కూడా పిలువబడే ఈ వెర్టికల్ జవాబుదారీతనం, ప్రజలు మరియు ప్రభుత్వం మధ్య సంబంధాన్ని సూచిస్తుంది. పౌరులు ఎన్నికైన వారిని ఇలాంటి పద్ధతులు/యంత్రాంగాల ద్వారా జవాబుదారీగా ఉంచుతారు:

ఎన్నికలు: ప్రజలు, ఎన్నికైన వారి పనితీరుపై అసంతృప్తిగా ఉన్నట్లయితే, ఎన్నికల సమయంలో పదవీచ్యుతుడిని చేస్తారు.

ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ: ఈ సేకరణ ద్వారా జవాబుదారీతనం పెంచవచ్చును.

పౌరుల భాగస్వామ్యం: బహిరంగ సమావేశాలకు హాజరు కావడం మరియు ప్రతినిధులకు తమ ఆందోళనలు వ్యక్తం చేయడం.

క్షీతిజసమాంతర జవాబుదారీతనం ప్రభుత్వంలోని వివిధ అంగాల మధ్య దృష్టి పెడుతుంది. ఏదైనా ఒక అంగం, తమ పరిధి దాటకుండా ఉండేలా నియంత్రిస్తుంది.

కొన్ని ఉదాహరణలు:

శాసనశాఖ: చట్టాలను చేస్తుంది ప్రభుత్వ బడ్జెట్‌ను ఆమోదించడానికి మరియు విచారణలను నిర్వహించడానికి అధికారం కలిగి ఉంటుంది.

కార్యనిర్వాహక శాఖ: చట్టాలను అమలు చేస్తుంది మరియు రోజువారీ వ్యవహారాలను నిర్వహిస్తుంది.

న్యాయవ్యవస్థ: చట్టాల అన్వయం/వ్యాఖ్యానిస్తుంది మరియు రాజ్యాంగానికి లోబడి ఉండేలా వాటి చర్యలను సమీక్షిస్తుంది.

మీడియా: ఇన్వెస్టిగేటివ్ జర్నలిజం-ప్రభుత్వ అధికారుల అవినీతి లేదా తప్పులను బహిర్గతం చేస్తుంది.

పౌర సమాజ సంస్థలు (CSOలు): NGOలు, న్యాయవాద సమూహాలు మరియు సామాజిక ఉద్యమాలు ప్రజల సమస్యలపై అవగాహన పెంచుతాయి మరియు మార్పు కోసం ప్రయత్నిస్తాయి.

స్వతంత పర్యవేక్షక సంస్థలు: చట్టం ద్వారా స్థాపించబడిన ఈ సంస్థలు ప్రభుత్వ అవినీతి లేదా మానవ హక్కుల ఉల్లంఘనలను పరిశోధించగలవు.

37. Answer: 1

వివరణ:

ట్రాన్స్‌పరెన్సీ ఇంటర్నేషనల్ యొక్క కరెప్షన్ పర్సెప్షన్ ఇండెక్స్ 2023లో భారతదేశం 180 దేశాలలో 93వ స్థానంలో ఉంది. భారతదేశం యొక్క స్కోరు 2022 నాటితో పోలిస్తే-1 మార్పుతో 39/100గా నమోదైనది.

38. Answer: 1

వివరణ :

	Emperor	Titles
A.	అశోకుడు	ప్రియ దర్శిని
B.	సముద్రగుప్తుడు	కవిరాజు
C.	చంద్ర గుప్తు-II	శకారి
D.	స్కంద గుప్తు	క్రమాదిత్య

39. సమాధానం: 3

వివరణ:

డైమాకన్ అలెగ్జాండర్ తో కలిసి భారతదేశానికి రాలేదు.

- నియర్కన్, ఒనెసిక్రిటస్ మరియు అరిస్టోబులస్ అందరూ అలెగ్జాండర్ యొక్క సహచరులు, వారు తమ అనుభవాలు మరియు పరిశీలనలను గ్రంథస్థం చేసారు. అవి విలువైన చారిత్రక మూలాలుగా ఉపయోగపడుతున్నాయి.
- డైమాకన్, అయితే, అలెగ్జాండర్ కాలం తర్వాత కాలంలో క్రీస్తుపూర్వం 3వ శతాబ్దంలో నివసించిన గ్రీకు దేశస్థుడు. అతను భారతదేశంలోని మౌర్య సామ్రాజ్యానికి (బిందుసారుని ఆస్థానం) రాయబారిగా పనిచేశాడు.

40. సమాధానం: 3

వివరణ:

- మొఘల్ చక్రవర్తి జహాంగీర్ విలియం హాకిన్స్ కు 'ఇంగ్లీష్-ఖాన్' అనే బిరుదును ఇచ్చాడు.
- విలియం హాకిన్స్ 1608లో భారతదేశానికి వచ్చెను.
- అతను భారతదేశంలో శాశ్వత ఆంగ్ల వ్యాపార వాణిజ్య స్థావరం స్థాపించేందుకు మొఘల్ చక్రవర్తి నుండి అనుమతి పొందిన మొదటి ఆంగ్లేయుడు, అయితే ఈ అనుమతి తరువాత రద్దు చేయబడింది.
- బహుశా మొఘల్ ఆస్థానానికి సుపరిచితమైన టర్కీ భాషలో అతనికి ఉన్న పరిజ్ఞానం వల్ల హాకిన్స్ ను జహాంగీర్ గౌరవించేవాడు.
- శాశ్వత వర్తక స్థావరం కోసం హాకిన్స్ చేసిన ప్రయత్నం విజయవంతం కానప్పటికీ, భారతదేశంలో భవిష్యత్ ఆంగ్ల ప్రయత్నాలకు మార్గం సుగమం చేశాడు. ఇదిచివరికి బ్రిటిష్ ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ స్థాపనకు దారితీసింది.

41. సమాధానం: 2

వివరణ:

'హిరణ్య-గర్భ' ఆచారం చేసిన పాలకుడు దంతిదుర్గడు.

దంతిదుర్గడు భారతదేశంలోని దక్కన్ ప్రాంతంలో రాష్ట్రకూట రాజవంశ స్థాపకుడు. అతను ఎనిమిదవ శతాబ్దం మధ్యలో చాళుక్య అధిపతులను తొలగించే అధికారంలోకి వచ్చాడు, 'హిరణ్య-గర్భ' ఆచారం

- "బంగారు గర్భం" అని అర్థం.
- ఇది క్షత్రియ (యోధుడు) కులం పునర్జన్మను సూచిస్తుంది.
- ఇది దంతిదుర్గడు క్షత్రియుడు కాకపోవచ్చని తెలుపుతుంది.

- బ్రాహ్మణుల సహాయంతో ఈ ఆచారాన్ని నిర్వహించడం ద్వారా, తన రాజవంశం స్థాపన గురించి పరోక్షంగా తెలిపెను.

42. సమాధానం: 2

వివరణ:

విభజన తర్వాత కలకత్తాలో మహాత్మా గాంధీ ఉండటం మూలాన, వేలాది మంది ప్రజల ప్రాణాలు కాపాడబడ్డాయి. కొనసాగింపుగా లార్డ్ మౌంట్ బాటన్ గాంధీజీని ప్రశంసించారు.

భారత గవర్నర్ జనరల్ గా పనిచేసిన మౌంట్ బాటన్ గాంధీజీని ఇలా ప్రస్తావించాడు "నా ప్రియమైన గాంధీజీ, పంజాబ్ లో 55,000 మంది సైనికులు ఉన్నారు. పెద్ద ఎత్తున అల్లర్లు కూడా జరిగాయి అదే బెంగాల్ లో ఎలాంటి అల్లర్లు జరగలేదు అధికారిగా, నిర్వాహకుడిగా, వన్ మ్యాన్ బౌండరీ ఫోర్స్ కు నివాళులు అర్పించేందుకు నన్ను అనుమతించగలరు".

43. సమాధానం: 3

వివరణ:

- 'భారత కీర్తిలో చివరి సూర్యుడు' అనే బిరుదు అనేది 16వ శతాబ్దంలో ఢిల్లీని పాలించిన హిందూ రాజు హేముకు సంబంధించినది.
- ఉత్తర భారతదేశంలో రాజకీయ అస్థిరత ఉన్న కాలంలో అధికారంలోకి వచ్చిన సైనిక నాయకుడు హేము.
- అతను ఆఫ్ఘన్ పాలకులకు వ్యతిరేకంగా అనేక యుద్ధాల్లో గెలిచాడు మరియు కొద్దికాలం ఢిల్లీని స్వాధీనం చేసుకున్నాడు, రాజా విక్రమాదిత్య అనే బిరుదును కూడా పొందాడు.
- అయితే, అతని పాలన స్వల్పకాలికం. అతను రెండవ పానిపట్ యుద్ధంలో అక్బర్ నేతృత్వంలోని మొఘల్ దళాలచే ఒడింపబడి ఉరితీయబడ్డాడు.

44. సమాధానం: 2

వివరణ:

- విక్రమశిల విహార్ ను నిర్మించినవారు ధర్మపాలుడు.
- 8వ శతాబ్దం నుండి 12వ శతాబ్దాల వరకు తూర్పు భారతదేశం మరియు బంగ్లాదేశ్ లోని కొన్ని ప్రాంతాలను పాలించిన ధర్మపాలుడు, పాల వంశంలో రెండవ చక్రవర్తి.
- ఇతడు భౌద్ధ మతాభిమాని మరియు పండిత పోషకుడు.

- 8వ శతాబ్దం చివరిలో లేదా 9వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో ధర్మపాలునితో స్థాపించబడిన విక్రమశిల విహార్ , నలంద విశ్వవిద్యాలయంతో పాటుగా బౌద్ధ అభ్యాసానికి ప్రసిద్ధ కేంద్రంగా మారింది.

45. సమాధానం: 1

వివరణ:

- అత్యధిక సంఖ్యలో మానవ అస్థిపంజరాలు కనుగొనబడిన వింధ్యలోని రాతి గుహ- ఘుఘురియా.
- ఘుఘురియా దక్షిణాన భీంబేట్కా రాక్ షెల్టర్లలోని కొన్ని ఇతర ప్రదేశాల సమూహాలతో పాటు కలదు. ఈ నివాస ప్రాంతాలు 1957లో కనుగొనబడ్డాయి. 2003లో యునెస్కో ప్రపంచ వారసత్వ ప్రదేశంగా గుర్తింపు పొందాయి

46. సమాధానం: 1

వివరణ:

	Scholars	Theories
A.	సర్ విలియం జోన్స్	ఐరోపా ఖండం ఆర్యుల స్వస్థలం.
B.	మాక్స్ ముల్లర్	మధ్య ఆసియా ఆర్యుల మాతృభూమి
C.	డా. బాల గంగాధర్ తిలక్	ఆర్యుల మాతృభూమి ఉత్తర ఆర్కిటిక్ ప్రాంతం
D.	స్వామి దయానంద సరస్వతి	ఆర్యుల నివాసం టిబెట్

47. సమాధానం: 4

వివరణ:

	Scholars	Theories
A.	సాంఖ్య	కపిల ముని
B.	యోగా	పతాంజలి
C.	న్యాయ	గౌతమ అక్షపద
D.	వైశేషిక	కనాదుడు

48. సమాధానం: 3

వివరణ:

పుష్పమిత్ర శుంగ రాజు చేసిన రెండు అశ్వమేధ యజ్ఞాల గురించి సమాచారాన్ని అందించే శాసనం దండేవుని అయోధ్య శాసనం

49. సమాధానం: 1

వివరణ:

కాలక్రమానుసారం మొఘల్ సామ్రాజ్యాన్ని పాలించిన కడపటి/మలి మొఘల్ చక్రవర్తులు:

1. బహదూర్ షా I (1707-1712)

2. జహందర్ షా (1712-1713)

3. ఫరూక్ షియార్ (1713-1719)

4. రఫీ-ఉద్-దరజత్ (1719)

5. షాజహాన్ II (1719)

6. ముహమ్మద్ షా (1719-1748)

7. అహ్మద్ షా బహదూర్ (1748-1754)

8. అలంగీర్ II (1754-1759)

9. షాజహాన్ III (1759)

10. షా ఆలం II (1759-1806)

50. సమాధానం: 1

వివరణ:

మార్కండేశ్వర దేవాలయం

- మార్కండేశ్వరాలయం మహారాష్ట్రలోని గడ్చిరోలి జిల్లాలో వైన్ గంగా నది ఒడ్డున కలదు.
- దీనిని "ఖజురహో ఆఫ్ విదర్బ" అని కూడా అంటారు.
- మార్కండేశ్వర దేవాలయం ఉత్తర భారతదేశంలోని, నగరశైలిలో నిర్మిత దేవాలయం.

- నగర దేవాలయాలు శైవ, వైష్ణవ మరియు సక్త విశ్వాసాలకు చెందినవి.
- అర్ధ మండపం, మండపం, అంతరాలం, గర్భ గృహంల కలయికతో పూర్తి స్థాయిలో దేవాలయం నిర్మితమవుతుంది.

51. Answer: 1

Explanation:

వివరణ :

<u>గ్రంథాలు</u>	<u>రచయితలు</u>
ఇండియా డివైడెడ్	డా . రాజేంద్ర ప్రసాద్
ఇండియా విన్స్ ప్రీడం	మౌలానా ఆజాద్
అన్ హ్యాపీ ఇండియా	లాలా లజపతి రాయ్
ఏ నేషన ఇస్ మేకింగ్	సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ

52. సమాధానం: 1

వివరణ:

గోల్కొండ ముట్టడి

- గోల్కొండ ముట్టడి అనేది కుతుబ్ షాహీ రాజవంశం మరియు మొఘల్ చక్రవర్తి ఔరంగజేబు మధ్య జరిగిన సంఘర్షణ (యుద్ధం), ఇది జనవరి 1687లో 8 నెలల పాటు కొనసాగింది.
- ఈ కోట కొల్లూరు గనికి నిలయంగా ఉంది.
- గోల్కొండ కోట భారత ఉపఖండంలోని దుర్భేద్యమైన కోటగా పరిగణించబడింది.
- కోట ముట్టడిలో, ఔరంగజేబు మరియు మొఘలులు విజయం సాధించి గోల్కొండలోకి ప్రవేశించారు.
- గోల్కొండ కుతుబ్ షాహీ పాలకుడిగా, అబుల్ హసన్ కుతుబ్ షా మొఘలులకు లొంగిపోవడానికి నిరాకరించాడు. సైన్యం ను అతను తర్వాత సైనికులు గోల్కొండ కోటలో తమను తాము పటిష్టం చేసుకున్నారు మరియు ఆ సమయంలో ప్రపంచంలోని ఏకైక వజ్రాల గని అయిన కొల్లూరు గనిని తమ సాయశక్తుల రక్షించారు.

53. సమాధానం: 3

వివరణ:

హరిజన్ 2047

- "హరిజన్ 2047" అనునది భారతదేశం మరియు ఫ్రాన్స్ ల మధ్య రాబోయే 25 సంవత్సరాలలో ద్వైపాక్షిక సహకారాన్ని పెంపొందించే లక్ష్యంతో ప్రారంభించబడింది
- ప్రధాన మంత్రి నరేంద్ర మోదీ పారిస్ పర్యటన సందర్భంగా హరిజన్ 2047 వెలుగులోనికి వచ్చింది.
- ఇందులో భాగంగా రక్షణ, వాతావరణ మార్పు, ఇందన పరివర్తన, వంటి అంశాలపై ఇరు దేశాలు దృష్టి సారించనున్నాయి.
- భద్రత& సర్వభౌమత్వంలో భాగస్వామ్యం, భూగోళం దృష్ట్యా భాగస్వామ్యం ప్రజల కోణంలో భాగస్వామ్యం అను 3 మూల స్తంభల ప్రాతిపదికగా ఈ చోరవను తీసుకురావడం జరిగింది.

54. సమాధానం: (1)

వివరణ:

ఎకోలాజికల్ ట్రెట్ రిపోర్ట్ (ETR) 2023

సందర్భం: ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ ఎకనామిక్స్ & పీస్ (IEP) ఎకోలాజికల్ ట్రెట్ రిపోర్ట్ (ETR) 2023ని విడుదల చేసింది

- ప్రధాన కార్యాలయం సిడ్నీలో కలదు, IEP అనేది స్వతంత్ర, లాభాపేక్ష లేని థింక్ ట్యాంక్.
- ETR సంఘర్షణ డ్రైవర్లకు నేరుగా సంబంధించిన నాలుగు రకాల ముప్పులపై దృష్టి సారిస్తుంది. వీటిలో పాటు
- **ఆహార అభద్రత:** 42 దేశాలు తీవ్రమైన ఆహార అభద్రతను ఎదుర్కొంటున్నాయి మరియు 65% కంటే ఎక్కువ మంది జనాభా గత సంవత్సరంలో ఆహారాన్ని కొనుగోలు చేయలేకపోయారు.
- ప్రకృతి వైపరీత్యాలు: వినాశకరమైన ప్రకృతి వైపరీత్యాలు 5% జనాభాపై ప్రభావం చూపే అవకాశం ఉంది.
- జనాభా సమస్య: 2050 నాటికి జనాభా ప్రస్తుత జనాభా కంటే 70% కంటే ఎక్కువ పెరుగుదల, ప్రజా వనరులు మరియు సామాజిక స్థితిస్థాపకతపై ఒత్తిడి పెరుగుతుంది.
- **నీటి ప్రమాదం:** 20% కంటే ఎక్కువ జనాభాకు స్వచ్ఛమైన తాగునీరు అందుబాటులో లేదు.
 - పర్యావరణ ముప్పు (ET) మరియు సంఘర్షణ మధ్య సంబంధం
- ETR స్కోర్లలో మార్పులు సంఘర్షణ ప్రమాదాన్ని పెంచుతాయి.
- ఆహార అభద్రత సూచిక స్కోర్ 25% మార్పు సంఘర్షణ ప్రమాదాన్ని 36% పెంచుతుంది.
- పెద్ద ఎత్తున సహజ ప్రమాదాలు/విపత్తుల వలన మార్కెట్లలో వనరుల లభ్యత కొరతకు/నీయంత్రణలకు గురి అవుతాయి .

- అశాంతియుత , అధిక వాతావరణం వైవిధ్యం, అధిక పేదరికం మరియు బలహీన ప్రభుత్వ (Sahel)ఉన్న ప్రాంతాలలో పర్యావరణ ముప్పు సంఘర్షణలకు దారి తీస్తుంది.

55. సమాధానం: (2)

వివరణ:

NATO ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం నాటి భద్రతా ఒప్పందాన్ని అధికారికంగా నిలిపివేస్తున్నట్లు ప్రకటించింది

సందర్భం: ఈ ఒప్పందం నుండి రష్యా వైదొలిగినందుకు ప్రతిస్పందనగా ప్రచ్ఛన్న యుద్ధ-యుగం భద్రతా ఒప్పందాన్ని అధికారికంగా నిలిపివేస్తున్నట్లు NATO ప్రకటించింది. NATO యొక్క 31 మిత్రదేశాలలో ఎక్కువ భాగం 1990లో ఐరోపాలో సాంప్రదాయ సాయుధ దళాల ఒప్పందంపై సంతకం చేశాయి. ఒప్పందంపై సంతకం చేసిన దాని సభ్యులు ఇప్పుడు ఒప్పందంలో తమ భాగస్వామ్యాన్ని స్తంభింపజేస్తున్నారని కూటమి తెలిపింది. కాబట్టి ప్రకటన D సరైనది.

ఐరోపాలో సాంప్రదాయ సాయుధ దళాల ఒప్పందం (CFE)

- ఐరోపాలో సాంప్రదాయ సాయుధ దళాలపై ఒప్పందంపై (CFE) సంతకంనవంబర్ 1990లో పారిస్లో చేయబడింది. అందువల్ల ప్రకటన A సరైనది కాదు.

- బెర్లిన్ గోడ కూల్చిన తర్వాత CFE సాంప్రదాయ ఆయుధాలు మరియు పరికరాలపై పరిమితులను విధించింది, సంతకాలు చేశారు.

- దీని ఉద్దేశ్యం ప్రచ్ఛన్న యుద్ధ ప్రత్యర్థులను వేగవంతమైన దాడిలో ఉపయోగించగల శక్తులను నిర్మించకుండా ఆపడం.

- ఐరోపాలో, ప్రమాదకర, అనూహ్యకర సాయుధ దళాల దాడులకు ప్రేరేపించే కార్యకలాపాల అవకాశాని తగ్గించడం దీని ప్రధాన ఉద్దేశం.

ఒప్పందం:

- ఐరోపాలో (అట్లాంటిక్ నుండి యురల్స్ వరకు) సాంప్రదాయ సైనిక పరికరాల యొక్క కీలక వర్గాలపై సమగ్ర పరిమితులను ఏర్పాటు చేసింది.

- అదనపు ఆయుధాల నాశనం తప్పనిసరి

- ఐరోపాలో సాంప్రదాయ ఆయుధాలలో సోవియట్ యూనియన్ యొక్క అధిక పరిమాణాత్మక ప్రయోజనాన్ని తొలగించింది

• NATO మరియు అప్పటి-వార్సా ఒప్పందం మోహరించే సంప్రదాయ సైనిక పరికరాల వర్గాలపై ధ్వజీకరించదగిన పరిమితులను ఉంచారు

• సంప్రదాయ ఆయుధాలు మరియు పరికరాలపై పరిమితులను సెట్ చేయండి

CFE ఒప్పందాన్ని తరచుగా "యూరోపియన్ భద్రతకు మూలస్తంభం"గా సూచిస్తారు. కాబట్టి ప్రకటన B సరైనది.

56. సమాధానం: (3)

వివరణ:

భారతదేశం-EFTA వాణిజ్య ఒప్పందం

భారతదేశం ఓనాలుగు యూరోపియన్ దేశాలు అయిన ఐస్లాండ్, లీచ్టెన్స్టైన్, నార్వే మరియు స్విట్జర్లాండ్ ల మధ్య ఒప్పంద సంతకాలు జరిగాయి.

లక్ష్యం:- భారతదేశంలో \$100 బిలియన్ల పెట్టుబడులను చేరుకోవడం మరియు 15 సంవత్సరాలలో 1 మిలియన్ ఉద్యోగాల కల్పన లక్ష్యంగా ఈ ఒప్పందం జరిగింది.

యూరోపియన్ ప్రీ ట్రేడ్ అసోసియేషన్ (EFTA) గురించి

వివరణ:-యూరోపియన్ ప్రీ ట్రేడ్ అసోసియేషన్ (EFTA) అనేది ప్రపంచ వ్యాప్తంగా దాని నాలుగు సభ్య దేశాలైన ఐస్లాండ్, లీచ్టెన్స్టైన్, నార్వే మరియు స్విట్జర్లాండ్ల ప్రయోజనాల కోసం మరియు వారి వ్యాపార భాగస్వాముల ప్రయోజనం కోసం స్వేచ్ఛా వాణిజ్యం మరియు ఆర్థిక ఏకీకరణను ప్రోత్సహించడానికి ఏర్పాటు చేయబడిన ఒక అంతర్ ప్రభుత్వ సంస్థ.

స్థాపితం:-ఇది 1960లో స్టాక్ హోమ్ కన్వెన్షన్ ద్వారా స్థాపించబడింది.

57. సమాధానం: (4)

వివరణ:

అంగకోర్ వాట్

సందర్భం: కంబోడియాలో ఉన్న అంగకోర్ వాట్ ఆలయం, ఇటలీలోని పాంపీని వెనుకకు నెట్టి ప్రపంచంలోని ఎనిమిదవ అద్భుతం/వంతగా అవతరించింది.

"ప్రపంచంలోని ఎనిమిదో అద్భుతం/వంత" అను గౌరవ సూచికను భవనాలు, నిర్మాణాలు, ప్రాజెక్టులు, డిజైన్లు లేదా ప్రపంచంలోని ఏడు వింతలతో అద్భుతాలు/ వింతలకు సరిపాటి అయిన వ్యక్తులకు కూడా ఇవ్వబడుతుంది.

అంగకోర్ వాట్ గురించి:

- ఇది ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద మత స్మారక చిహ్నం.
- 12వ శతాబ్దపు మొదటి అర్థభాగంలో ఖైమర్ రాజు అయిన సూర్యవర్మన్ II దీనిని నిర్మించారు.
- ఇది వాస్తవానికి 12వ శతాబ్దం చివరి నాటికి బౌద్ధ దేవాలయంగా మారడానికి ముందు హిందూ దేవుడు విష్ణువుకు అంకితం చేయబడింది.
- 1992లో, ఈ ఆలయ సముదాయం యునెస్కో ప్రపంచ వారసత్వ కేంద్రంగా గుర్తించబడింది.

లక్షణాలు:

ఈ దేవాలయం మొదట హిందూ దేవుడు విష్ణువుకు అంకితం చేయబడింది, 12వ శతాబ్దం చివరినాటికి బౌద్ధ దేవాలయంగా మారింది.

ఈ నిర్మాణంలో ఇసుక రాళ్ళను ఉపయోగించారు.

ఇది 15 అడుగుల ఎత్తైన గోడ మరియు విశాలమైన కందకం ద్వారా ఈ దేవాలయం 200 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో నిర్మించబడింది..

ఈ ఆలయంలో హిందూ మరియు బౌద్ధ పురాణాలలో దేవతల నివాసంగా భావించబడే మేరు పర్వత శిఖరాలను సూచించే ఐదు ప్రధాన గోపురాలు ఉన్నాయి.

హిందూ మరియు బౌద్ధ మతాలలోని ముఖ్యమైన దేవతలు, విశ్వాసాలు అలాగే వారి కథన సంప్రదాయాలలోని ముఖ్య సంఘటనలు ఆలయ గోడలపై అలంకరింపబడ్డాయి.

58. సమాధానం: (1)

వివరణ:

ప్రపంచవ్యాప్త పాలన సూచికలు

సందర్భం: క్రెడిట్ రేటింగ్ ఏజెన్సీలు వివిధ దేశాల ఆర్థిక వ్యవస్థలకు ముఖ్యంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు ఇచ్చే సూచిలు తయారీ విషయంలో ప్రపంచ బ్యాంకు యొక్క ప్రపంచ పరిపాలనా సూచికలు ఉపయోగించటంపై ఇటీవల భారత ప్రధాన ఆర్థిక సలహాదారులు ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు.

- ఇది ప్రపంచ బ్యాంకు ద్వారా విడుదల చేయబడింది.
- ఇది 215 దేశాలు మరియు భూభాగాల ర్యాంకింగ్ను అందిస్తుంది.
- ఇది పాలనలోని ఆరు కోణాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది:

జవాబుదారీతనం

రాజకీయ స్థిరత్వం మరియు హింస లేకపోవడం

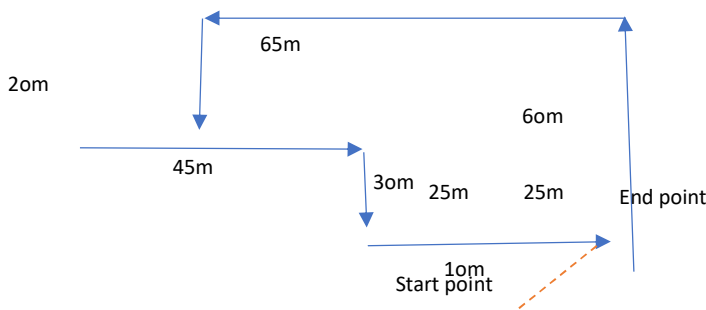
- ప్రభావంతంగా పనిచేసే ప్రభుత్వం
 - సరైన నియంత్రణ
 - చట్ట పాలన
 - అవినీతి నియంత్రణ
- పై సూచికలు వివిధ దేశాలు కాలానుగుణంగా / క్రమాణా పరిపాలనపై అవగాహన కల్పించుటకు, పరిశోధకులు మరియు విశ్లేషకులు నమూనాలు రూపొందించుటలో సహాయపడతాయి.
- ప్రపంచ బ్యాంక్ 30 కంటే ఎక్కువ థింక్ ట్యాంకులు, అంతర్జాతీయ సంస్థలు, ప్రభుత్వేతర సంస్థలు మరియు విశ్వసనీయంగా భావిచే ప్రైవేట్ సంస్థల నుండి డేటాను ఉపయోగించి ప్రపంచవ్యాప్త పాలన సూచికలను రూపొందిస్తుంది.
- 1999లో ఇద్దరు ప్రపంచ బ్యాంక్ పరిశోధకులు డేనియల్ కౌఫ్మన్ మరియు ఆర్ట్ కే WGIని అభివృద్ధి చేశారు.
- ఈ డేటా ప్రతి సంవత్సరం సెప్టెంబర్ లో నవీకరించబడుతుంది.

59. సమాధానం: (2)

వివరణ:

ప్రారంభం నుండి చివరి పాయింట్ వరకు మహిష్ ప్రయాణ, క్రింద చూపిన పటంలో గుర్తించబడింది. బొమ్మ నుండి, ముగింపు స్థానం ప్రారంభ స్థానం నుండి ఈశాన్య దిశలో ఉందని మనం చెప్పవచ్చును. రెండు పాయింట్ల మధ్య కనిష్ట దూరం ఇలా ఇవ్వబడింది

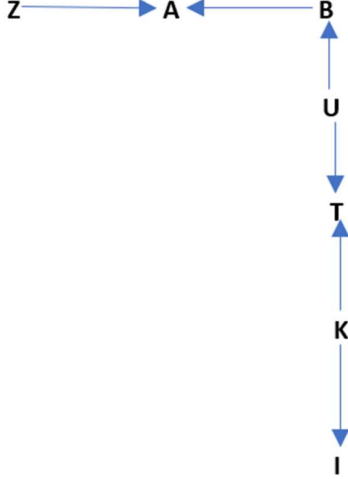
$$=\sqrt{((10)^2 + (25)^2)} = \sqrt{100 + 625} = \sqrt{725} = 26.92 \approx 27m.$$

60. సమాధానం: 3

వివరణ:

అన్నికి మధ్యన దూరం ఒకే విధంగా ఉన్నందున, T అనేది A కు ఆగ్నేయ దిశలో ఉంది. అందువల్ల ఎంపిక 3 సరైనది.

61. సమాదానం : (3)

వివరణ :

$$\begin{aligned} \text{కవిత యొక్క మొత్తం మార్కులు} &= \frac{58 \times 200}{100} + \frac{84 \times 75}{100} + \frac{77 \times 100}{10} + \frac{79 \times 100}{10} + \frac{68 \times 75}{100} + \frac{66 \times 50}{10} \\ &= 116 + 63 + 77 + 79 + 51 + 33 = 419 \end{aligned}$$

62. సమాదానం : (4)

వివరణ :

2011లో X1 ఉత్పత్తి = 45 లక్షలు

2012లో X2 ఉత్పత్తి = 65 లక్షలు

2013లో X2 ఉత్పత్తి = 45 లక్షలు

2014లో X3 ఉత్పత్తి = 45 లక్షలు

$$\text{శాతం} = \frac{(45+65)}{45+45} * 100 = 122.22\%$$

కాబట్టి, ఎంపిక 4 సరైనది.

63. సమాధానం: 2

వివరణ:

$$\text{నిష్పత్తి} = (10+20+30+15+20+15)/(20+15+25+10+25+15) = 110/110 = 1:1$$

కాబట్టి ఎంపిక 2 సరైనది.

64. సమాధానం: (2)

వివరణ:

అందువల్ల దిగువపటం ద్వారా, D యొక్క అత్త B అని మనం నిర్ధారించవచ్చు

65. సమాధానం: (3)

వివరణ :

W	-7	P	-7	I	-7	B
Y	-7	R	-7	K	-7	D
V	-7	O	-7	H	-7	A

కాబట్టి ఎంపిక 3 సరైన సమాధానం.

66. సమాధానం: (4)

$$1\text{వ పదం} = 2$$

$$2\text{వ పదం} = 2 * 0.5 = 1$$

$$3\text{వ పదం} = 1 * 1 = 1$$

$$4\text{వ పదం} = 1 * 1.5 = 1.5$$

$$5\text{వ పదం} = 1.5 * 2 = 3$$

$$6\text{వ పదం} = 3 * 2.5 = 7.5$$

$$7\text{వ పదం} = 7.5 * 3 = 22.5$$

$$8\text{వ పదం} = 22.5 * 3.5 = 78.75$$

$$9\text{వ పదం} = 78.75 * 4 = 315$$

కాబట్టి ఎంపిక 4 సరైనది.

67. సమాధానం: (3)

వివరణ:

1వ పదం=256

2వ పదం= 256-4*1=252

3వ పదం=252-4*3=240

4వ పదం=240-4*5=220

5వ పదం=220-4*7=192

6వ పదం=192-4*9=156

7వ పదం=156-4*11=112

కాబట్టి 228 స్థానంలో 220 ఉండాలి.

అందువల్ల ఎంపిక 3 సరైనది.

68. సమాధానం: (1)

వివరణ:

వాచ్ ఆదివారం మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు 2 నిమిషాలు ఆలస్యమైంది, వచ్చే ఆదివారం 4 నిమిషాలు వేగంగా ఉంటుంది. అందువల్ల వాచ్ 170 గంటల్లో 6 నిమిషాలు వేగంగా నడుస్తుంది.

అంటే, వాచ్ ప్రతి నిమిషం 170/6 గంటలు పొందుతుంది.

సరైన సమయాన్ని చూపించడానికి, వాచ్ 2 నిమిషాలు పొందాలి.

అందువల్ల వాచ్ $170 * 2/6 = 56$ గంటల 20 నిమిషాలు పొందాలి.

అంటే, గడియారం మంగళవారం 8PM మరియు 20నిమిషాలకు సరైన సమయాన్ని చూపుతుంది. కాబట్టి ఎంపిక 1 సరైనది.

69. సమాధానం : 1

వివరణ :

**R.C. REDDY
IAS STUDY CIRCLE**

Students	Subjects	Place of stay
A	ఇంగ్లీషు	పీజీ
B	హిస్టరీ / స్ట్రాట్	హోమ్
C	ఫిలాసఫీ	హోమ్
D	ఫిజిక్స్	హాస్టల్
E	మధ మాటిక్స్	పీజీ
F	హిస్టరీ / స్ట్రాట్	హాస్టల్

70. సమాధానం: 3

వివరణ:

కోడింగ్ వెనుక లాజిక్ :

'PARALLELOGRAM'ని ఇలా కోడ్ చేయవచ్చు

P	A	R	A	L	L	E	L	O	G	R	A	M
L	L	A	R	A	P	E	M	A	R	G	O	L

కాబట్టి ఎంపిక 3 సరైనది.

71. సమాధానం: (3)

వివరణ:

ప్రకటన 1 మరియు 3 నుండి,

ఫిల్టర్-'మనిషి'గా కోడ్ చేయబడింది

3 మరియు 4 నుండి,

శోధన ఇలా కోడ్ చేయబడింది - 'der'

2 మరియు 3 నుండి,

అంశాలు ఇలా కోడ్ చేయబడ్డాయి - 'నట్'

స్టేట్‌మెంట్ 3లో వీటన్నింటినీ వర్తింపజేయడం,

వర్తించు -'vax' గా కోడ్ చేయబడింది

కాబట్టి ఎంపిక 3 సరైనది.

72. సమాధానం: (3)

వివరణ:

6, 4, 1, 2, 2, 8, 7, 4, 2, 1, 5, 3, 8, 6, 2, 2, 7,1, 4, 3, 3, 5, 8, 6

అందువల్ల అటువంటి సంఖ్యలలో ఆరు జతలు ఉన్నాయి. కాబట్టి ఎంపిక 3 సరైనది.

73. సమాధానం: (4)

వివరణ:

వ్యక్తీకరణను డీకోడ్ చేసిన తర్వాత,

$72 \times 9 - 12 + 2$ అను వ్యక్తీకరణ

$72/9 + 12 \times 2$ 36 గా మారును. దీని విలువ 36

కాబట్టి ఎంపిక 4 సరైనది.

74. సమాధానం: (3)

వివరణ:

2వ, 3వ, మరియు 4వ క్యూబ్‌లను పరిశీలించిన తర్వాత- 'F' అనేది 'B' అక్షరానికి వ్యతిరేకమని మనం నిర్ధారించవచ్చు. కాబట్టి ఎంపిక 3 సరైనది.

75. సమాధానం: (2)

వివరణ:

మనస్ బెంచ్ యొక్క ఎడమ చివరన ఉన్నందున,

మనస్ __ __ __

ఇప్పుడు కుడివైపు నుంచి క్రిమ్ రెండో స్థానంలో ఉన్నాడు.

మనస్ __ క్రిమ్ __

R.C. REDDY
IAS STUDY CIRCLE

రామన్ మరియు మనన్లకు అజయ్ కుడివైపు కలడు; అజయ్ క్రిష్ తో కూర్చున్నాడు

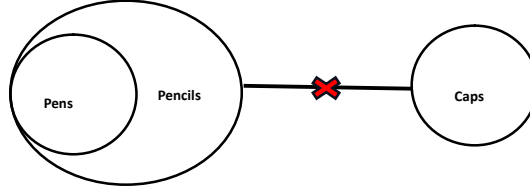
మనన్ రామన్ అజయ్ క్రిష్ రోహన్

రామన్ మరియు క్రిష్ మధ్య అజయ్ కూర్చున్నాడు అని నిర్ధారించవచ్చును

కాబట్టి ఎంపిక 2 సరైనది

76. సమాధానం: (3)

వివరణ:

ప్రకటనలు మరియు పై పటాలు రెండింటి నుండి, రెండు ముగింపులు అనుసరించదగినవి కావు అని మనం చెప్పగలం. కాబట్టి ఎంపిక 3 సరైనది

77. సమాధానం: (1)

వివరణ:

ఇటువంటి నిర్ణయాలు కంపెనీ వ్యాపారాన్ని ప్రతికూలంగా ప్రభావితం చేయవని నిర్ధారించుకున్న తర్వాత మాత్రమే కంపెనీ యజమానులు, సాదరణంగా తీసుకుంటారు. కాబట్టి అన్వయించదగినది. అయితే, ఈ పెరుగుదల ప్రభావం ఇతర విమానయాన సంస్థలపై ఎంత ఉంటుందో నిర్ధారించలేము. కాబట్టి, II అన్వయించలేము. కాబట్టి ఎంపిక 1 సరైనది.

78. సమాధానం: (2)

వివరణ:

ఉత్తమ అభ్యర్థులకు సోషల్ వర్క్ లో ముందస్తు అనుభవం ఉండాలనే షరతును సడలించబడవచ్చని ప్రకటన సూచిస్తుంది. ఇది కొంతమంది MA విద్యార్థులకు ముందస్తు అనుభవం (కన్క్లూజన్ I) ఉంటుందని మరియు కొంతమంది MA విద్యార్థులకు ముందస్తు అనుభవం ఉండదని సూచిస్తుంది (ముగింపు II). కాబట్టి ఎంపిక 2 సరైనది.

79. సమాధానం: (3)

వివరణ:

100 సంవత్సరాలు 5 బేసి రోజులను కలిగి ఉంటాయి, కాబట్టి 1వ శతాబ్దం చివరి రోజు శుక్రవారం.

200 సంవత్సరాలలో (5*2=10) రోజులు ఉంటాయి, అంటే 3 బేసి రోజులు, అనగా 2వ శతాబ్దపు చివరి రోజు బుధవారం.

300 సంవత్సరాలలో (5*3=15) రోజులు ఉంటాయి, అంటే 1 బేసి రోజు, అనగా 3వ శతాబ్దం చివరి రోజు సోమవారం.

400 సంవత్సరాలలో (5*4=20) రోజులు ఉంటాయి, 0 బేసి రోజు కాబట్టి 4వ శతాబ్దం చివరి రోజు ఆదివారం.

ఈ చక్రం పునరావృతమవుతుంది.

కాబట్టి శతాబ్దపు చివరి రోజు మంగళవారం/గురువారం/శనివారం కాకూడదు.

కాబట్టి ఎంపిక 3 సరైనది.

80. సమాధానం: (2)

వివరణ:

సమీకరణంలో, $u = 2$ ను ఉంచుదాం, ఫలితంగా

$$p = 18$$

$$q = 12$$

$$r = 6$$

$$s = 4$$

$$t = 3$$

ఈ అన్ని విలువలను సమీకరణంలో ప్రతిక్షేపించగా,

$$(p + q)/(r + s + t + u) = (18+12)/(6+4+3+2) = 30/15 = 2 \text{ వస్తుంది}$$

అందువల్ల ఎంపిక (2) సరైనది.

81. సమాధానం: (2)

వివరణ:

$$\text{యూనిట్ అంకె } 74 = 1$$

R.C. REDDY
IAS STUDY CIRCLE

66737ని (6674)9*667గా వ్రాయవచ్చు

ఇది యూనిట్ స్థానంలో 7 అంకెను ఇస్తుంది.

కాబట్టి ఎంపిక 2 సరైనది.

82. సమాధానం: (2)

వివరణ:

ప్రాథమిక రంగం:

ప్రాథమిక కార్యకలాపాలు ప్రత్యక్షంగా సహజ వనరులైన భూమి, నీరు, వృక్ష సంపద, ఖనిజాలు, వంటి వాటిపై ఆధారపడి ఉంటాయి.

వేటాడడం, పశుపోషణ, చేపలు పట్టడం, అడవి ఉత్పత్తులు సేకరించడం, వ్యవసాయం, ఖనిజాలు, క్వారీయింగ్ వంటివి ఈ రంగంలో గమనించవచ్చును.

పెట్రోలియం వెలికితీత ప్రాథమిక రంగం క్రిందకి వస్తుంది

ద్వితీయ రంగం: ముడి పదార్థాలను విలువైన ఉత్పత్తులుగా మార్చడం ద్వారా సహజ వనరులకు విలువ జోడించబడుతుంది.

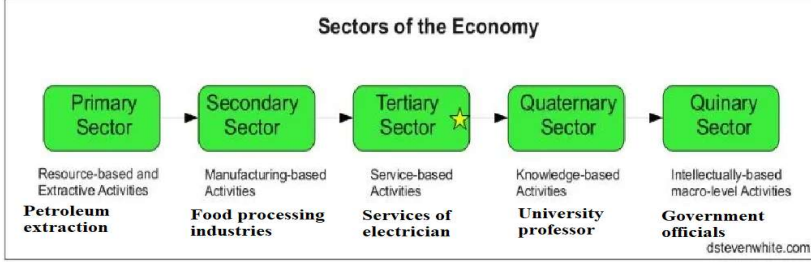
అనగా ఈ రంగంలోని కార్యకలాపాలుతయారీ, ప్రొసెసింగ్ మరియు నిర్మాణం (మౌలిక సదుపాయాలు) పరిశ్రమలకు సంబంధించినవి. పుడ్ల ప్రొసెసింగ్ పరిశ్రమలు ముడి పదార్థాన్ని తీసుకుంటాయి మరియు దానిని ప్రొసెస్ చేస్తాయి; కాబట్టి ఇది సెకండరీ సెక్టార్ కిందకు వస్తుంది.

ముడి పదార్థాలను ప్రొసెసింగ్ చేసి, విలువైన ఉత్పత్తులుగా ఆహార ప్రొసెసింగ్ పరిశ్రమలోనూ ఉంటుంది కావున ఇది కూడా ద్వితీయ రంగానికి చెందినదే.

తృతీయ రంగం: తృతీయ రంగ కార్యకలాపాలలో ఉత్పత్తి మరియు మార్పిడి రెండూ ఉంటాయి. సేవల ఉత్పత్తి, వినియోగం ఈ రంగంలోకి వస్తుంది. వ్యాపార, రవాణా సమాచారం, సౌకర్యాలు దూరాన్ని తగ్గించేందుకు సహకరిస్తారు, ఎలక్ట్రీషియన్ సేవలు ఈ రంగంలోకి వస్తాయి.

క్వాటర్నరీ రంగం: తృతీయరంగంలోని మేధో రంగానికి చెందిన కొన్ని ప్రత్యేకమైన కార్యకలాపాలు ఈ రంగంలోకి వస్తాయి. మ్యూచువల్ ఫండ్స్ నుండి టాక్స్ టాక్స్ కన్సల్టెంట్లు, సాఫ్ట్ వేర్ డెవలపర్స్ సేవల వరకు గల సమాచార ఆధారిత సేవల డిమాండ్ లో అధిక వృద్ధి ఉంది. ప్రాథమిక పాఠశాలలు, విశ్వవిద్యాలయ తరగతులు, వైద్యశాలలు, సినిమా హాళ్లు, అకౌంటింగ్ రంగాలలో పనిచేసే సిబ్బంది ఈ రంగంలోకి వస్తారు, విశ్వవిద్యాలయ ప్రొఫెసర్లు ఈ రంగంలోకి వస్తారు.

క్విన్రీ రంగం:తృతీయ రంగంలోని ఒక భాగమైన గోల్డ్ కాలర్ వర్క్ వర్కర్లు ఈ భాగంలోకి వస్తారు సీనియర్ వ్యాపార వర్గం వారు, ప్రభుత్వ అధికారులు, పరిశోధన సైంటిస్టులు, ఆర్థిక, న్యాయ కన్సల్టెంట్లు ఇవి విభాగంలోకి వస్తారు.

83. పరిష్కారం: (2)

వివరణ:

• పట్టు పరిశ్రమ యొక్క ముఖ్యమైన కేంద్రాలు

ఓ కర్ణాటకలోని మైసూర్;

ఓ ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని వారణాసి;

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ధర్మవరం, పోచంపల్లి, వెంకటగిరి, నరేన్‌పేట;

౦ కాశ్మీర్ విభజన;

బీహార్‌లోని భాగల్పూర్ మరియు

పశ్చిమ బెంగాల్‌లోని ముర్షిదాబాద్

• ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని వారణాసి, కాంచీపురం, ముర్షిదాబాద్ (W.B.), ధర్మవరం (అనంతపురం జిల్లా) మరియు బీహార్‌లోని భాగల్పూర్ పట్టు చీరలకు ప్రసిద్ధి చెందాయి.

• స్థానిక మార్కెట్‌లో ఈ చీరలకు భారీ డిమాండ్ ఉంది.

• పట్టు మరియు పట్టు ఉత్పత్తులు USA, U.K., కువైట్, రష్యా, ఒమన్, సౌదీ అరేబియా, సింగపూర్ మరియు UAEలకు ఎగుమతి చేయబడతాయి

84. పరిష్కారం: (బి)

వివరణ:

కాఫీ పరిశ్రమ స్థానాన్ని నిర్ణయించే అంశాలు

వాతావరణం

- కాఫీ ప్లాంట్ కు వేడి (15°C మరియు 28°C) మరియు తేమతో కూడిన వాతావరణం (150 నుండి 250 సెం.మీ.) అవసరం.
- ఇది మంచు, కరువు, అధిక ఉష్ణోగ్రత ($>30^{\circ}\text{C}$) మరియు బలమైన సూర్యరశ్మిని తట్టుకోదు.
- పశ్చిమ కనుమల యొక్క ఉత్తర మరియు తూర్పు ప్రాంతాలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడుతుంది, ఎందుకంటే అవి మధ్యాహ్నం తీవ్రమైన సూర్యుడు మరియు నైరుతి రుతుపవనాల గాలికి తక్కువగా బహిర్గతమవుతాయి.
- పశ్చిమ యెమెన్, పశ్చిమ సౌదీ అరేబియా మరియు ఇథియోపియాలోని ఎత్తైన ప్రాంతాలలో, వార్షిక వర్షపాతం చాలా తక్కువగా ఉన్నప్పటికీ, కాఫీ బుష్ కు తేమ మరియు నీడను అందించే దట్టమైన సముద్రపు పొగమంచు కారణంగా కాఫీ బాగా పెరుగుతుంది.

వృక్ష సంపద

- టీ లాగా, ఇది సాధారణంగా నీడ ఉన్న చెట్ల క్రింద కూడా పెరుగుతుంది.

స్థలాకృతి

- నిలిచిపోయిన నీరు హానికరం.
- కాబట్టి, ఈ పంటను సముద్ర మట్టానికి 600 నుండి 1,600 మీటర్ల ఎత్తులో కొండ వాలులలో పండిస్తారు.
- సముద్రానికి ఎదురుగా ఉండే వాలులు సముద్రపు గాలికి అనువైనవి, మరియు పొగమంచు నిరంతర తేమను అందిస్తుంది.

మట్టి

- హ్యూమస్ మరియు ఐరన్ మరియు కాల్షియం వంటి ఖనిజాలతో కూడిన బాగా ఎండిపోయిన, సమృద్ధిగా, ఫైబుల్ లోమ్ కాఫీ సాగుకు అనువైనవి.

రాజధాని

- కాఫీ సాగు మరియు ప్రాసెసింగ్ అనేది పెట్టుబడితో కూడుకున్న పరిశ్రమ.
- కాఫీ బుష్ పరిపక్వం చెందడానికి దాదాపు ఐదు సంవత్సరాలు పడుతుంది.
- మొత్తం ఉత్పత్తి వ్యయంలో కార్మిక వ్యయాలు గణనీయమైన భాగాన్ని కలిగి ఉంటాయి.

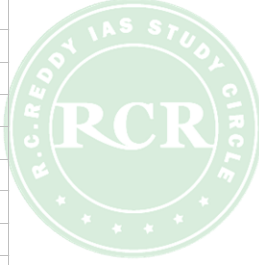
శ్రమ

- బీస్ వేయించడం మినహా మిగతావన్నీ కాఫీ ఎస్టేట్లోనే నిర్వహిస్తారు.
- వాలుగా ఉన్న భూభాగం కారణంగా యాంత్రికరణ సాధ్యం కాదు.
- ఇది కాఫీ సాగును శ్రమతో కూడుకున్న పరిశ్రమగా చేస్తుంది, దీనికి సమ్మర్దిగా, చౌకగా మరియు నైపుణ్యం కలిగిన కార్మికులు అవసరం

85. సమాధానం: 1

వివరణ:

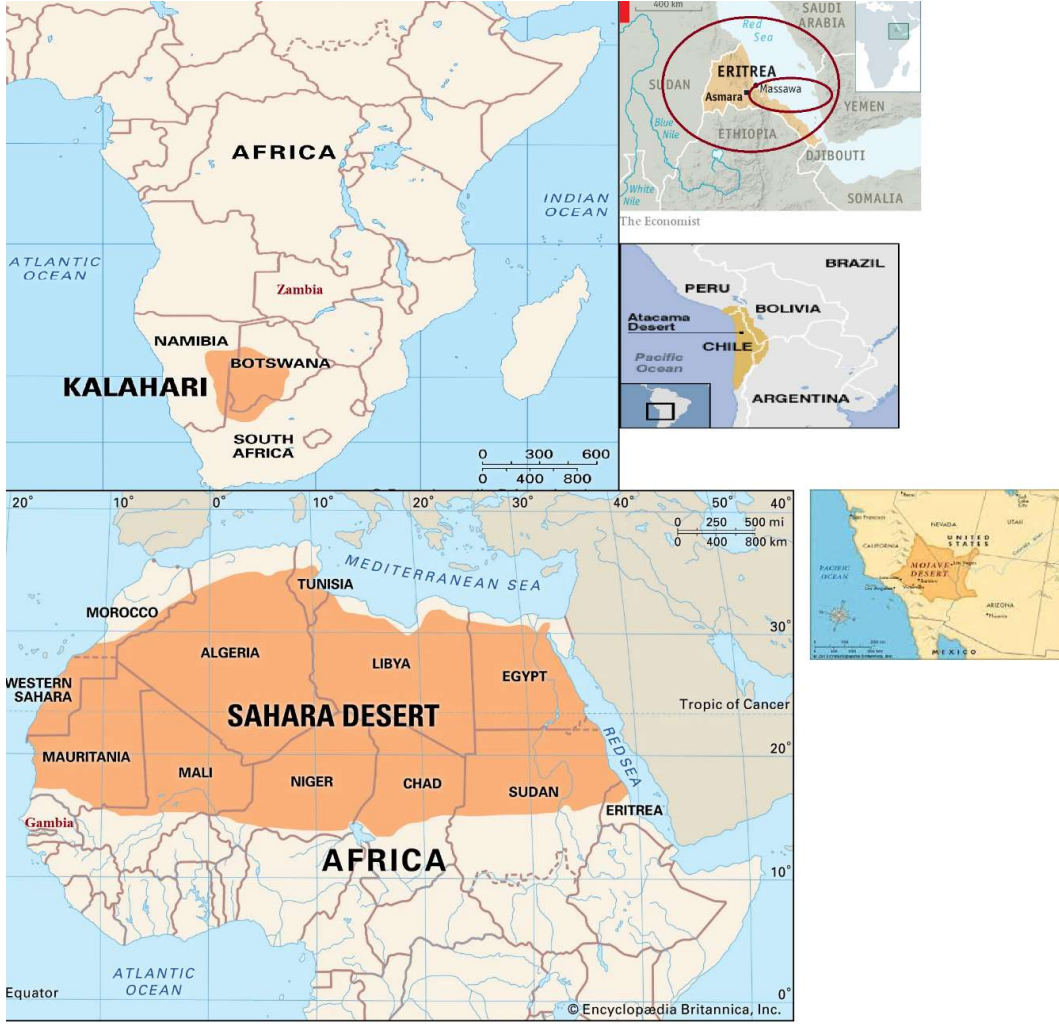
Mine	State
Vyasnakere Mines	Karnataka
Pathikonda Iron Ore Mines	Karnataka
Alampara Iron Ore Mines	Kerala
Barbil	Odisha
Mayurbhanj	Odisha
Joda	Odisha
Keonjhar	Odisha
Jaipur	Odisha
Sundergarh	Odisha
Cuttack	Odisha
West Singhbhum	Jharkhand
Bailadila iron ore	Chhattisgarh
Dalli-Rajhara	Chhattisgarh
Ratnagiri	Maharashtra
Gua	Jharkhand
Kudremukh	Karnataka

R.C. REDDY
IAS STUDY CIRCLE

86. సమాధానం: (3)

వివరణ:

IAS STUDY CIRCLE

87. పరిష్కారం: (2)

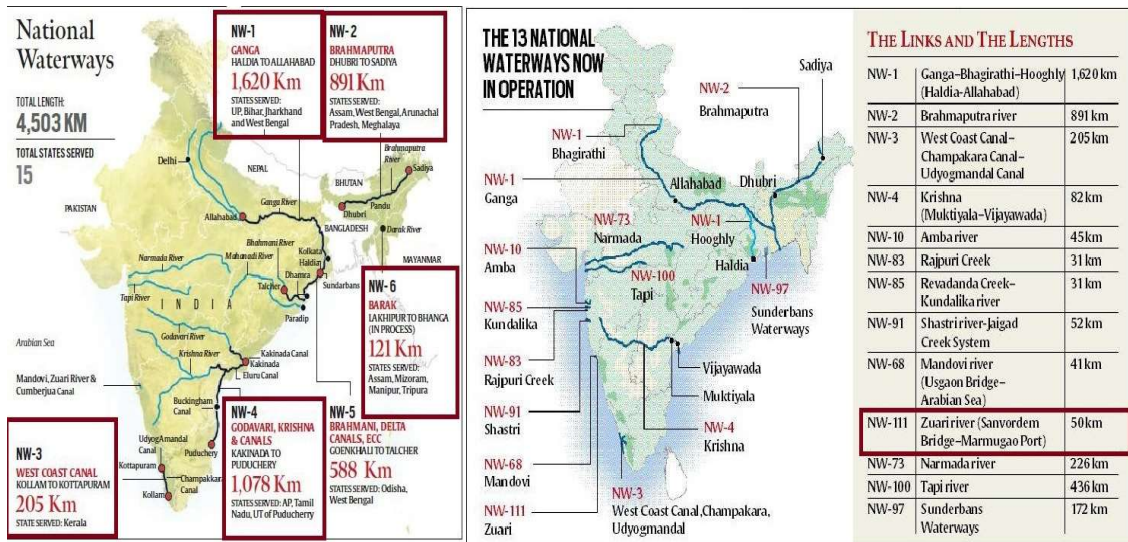
వివరణ:

అవి ప్రత్యేకంగా మధ్యధరా ప్రాంతంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో వీచే వేడి, పొడి గాలులు అని పిలుస్తారు:

- చిలీ: ట్యునీషియాతో అనుబంధించబడింది
- మిట్టే: లిబియాలో వీస్తుంది
- లావెచే: స్పెయిన్‌ను ప్రభావితం చేసే వేడి గాలి
- ఖమ్మిన్: ఈజిప్ట్ మరియు మాల్టాలో దెబ్బలు
- ఘర్బీ: అడ్రియాటిక్ మరియు ఏజియన్ సముద్రం నుండి వచ్చే వేడి గాలికి మరో పేరు

88. సమాధానం: (1)

వివరణ:

89. సమాధానం: (2)

వివరణ:

1. అఫిల్ పాస్

ఇది కారాకోరంలో మౌంట్ గాడ్విన్-ఆస్టన్ కు ఉత్తరాన ఉంది. ఇది లడఖ్ ను చైనాలోని జిన్ జియాంగ్ ప్రావిన్స్ తో కలుపుతుంది. నవంబర్ నుండి మే వరకు శీతాకాలంలో ఇది మూసివేయబడుతుంది.

2. చాంగ్-లా

ఇది గ్రేటర్ హిమాలయాలలో ఎత్తైన పర్వత మార్గం. ఇది లడఖ్ ను టిబెట్ తో కలుపుతుంది.

3. భోర్ ఘాట్

భోర్ ఘాట్ లేదా బోర్ ఘాట్ లేదా భోర్ ఘాట్ అనేది రైల్వే కోసం పలాస్తారి మరియు ఖండాలా మధ్య మరియు భారతదేశంలోని మహారాష్ట్రలోని రహదారి మార్గంలో ఖోపోలిండ్ ఖండాలా మధ్య పశ్చిమ కనుమల శిఖరంపై ఉన్న ఒక పర్వత మార్గం. ఇది సముద్ర మట్టానికి నాలుగు వందల నలభై ఒక్క మీటర్ల ఎత్తులో ఉంది. ఈ రోజు ఘాట్ ముంబై నుండి పూణే వరకు వేయబడిన గ్రేట్ ఇండియన్ పెనిన్సులా రైల్వేలో భారీ భాగాన్ని పోషిస్తుంది.

4. థాల్ ఘాట్

1తాల్ ఘాట్ (తుల్ ఘాట్ లేదా కసర ఘాట్ అని కూడా పిలుస్తారు) అనేది మహారాష్ట్రలోని కసర పట్టణానికి సమీపంలోని పశ్చిమ కనుమలలోని ఘాట్ విభాగం (పర్వత వంపు లేదా వాలు). థాల్ ఘాట్ రద్దీగా ఉండే ముంబై-నాసిక్ మార్గంలో ఉంది మరియు ముంబైకి దారితీసే నాలుగు ప్రధాన మార్గాలలో, రైలు మరియు రోడ్డు మార్గాలలో ఒకటి.

90. సమాధానం: (4)

వివరణ:

Sr. No.	నదులు	ఉపనదులు
1	గంగా	యమునా, దామోదర్, సప్త కోసి, రామ్ గంగా, గోమతి, ఘాగ్రా మరియు సోన్ .
2	యమునా	సిన్, హిండన్, బెట్వా కెన్, టన్స్ మరియు చంబల్
3	గోదావరి	ప్రాణహిత (పెన్ గంగ మరియు వార్దాల కలయిక), ఇంద్రావతి నది, బిందుసార, శబరి మరియు మంజీర.
4	కృష్ణా	దూద్ గంగ నదులు, కోయినా, బీమా, మల్లప్రభ, డిండి, ఘటప్రభ, వర్ణ, యెర్ల, తుంగభద్ర మరియు మూసీ
5	కావేరీ	అర్కావతి, సింస, హేమావతి, కపిల, శింషా, హొన్నుహోళే, అమరావతి, లక్ష్మణ కబిని, లోకపావని, భవానీ, నోయ్యల్, మరియు తీర్థ.

91. సమాధానం: (2)

వివరణ:

Sr. No.	నగరాలు	ఏ నది ఒడ్డున కలవు
1	వియన్నా	డాన్యూబ్
2	క్యూబేక్	సెయింట్ లారెన్స్
3	పారిస్	సై ని
4	రోమ్	టీబర్
5	హ్యాంబర్గ్	ఎల్బే

92. సమాధానం: (1)

వివరణ:

S. No.	అగ్నిపర్వతాల పేర్లు	ప్రదేశం	ఎత్తు(మీ)	మొదట విస్తోటనం	వ్యాఖ్యలు
1	సెయింట్ హెలెన్స్.	వాషింగ్టన్, U.S	2,549	1831	1980లో భారీ విస్తోటనం సంభవించింది (210 చ. మైళ్ళు), ఫలితంగా వాషింగ్టన్, ఇడాహో, మోంటానా ప్రాంతాలను సైతం బూడిదతో నింపివేసింది.
2	శాంటా అనా	ఈ ల్ సాల్వడార్	2,381	1521	ఈక్వెడార్ లో ముఖ్యమైన అగ్నిపర్వతం కోటో ఫాక్సి. అయితే 20వ శతాబ్దపు అర్ధ భాగము నుండి విస్తోటనం చెందలేదు. ఈ మొరాపి కలదు దీనిని మౌంటెన్ ఆఫ్ ఫైర్ అని కూడా పిలుస్తారు వేడి వాయువులు బూడిద ప్రమాదకర మిశ్రమాలను వెదజల్లుతూ ఉంటుంది
3	కోటోపాక్సి	ఈక్వెడార్	5,911	1534	కోటోపాక్సి ఈక్వెడార్ యొక్క అత్యంత ప్రసిద్ధ అగ్నిపర్వతం అయినప్పటికీ, ఇది 20వ శతాబ్దపు మొదటి సగం నుండి విస్తోటనం చెందలేదు.
4	మెరాపి	జావా, ఇండోనేషియా	2,968	1548	జనసాంద్రత అధికంగా ఉండే ప్రాంతంలో ఈ మొరాపి కలదు. దీనిని మౌంటెన్ ఆఫ్ ఫైర్ అని కూడా పిలుస్తారు. వేడి

					వాయువులు, బూడిదల ప్రమాదకర మిశ్రమాలను వెదజల్లుతూ ఉంటుంది.
--	--	--	--	--	--

93. సమాధానం: (1)

వివరణ:

ధార్వార్ వ్యవస్థ [4 – 1 బిలియన్ సంవత్సరాలు]

- 4 బిలియన్ సంవత్సరాల క్రితం నుండి – 1 బిలియన్ సంవత్సరాల క్రితం మధ్యన ఈ శిలలు ఏర్పడ్డాయి.
- రూపాంతరం చెందిన అవక్షేపణ వ్యవస్థ. [ఆర్కియన్ నీస్, సిస్ట్ ల అవక్షేపాలు, రూపాంతరం చెందడం వలన ఈ శిలలు ఏర్పడ్డాయి].
- అవి పురాతన రూపాంతరం చెందిన శిలలు.
- ఇవి కర్ణాటకలోని ధార్వార్ జిల్లాలో సమృద్ధిగా కలవు.
- ఇవి ఆర్ధికంగా అత్యంత ముఖ్యమైన శిలలు, ఎందుకంటే వీటిలో అధిక-స్థాయిలో ఇనుము-ధాతువు, మాంగనీస్, రాగి, సీసం, బంగారం మొదలైన విలువైన ఖనిజాలు ఉంటాయి.

94. సమాధానం: (1)

వివరణ:

R.C.REDDY
IAS STUDY CIRCLE

Sr no.	పర్వత శిఖరాలు	రాష్ట్రాలు	ఎత్తు
1	అనైముడి	కేరళ	2695m
2	పార్వ నాథ్	జార్ఖండ్	1370m
3	ముల్లాయం గిరి	కర్ణాటక	1930m
4	ధూప్ ఘర్	మధ్య ప్రదేశ్	1350m
5	గురు శిఖార్	రాజస్థాన్	1722m

95. సమాధానం: (1)

వివరణ:

భారతదేశంలోని మొదటి పది జనసాంద్రత కలిగిన జిల్లాలు (జనగణన 2011)

ర్యాంక్	జిల్లా	రాష్ట్రం	వైశాల్యం (కిమీ2)	సాంద్రత	జనాభా
1	ఈశాన్య ఢిల్లీ	ఢిల్లీ	62	36155	2,241,624
2	మధ్య ఢిల్లీ	ఢిల్లీ	21	27730	582,320
3	తూర్పు ఢిల్లీ	ఢిల్లీ	63	27132	1,709,346
4	చెన్నై	తమిళనాడు	175	26553	4,646,732
5	కోలకతా	పశ్చిమ బెంగాల్	185	24306	4,496,694
6	ముంబై సబ్ అర్బన్	మహారాష్ట్ర	446	20980	9,356,962
7	ముంబై సిటీ	మహారాష్ట్ర	157	19652	3,085,411
8	పశ్చిమ ఢిల్లీ	ఢిల్లీ	130	19563	2,543,243
9	హైదరాబాద్	ఆంధ్ర ప్రదేశ్	217	18172	3,943,323
10	ఉత్తర ఢిల్లీ	ఢిల్లీ	61	14557	887,978

96. సమాధానం: (3)

R.C.REDDY
IAS STUDY CIRCLE

వివరణ:

8వ కాన్ఫరెన్స్ ఆఫ్ పార్టీస్ (COP8) ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రీమ్వర్క్ కన్వెన్షన్ ఆన్ క్లైమేట్ చేంజ్ (UNFCCC)

- 2002 యునైటెడ్ నేషన్స్ క్లైమేట్ చేంజ్ కాన్ఫరెన్స్ 23 అక్టోబర్ - 1 నవంబర్ 2002 నుండి న్యూ ఢిల్లీ, ఇండియాలో జరిగింది.
- కాన్ఫరెన్స్లో ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రీమ్వర్క్ కన్వెన్షన్ ఆన్ క్లైమేట్ చేంజ్ (UNFCCC)కి సంబంధించిన 8వ కాన్ఫరెన్స్ ఆఫ్ పార్టీస్ (COP8) కూడా ఉంది.
- కాన్ఫరెన్స్ ఢిల్లీ మంత్రివర్గ ప్రకటనను ఆమోదించింది, మరికొన్ని అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు సాంకేతికతను బదిలీ చేయడానికి మరియు అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలపై వాతావరణ మార్పుల ప్రభావాన్ని తగ్గించడానికి ప్రయత్నాలకు పిలుపునిచ్చాయి.
- ఇది కన్వెన్షన్ యొక్క ఆర్టికల్ 6పై న్యూ ఢిల్లీ వర్క్ ప్రోగ్రామ్కు కూడా ఆమోదించబడింది.

- COP8 రష్యా యొక్క సంకోచంతో గుర్తించబడింది, దాని గురించి ఆలోచించడానికి మరింత సమయం అవసరమని పేర్కొంది.
- కోఫీ ప్రోట్ కాల్ 1990 అభివృద్ధి చెందిన ప్రపంచంలోని 55 శాతం కార్బన్ డయాక్సైడ్ ఉద్గారాలకు బాధ్యత వహించే దేశాలతో సహా 55 దేశాలు ఆమోదించిన తర్వాత అమలులోకి రావచ్చు.
- యునైటెడ్ స్టేట్స్ (అభివృద్ధి చెందిన-ప్రపంచ కార్బన్ డయాక్సైడ్ యొక్క 36.1% వాటా) మరియు ఆస్ట్రేలియా ధృవీకరణను తిరస్కరించడంతో, రష్యా యొక్క ఒప్పందం (1990లో ప్రపంచ ఉద్గారాలలో 17%) ధృవీకరణ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా ఉండాలి మరియు అందువల్ల రష్యా ప్రక్రియను ఆలస్యం చేయవచ్చు.

97. సమాధానం: (3)

వివరణ

S.No.	భూరూపాలు	జియోమార్ఫిక్ ఏజెంట్లు	వ్యాఖ్యలు
1	ఫ్లంజ్ పూల్స్	పారే నీళ్ళు	జలపాతాల పాదాల వద్ద ఫ్లంజ్ పూల్స్ ఏర్పడతాయి
2	ఉలవలు	గ్రౌండ్ వాటర్	సింక్ హోల్స్ మరియు డోలైన్లు కలిసి ఉన్నప్పుడు ఎందుకంటే వాటి వెంట పదార్థాలు పడిపోవడం అంచులు లేదా గుహల పైకప్పు కూలిపోవడం వల్ల, పొడవు, లోయ సింక్లు లేదా అని పిలువబడే వెడల్పు కందకాలు ఇరుకైనవి ఉలవలు రూపం.
3	మొరైన్స్	హిమానీనదాలు	మొరైన్లు హిమనదీయ నిక్షేపాల పొడవైన గట్లు.
4	స్టాక్స్	సముద్ర అలలు మరియు ప్రవాహాలు	స్టాక్ లేదా సీ స్టాక్ అనేది ఒక నిటారుగా మరియు తరచుగా నిలువుగా ఉండే స్తంభం లేదా తీరానికి సమీపంలో సముద్రంలో ఉన్న రాతి స్తంభాలతో కూడిన ఒక భౌగోళిక ల్యాండ్ ఫార్మ్, ఇది అల కోత ద్వారా ఏర్పడుతుంది.

98. సమాధానం: (3)

వివరణ:

ఎరుపు ఓపసుపు నేల

- దీనిని "ఓమ్మిబస్ గ్రూప్" అని కూడా అంటారు.
- ఇది దేశంలోని మొత్తం భూభాగంలో దాదాపు 18.5 % విస్తీర్ణంలో ఉంది.
- ఇది తక్కువ వర్షపాతం ఉన్న ప్రాంతాలలో (దక్కన్ పీఠభూమి తూర్పు మరియు దక్షిణ భాగాలు) కనిపిస్తుంది. కాబట్టి ప్రకటన A సరైనది.
- పశ్చిమ కనుమలలోని పీడ్మాంట్ జోన్తో పాటు, ఎర్రటి లోమీ నేలతో సుదీర్ఘమైన ప్రాంతం ఆక్రమించబడింది.
- ఈ నేల ఒడిషా మరియు ఛత్తీస్ గడ్ ప్రాంతాలలో మరియు మధ్య గంగా మైదానంలోని దక్షిణ ప్రాంతాలలో కూడా ఉంది.
- స్ఫటికాకార మరియు రూపాంతర శిలల్లో ఇనుము ఉండటం వల్ల ఎరుపు రంగు వస్తుంది. నేల హైడ్రేటెడ్ రూపంలో ఉన్నప్పుడు పసుపు రంగులో కనిపిస్తుంది. కాబట్టి ప్రకటన B సరైనది కాదు.
- చక్కటి-కణిత కలిగిన ఎరుపు మరియు పసుపు నేల సాధారణంగా సారవంతమైనది అయితే ముతక-కణిత నేల తక్కువ సారవంతమైనది. అందువల్ల సి స్టేట్ మెంట్ సరైనది కాదు.
- ఈ రకమైన నేల సాధారణంగా నత్రజని, భాస్వరం మరియు హ్యూమస్ లోపాన్ని కలిగి ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రకటన D సరైనది.
- గోధుమలు, పత్తి, నూనెగింజలు, మినుములు, పొగాకు మరియు పప్పుధాన్యాలు ప్రధానంగా ఎరుపు మరియు పసుపు నేలలో సాగు చేస్తారు.

99. సమాధానం: (3)

వివరణ:

హెరాకిల్స్ యొక్క స్తంభాలు

- ప్రసిద్ధ 'పిల్లర్స్ ఆఫ్ హెరాకిల్స్' జిబ్రాల్టర్ జలసంధితో సంబంధం కలిగి ఉంది.
- పిల్లర్స్ ఆఫ్ హెరాకిల్స్, జిబ్రాల్టర్ జలసంధికి తూర్పు చివరన ఉన్న రెండు ఎత్తైన ప్రాంగణాలు.
- ఉత్తర స్తంభం జిబ్రాల్టర్ వద్ద ఉన్న రాక్ ఆఫ్ జిబ్రాల్టర్, మరియు దక్షిణ స్తంభం రెండు శిఖరాలలో ఒకటిగా గుర్తించబడింది: మొరాకోలోని జెబెల్ మోసా (మూసా), లేదా సియుటా నగరానికి సమీపంలో ఉన్న మౌంట్ హాచో (స్పెయిన్ ఆధీనంలో ఉంది). మొరాకో తీరంలో స్పానిష్ ఎక్స్ క్లెవ్).

- పిల్లర్స్ హెరాకిల్స్ (హెర్క్యులస్) మూడు శరీరాల పశువులను స్వాధీనం చేసుకునేందుకు తన శ్రమకు (తన భార్య మరియు పిల్లలను చంపినందుకు ప్రాయశ్చిత్తంగా చేయవలసి వచ్చిన 12 శ్రమలలో ఒకటి) స్మారక చిహ్నంగా అక్కడ ఏర్పాటు చేసినట్లు కల్పితం. పెద్ద Geryon.

100. సమాధానం: (2)

వివరణ:

జియో-హెరిటేజ్ సైట్లు అంటే ఏమిటి?

- భారతదేశంలోని జియో-హెరిటేజ్ సైట్లు సాంస్కృతికంగా లేదా అంతర్జాతీయంగా ముఖ్యమైన ప్రాముఖ్యత కలిగిన భౌగోళిక లక్షణాలు, ఇవి భూమి యొక్క పరిణామంపై అంతర దృష్టి అందిస్తాయి లేదా విద్యా ప్రయోజనాలను అందిస్తాయి.
- ఈ సైట్లు జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా (GSI) మరియు సంబంధిత రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలచే గుర్తించబడ్డాయి మరియు రక్షింపబడుతాయి.
- భారతదేశంలో ప్రస్తుతం 34 నేషనల్ జియోలాజికల్ హెరిటేజ్ మాన్యుమెంట్ సైట్లు ఉన్నాయి.

	సైట్లు	రాష్ట్రాలు/కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలు
1	వర్కాల క్లిప్ సెక్షన్	కేరళ
2	లోనార్ సరస్సు	మహారాష్ట్ర
3	సెంద్ర గ్రానైట్	రాజస్థాన్
4	పాండవుల గుట్ట	తెలంగాణ

101. సమాధానం: (4)

వివరణ:

	సరస్సులు	దేశాలు
1	బైకాల్	రష్యా
2	వీడ్	యూ . స్ . ఏ
3	చాడ్	నైజీరియా, నైజర్, చాడ్ మరియు కామెరూన్
4	అరల్ సముద్రం	ఉజ్బెకిస్తాన్, కజకిస్తాన్

102. సమాధానం: (1)

వివరణ:

బైపార్ట్లీయ్ తుఫాను:

బైపార్ట్లీయూర్పు మధ్య అరేబియా సముద్రంలో ఏర్పడిన ఒక శక్తివంతమైన తీవ్రమైన తుఫాను, ఇది జూన్ 16న భారత దేశంలో నలియులో భూపాతం ఏర్పడింది, బైపార్ట్లీయ్ మొదట అల్పపీడనంగా ఏర్పడింది తరువాత జూన్ 19న అతి తీవ్రమైన అల్పపీడనంగా మారింది.

తేజ్ తుఫాను:

తేజ్ తుఫాను దక్షిణ మధ్య అరేబియా సముద్రంలో ఏర్పడిన అత్యంత తీవ్రమైన ఉష్ణ మండల తుఫాను ఇది యెమెన్ లో భూపాతానికి కారణమైంది

మోచా తుఫాను:

హిందూ మహాసముద్రంలో ఏర్పడిన అత్యంత తీవ్రమైన శక్తివంతమైన మరియు ప్రమాదకరమైన ఉష్ణ మండలం తుఫాను ఇది మే 2023లో మయన్మార్ మరియు బంగ్లాదేశ్ లోని కొన్ని ప్రాంతాలను ప్రభావితం చేసింది

ప్రెడ్డీ తుఫాను:

ప్రెడ్డీ అనునది ,దీనిని చాలా తీవ్రమైన ట్రాపికల్ సైక్లోన్ ప్రెడ్డీ అని కూడా పిలుస్తారు. దీర్ఘకాలం జీవించిన, శక్తివంతమైన మరియు ప్రాణాంతకమైన ఉష్ణమండల తుఫాను, ఇది ఫిబ్రవరి మరియు మార్చి 2023లో ఐదు వారాలకు పైగా దక్షిణ హిందూ మహాసముద్రంలో ప్రయాణించింది వ్యాప్తి చెందింది

103.సమాధానం: (3)

వివరణ:

1. భోపాల్

భారతదేశంలోని భోపాల్లో డిసెంబర్ 3, 1984న యూనియన్ కార్పొరేట్ ఫ్లాంట్ నుండి దాదాపు 45 టన్నుల ప్రమాదకరమైన మిథైల్ ఐసోసైనేట్ గ్యాస్ విడుదలవడం జరిగినది. ఇది చరిత్రలో అత్యంత ఘోరమైన పారిశ్రామిక ప్రమాదంగా గుర్తించబడింది.

2. డీప్ వాటర్ హరిజన్

ఏప్రిల్ 20, 2010న డీప్ వాటర్ హారిజన్ ఆయిల్ రిగ్ లో పేలుడు సంభవించినప్పుడు చరిత్రలో అతిపెద్ద సముద్ర చమురు విస్ఫోటనం జరిగింది.

3. పుకుషిమా

మార్చి 11, 2011న సంభవించిన భారీ భూకంపం మరియు సునామీ కారణంగా జపాన్ లో అత్యంత ఘోరమైన అణు విపత్తు సంభవించింది.

4. శ్రీ మైల్ ఐలాండ్ ప్రమాదం

శ్రీ మైల్ ఐలాండ్ ప్రమాదం పెన్సిల్వేనియాలోని హారిస్ బర్గ్ రాజధాని నగరానికి సమీపంలో ఉన్న లండన్ డెరి టౌన్ షిప్ లోని సుస్కూహన్నా నదిపై శ్రీ మైల్ ఐలాండ్ న్యూక్లియర్ జెనరేటింగ్ స్టేషన్ యొక్క యూనిట్ 2 లో అణు రియాక్టర్ మెల్ట్ డౌన్ అయ్యి ప్రమాదం సంభవించింది.

104. సమాధానం: (2)

వివరణ:

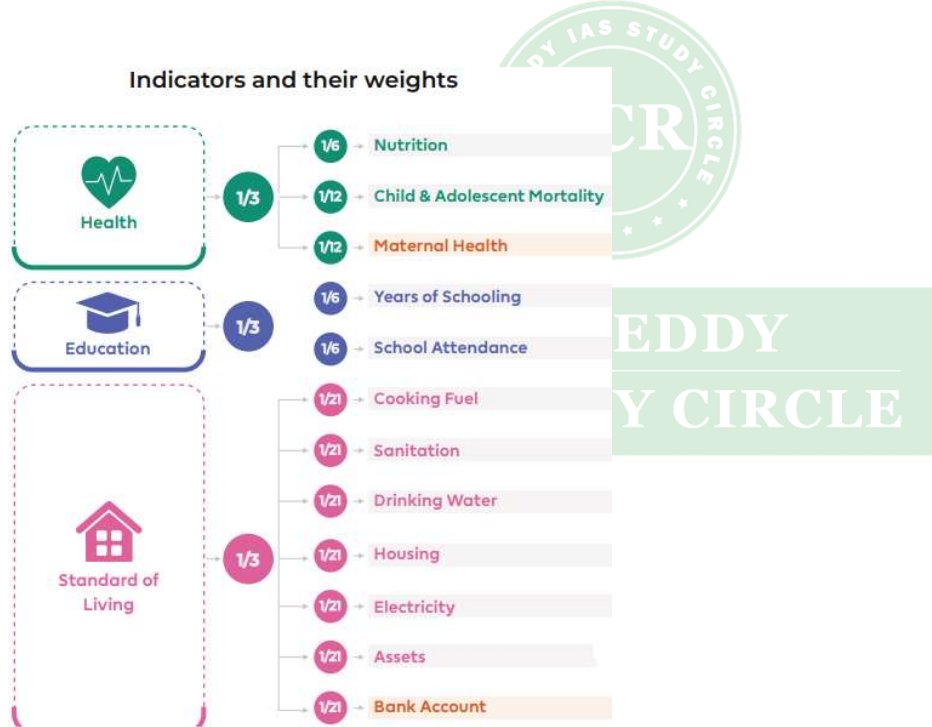
S. No.	పంచ వర్ష ప్రణాళికలు	ప్రణాళిక కాలం	విజయాలు
1	1 వ పంచ వర్ష ప్రణాళిక	1951-56	వ్యవసాయ ఉత్పత్తిని పెంచడం, భిలాయ్ స్టీల్ ప్లాంట్ మరియు దామోదర్ వ్యాలీ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు, ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (IITలు) ఏర్పాటు.
2	2 వ పంచ వర్ష ప్రణాళిక	1956-61	హిందుస్థాన్ మెషిన్ టూల్స్ (HMT), స్టీల్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ (SAIL), మరియు ఆయిల్ అండ్ నేచురల్ గ్యాస్ కార్పొరేషన్ (ONGC), వ్యవసాయంలో హరిత విప్లవంతో సహా అనేక ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను స్థాపించారు.
3	4 వ పంచ వర్ష ప్రణాళిక	1969-74	ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తిలో పెరుగుదల, నేషనల్ డైరీ డెవలప్ మెంట్ బోర్డు (ఎన్ డి డి బి) ఏర్పాటు, కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించడం
4	5 వ పంచ వర్ష ప్రణాళిక	1974-79	గ్రామీణ విద్యుదీకరణ సంస్థ స్థాపన, ఉపాధి హామీ పథకం ప్రారంభం, వ్యవసాయం మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి జాతీయ బ్యాంకు (నాబార్డ్) ఏర్పాటు.

105. సమాధానం: (4)

వివరణ:

జాతీయ బహుమితీయ పేదరిక సూచిక?

- జాతీయ బహుళ స్థాయి పేదరికం సూచీ12 సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలు-సమ్మిళితం చేయబడిన సూచికల ద్వారా ఆరోగ్యం, విద్య మరియు జీవన ప్రమాణాల అను మూడు సమాన విలువలు గల కొలతలలో ఏకకాల నష్టాలను కొలుస్తుంది.
- పోషకాహారం, పిల్లలు మరియు కౌమారదశ పిల్లల మరణాలు, ప్రసూతి ఆరోగ్యం, పాఠశాలకు హాజరైన సంవత్సరాలు, పాఠశాల హాజరు, వంట ఇంధనం, పారిశుద్ధ్యం, తాగునీరు, విద్యుత్తు, గృహనిర్మాణం, ఆస్తులు మరియు బ్యాంకు ఖాతాలు వీటిలో వున్నాయి.

106. సమాధానం: (3)

వివరణ:

స్వాతంత్ర్యానంతర భూసంస్కరణ

- భూమి సమస్యను పరిశీలించేందుకు జె.సి. కుమరప్పన్ అధ్యక్షతన ఒక కమిటీని నియమించారు. కుమారప్ప కమిటీ నివేదిక సమగ్ర వ్యవసాయ సంస్కరణ చర్యలను సిఫార్సు చేసింది.
- స్వతంత్ర భారతదేశం యొక్క భూ సంస్కరణలు నాలుగు భాగాలను కలిగి ఉన్నాయి:

1. మధ్యవర్తుల రద్దు

2. అద్దె సంస్కరణలు

3. ల్యాండ్ హోల్డింగ్స్ పై సీలింగ్స్ ఫిక్సింగ్

4. భూస్వాముల ఏకీకరణ.

- ఈ సంస్కరణలను ఆమోదించడానికి విస్తృత రాజకీయ చర్చ, నిర్ణయాలు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నందున ఇవి దశలవారీగా అమలు చేయబడతాయి.

107. సమాధానం: (2)

వివరణ:

మజ్జూర్ కిసాన్ శక్తి సంఘటన్ (కార్మికులు మరియు రైతుల సాధికారత కోసం సంఘం)MKSSఅనునది భారత దేశ రాజకీయ సంస్థ ఇది కార్మికుల కనీస వేతనాల డిమాండ్ మరియు సమాచార హక్కు చట్ట సాధన కొరకు కృషి చేసింది

108. సమాధానం: (4)

వివరణ:

R.C.REDDY
IAS STUDY CIRCLE

జాతీయ సామాజిక సహాయ కార్యక్రమం (NSAP)

ప్రస్తుతం NSAP కింది ఐదు పథకాలను కలిగి ఉంది: -

- ఇందిరా గాంధీ జాతీయ వృద్ధాప్య పెన్షన్ పథకం (IGNOAPS): ఈ పథకం కింద, 60 సంవత్సరాలు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వయస్సు ఉన్న BPL వ్యక్తులు నెలవారీ పెన్షన్ రూ. 200/- పొందుతారు, 79 సంవత్సరాలు పైబడిన వారు రూ. 500/- పెన్షన్ పొందుతారు.
- ఇందిరా గాంధీ జాతీయ వితంతు పింఛను పథకం (IGNWPS): 40-59 సంవత్సరాల వయస్సు గల BPL వితంతువులు నెలవారీ పెన్షన్ రూ. 200/-.
- ఇందిరా గాంధీ జాతీయ వికలాంగ పింఛను పథకం (IGNDPS) క్రింద తీవ్రమైన మరియు బహుళ వైకల్యాలున్న 18-59 సంవత్సరాల వయస్సు గల BPL వ్యక్తులు నెలవారీ పెన్షన్ రూ. 200/- పొందుతారు.

IV. నేషనల్ ఫ్యామిలీ బెనిఫిట్ స్కీమ్ (NFBS): స్కీమ్ కింద 18 మరియు 64 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు గల ప్రాథమిక ట్రైడ్ విన్నర్ మరణంపై BPL కుటుంబానికి ఏకమొత్తంలో డబ్బును పొందేందుకు అర్హులు. సహాయం మొత్తం రూ. 10,000/-.

వి. అన్నపూర్ణ: అర్హులైనప్పటికీ NOAPS కింద అన్ కవర్ చేసిన వృద్ధులకు ఈ పథకం కింద నెలకు 10 కిలోల ఆహార ధాన్యాలు ఉచితంగా అందించబడతాయి.

109. సమాధానం: (2)

వివరణ:

Sr. No.	కమిటీల పేర్లు	ఆదేశాలు
1	మల్లోత్రా కమిటీ	బీమా సంస్కరణ
2	అబిద్ హుస్సేన్ కమిటీ	చిన్న తరహా పరిశ్రమలు
3	తారపూర్ కమిటీ	మూలధన ఖాతా మార్పిడి
4	జె జె ఇరాన్ కమిటీ	కంపెనీ చట్ట సంస్కరణ

110. సమాధానం: (1)

వివరణ:

మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లు 2023 [రాజ్యాంగం (నూట ఇరవై ఎనిమిదవ సవరణ) బిల్లు, 2023]

రాజ్యాంగం (నూట ఇరవై ఎనిమిదవ సవరణ) బిల్లు, 2023 సెప్టెంబర్ 19, 2023న లోక్ సభలో ప్రవేశపెట్టబడింది. ఈ బిల్లు లోక్ సభ మరియు రాష్ట్ర శాసనసభలలోని మొత్తం సీట్ల సంఖ్యలో మూడింట ఒక వంతు మహిళలకు రిజర్వ్ చేయాలని కోరింది.

బిల్లులోని ముఖ్యాంశాలు

- మహిళలకు రిజర్వేషన్: బిల్లు లోక్ సభ, రాష్ట్ర శాసనసభలు మరియు డిల్లీ జాతీయ రాజధాని భూభాగంలోని శాసనసభలో దాదాపు మూడింట ఒక వంతు సీట్లను మహిళలకు కేటాయించింది. లోక్ సభ, రాష్ట్రాల

శాసనసభల్లో ఎస్సీ, ఎస్టీలకు రిజర్వు చేసిన స్థానాలకు కూడా ఇది వర్తిస్తుంది. కాబట్టి స్టేట్మెంట్ A సరైనది మరియు B సరైనది కాదు.

• రిజర్వేషన్ ప్రారంభం: ఈ బిల్లు ప్రారంభమైన తర్వాత నిర్వహించిన జనాభా గణన తర్వాత రిజర్వేషన్ అమలులోకి వస్తుంది. జనాభా లెక్కల ఆధారంగా మహిళలకు సీట్లు కేటాయించేందుకు డీలిమిటేషన్ చేపట్టనున్నారు. 15 ఏళ్ల పాటు రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తారు. అయితే, ఇది పార్లమెంటు చేసిన చట్టం ద్వారా నిర్ణయించబడిన తేదీ వరకు కొనసాగుతుంది. కాబట్టి ప్రకటన C సరైనది మరియు D సరైనది కాదు.

• సీట్ల భ్రమణం: మహిళల కోసం రిజర్వు చేయబడిన సీట్లు ప్రతి డీలిమిటేషన్ తర్వాత, పార్లమెంటు చేసిన చట్టం ద్వారా నిర్ణయించబడతాయి. కాబట్టి ప్రకటన E సరైనది.

111. సమాధానం: (2)

వివరణ:

ముఖ్యంగా హాని కలిగించే గిరిజన సమూహాలు (PVTGs)

నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో షెడ్యూల్డ్ తెగలలో అభివృద్ధిపరంగా అత్యల్ప స్థాయిలో ఉన్నటువంటి అత్యంత బలహీన వర్గాలను గుర్తించడానికి ఒక ఉప-వర్గం సృష్టించబడింది. పర్యవసానంగా, ఢేబార్ కమిషన్ నివేదిక ఆధారంగా, ముఖ్యంగా హాని కలిగించే గిరిజన సమూహాలను గుర్తించడానికి ఒక ప్రమాణం ఏర్పాటు చేయబడింది:

- వ్యవసాయానికి ముందు సాంకేతికత స్థాయి,
- తక్కువ స్థాయి అక్షరాస్యత,
- ఆర్థిక వెనుకబాటుతనం,
- తగ్గుతున్న లేదా స్తబ్ధంగా ఉన్న జనాభా.

PVTGలను గతంలో ఆదిమ గిరిజన సమూహాలుగా పిలిచేవారు.

112. సమాధానం: (3)

వివరణ:

ఎస్సీ అభ్యున్నతికి రాజ్యాంగ యంత్రాంగం

షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగలు మరియు ఇతర వెనుకబడిన తరగతుల అభ్యున్నతి కోసం రాజ్యాంగ నిర్మాతల లోతైన శ్రద్ధ వారి అభ్యున్నతి కోసం ఏర్పాటు చేయబడిన విస్తృతమైన రాజ్యాంగ యంత్రాంగంలో ప్రతిబింబిస్తుంది.

- ఆర్టికల్ 17 అంటరానితనాన్ని రద్దు చేస్తుంది.
 - ఆర్టికల్ 46 రాష్ట్రం ప్రకారం బలహీన వర్గాల ప్రజల యొక్క విద్యా మరియు ఆర్థిక ప్రయోజనాలను ముఖ్యంగా షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల యొక్క విద్య మరియు ఆర్థిక ప్రయోజనాలను ప్రోత్సహించాలని సామాజిక అన్యాయం మరియు అన్ని రకాల దోపిడీల నుండి వారిని రక్షించాలని కోరుతుంది.
 - ఆర్టికల్ 335 యూనియన్ లేదా రాష్ట్రానికి సంబంధించి సర్వీసులు మరియు పోస్టులకు నియామకాలు చేయడంలో, పరిపాలనా సామర్థ్యాన్ని కొనసాగించడంతోపాటు, షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల సభ్యుల క్లెయిమ్లను పరిగణనలోకి తీసుకోవలసి ఉంటుంది.
 - ఆర్టికల్ 16(4A) ప్రకారం "రాష్ట్రంలోని సర్వీసుల్లో తగిన ప్రాతినిధ్యం లేని ఎస్సీలు/ఎస్టీలకు అనుకూలంగా రాష్ట్రంలోని సర్వీసుల్లో ఆన్ని తరగతులకు సంబంధించిన పోస్టులకు ప్రమోషన్ విషయంలో రిజర్వేషన్' గురించి మాట్లాడుతుంది.
 - ఆర్టికల్ 338 ప్రకారం షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల కోసం ఒక జాతీయ కమీషన్ ను అందిస్తుంది, వారికి అందించిన భద్రతలకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలను పరిశోధించడానికి, పర్యవేక్షించడానికి, నిర్దిష్ట పిర్యాదులను విచారించడానికి మరియు వారి సామాజిక-ఆర్థిక అభివృద్ధి ప్రణాళికను రూపొందించే ప్రక్రియలో పాల్గొనడానికి మరియు మొదలైన సలహా ఇవ్వడానికి ఆర్టికల్ 338 ఉపయోగపడుతుంది.
- ఆర్టికల్ 42 -రాష్ట్రం న్యాయమైన మరియు మానవీయమైన పని పరిస్థితులను మరియు ప్రసూతి ఉపశమనం కోసం ఏర్పాటు చేస్తుంది. అందుకే ఎస్సీ సంక్షేమానికి ఎలాంటి సంబంధం లేదు.

113. సమాధానం: (3)

వివరణ:

వికలాంగుల హక్కుల చట్టం. 2016

- చట్టం వైకల్యాల యొక్క విస్తృతమైన మరియు సమగ్రమైన నిర్వచనాన్ని అందిస్తుంది, ఇది శారీరక, మానసిక, మేధోపరమైన మరియు ఇంద్రియ వైకల్యాల పరిధిని కవర్ చేస్తుంది. కాబట్టి ప్రకటన B సరైనది కాదు.
- ఇది మునుపటి చట్టంలో జాబితా చేయబడిన ఏడు వర్గాలకు బదులుగా 21 వైకల్యాల వర్గాలను గుర్తిస్తుంది. అందువల్ల సి స్టేట్ మెంట్ సరైనది కాదు.
- వికలాంగులకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో 4% కంటే తక్కువ కాకుండా రిజర్వేషన్లు, అలాగే ఉన్నత విద్యా సంస్థల్లో 5% రిజర్వేషన్లను ఈ చట్టం తప్పనిసరి చేస్తుంది. కాబట్టి ప్రకటన D సరైనది.
- ఇది షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగలకు ప్రస్తుతం ఉన్న రిజర్వేషన్ల కాకుండా ఇది అదనం.

- RPWDచట్టం వికలాంగుల పట్ల వివక్షను నిషేధిస్తుంది మరియు విద్య, ఉపాధి మరియు ఇతర అవకాశాలకు సమాన అవకాశాలు కలిగి ఉండేలా చూస్తుంది. కాబట్టి ప్రకటన A సరైనది.
- ఇది పని ప్రదేశాలు మరియు విద్యా సంస్థలలో అడ్డంకులు లేని వాతావరణాన్ని మరియు అవసరమైన వసతులను ప్రోత్సహిస్తుంది. కాబట్టి ప్రకటన E సరైనది.

114. సమాధానం: (2)

వివరణ:

గ్లోబల్ సోషల్ మొబిలిటీ ఇండెక్స్

- గ్లోబల్ సోషల్ మొబిలిటీ ఇండెక్స్ అనేది వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్ ద్వారా తయారు చేయబడిన సూచిక.
- ఈ సూచిక 5 అంశాలను పరిగణంలోనికి తీసుకోని సామాజిక చలనశీలతను అంచనా వేస్తుంది.
- ఈ సూచిక లోని అంశాలు 2020 వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరం సామాజిక చలన శీలత నివేదికలో పొందుపరిచారు ,ఈ నివేదిక లోని అంశాలు ప్రభుత్వ మరియు వ్యాపార రంగాలకు సిఫారసు చేయబడును.
- పరిశోధకులు ఈ సూచికలను ఆదాయ అసమానతలను విశ్లేషించడానికి ఉపయోగిస్తున్నారు.

115. సమాధానం: (4)

వివరణ:

1. యాక్సెసిబిలిటీ ఇండియా క్యాంపెయిన్ (సుగమ్య భారత్ అభియాన్)

"యాక్సెసిబిలిటీ ఇండియా క్యాంపెయిన్ (సుగమ్య భారత్ అభియాన్)" అనేది సామాజిక న్యాయం & సాధికారత మంత్రిత్వ శాఖచే రూపొందించబడిన సార్వత్రిక సౌలభ్యాన్ని సాధించడం కోసం దేశవ్యాప్తంగా ప్లాగ్షిప్ ప్రచారంగా రూపొందించబడింది, ఇది వికలాంగులు సమాన అవకాశాలను పొందేందుకు మరియు స్వతంత్రంగా జీవించడానికి మరియు అన్నింటిలో పూర్తిగా పాల్గొనేలా చేస్తుంది. సమ్మిళిత సమాజంలో జీవితం యొక్క అంశాలు.

2. ప్రధాన మంత్రి ఆదర్శ గ్రామ యోజన

ఇది కేంద్ర ప్రాయోజిత పథకం మరియు 50% కంటే ఎక్కువ SC జనాభా ఉన్న షెడ్యూల్డ్ కులాల (SC) మెజారిటీ గ్రామాల సమగ్ర అభివృద్ధి కోసం అమలు చేయబడుతోంది.

3. వన్ స్టాప్ సెంటర్ పథకం

ఇది మహిళా సాధికారత జాతీయ మిషన్ గొడుగు కార్యక్రమంలో భాగంగా మహిళా మరియు శిశు అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ (MWCD) రూపొందించిన కేంద్ర ప్రాయోజిత పథకం. అనుభవజ్ఞులైన మహిళలకు సమగ్ర

మద్దతు మరియు సహాయం అందించడానికి ఈ కేంద్రాలు క్రమంగా దేశవ్యాప్తంగా నిర్మించబడతాయి. దశలవారీగా ప్రైవేట్ మరియు పబ్లిక్ ప్రదేశాలలో హింస.

4. ప్రధాన మంత్రి జన్ వికాస్ కార్యక్రమం

ప్రధాన్ మంత్రి జన్ వికాస్ కార్యక్రమం (PMJVK) ప్రత్యేకించి, విద్య, ఆరోగ్యం మరియు నైపుణ్యాభివృద్ధి రంగాలలో మైనారిటీ వర్గాలకు సామాజిక-ఆర్థిక మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరచడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

116. సమాధానం: B

ఇక్ష్వాకుల కాలంలో ఆయా వృత్తుల వారు, తమ వృత్తుల ప్రకారం ఒకే సముదాయంగా ఏర్పడేవారు ఆ సముదాయాన్నే శ్రేణి అంటారు. శ్రేణి యొక్క అధిపతిని శ్రేష్ఠి అంటారు. వధిక, మర్దక, శార్ధి మొదలగు శ్రేణులను గమనించవచ్చు

117. సమాధానం: B

మైలార దేవుని ఆరాధన :

కాకతీయుల కాలంలో నీ శైవులలో ఒక తీవ్రవాద శాఖ అభివృద్ధి చెందింది. వారి కాలంలో మైలార దేవుడిని ఆరాధించేవారు. మైలార దేవుడిని ఆరాధించే వారిని మైలార భటులుగా పిలిచేవారు. వీరు శివుని యొక్క అనుగ్రహం కొరకు తలలు నరుక్కోవడం, మరియు నాలుకలు కోసుకోవడం వంటివి చేసేవారు

118. సమాధానం: B

సునీతబాల సమాజాన్ని 1912 లో స్థాపించి, దళితుల విద్యకొరకు కృషిచేశాడు ఈ సంస్థ . మధ్యపాన నిషేధం, దేవదాసి వ్యవస్థ నిర్మూలనకు కృషి చేసింది .1931 లో అరుంధతీయ మహాసభను స్థాపించాడు.

119. సమాధానం: C

120. సమాధానం: B

రావిపాటి త్రిపురాంత కవి - త్రిపురాంతకోదాహరణం

పాల్కురూరి సోమ నాధుడు - పండితారాధ్య చరిత్ర, వృషాధిప శతకం

తిక్కన - నిర్వచనోత్తర రామాయణం

121. సమాధానం (సి)

వివరణ:

- నేపథ్యం: కమర్షియల్, మైక్రోఫైనాన్స్ సెగ్మెంట్ల కోసం ఉమ్మడి డేటా నాణ్యత సూచి (డీక్యూబి)ని రూపొందించాలని ఆర్బీఐ ఇటీవల క్రెడిట్ ఇన్ఫర్మేషన్ కంపెనీలను (సీఐసీ) ఆదేశించింది.

క్రెడిట్ ఇన్ఫర్మేషన్ కంపెనీ (సీఐసీ):

- ఇవి రుణాలు, క్రెడిట్ కార్డులకు సంబంధించి పబ్లిక్ డేటాను సేకరిస్తాయి. వ్యక్తులు, కంపెనీలకు సంబంధించి క్రెడిట్ లావాదేవీలు, చెల్లింపుల చరిత్రను సేకరిస్తాయి.

- బ్యాంకుల వంటి వివిధ క్రెడిట్ సంస్థల నుంచి డేటాను సేకరించి, ఆపై రుణగ్రహీతలకు సంబంధించి క్రెడిట్ నివేదికలను రూపొందిస్తాయి. క్రెడిట్ సంస్థలు రుణం మంజూరు చేయడానికి లేదా క్రెడిట్ జారీ చేయడానికి ముందు రుణగ్రహీతల క్రెడిట్ యోగ్యతను నిర్ణయించడానికి ఈ సీఐసీ నివేదికలు (క్రెడిట్ స్కోర్) ఉపయోగపడతాయి.

- దేశంలోని సీఐసీలు ఆర్బీఐ ద్వారా లైసెన్సు పొందాయి. క్రెడిట్ ఇన్ఫర్మేషన్ కంపెనీల నియంత్రణ చట్టం, 2005 (CICRA), ఆర్బీఐ జారీచేసిన అనేక ఇతర నియమ నిబంధనలకు అనుగుణంగా కార్యకలాపాలు కొనసాగిస్తున్నాయి. సీఐసీఆర్ఐ చట్టంలోని సెక్షన్ 15 ప్రకారం ప్రతి క్రెడిట్ ఇన్ఫర్మేషన్ (బ్యాంకుల వంటివి) కనీసం ఒక సీఐసీలో మెంబర్గా ఉండాలి. అలాగే సీఐసీ దాని సభ్యుల నుంచి మాత్రమే సమాచారాన్ని కోరవచ్చు మరియు పొందవచ్చు. ఒక రుణ సంస్థ సీఐసీ నుండి సమాచారాన్ని కోరితే, అది సీఐసీకి ఇతర రుణ సంస్థలు ఇచ్చిన సమాచారాన్ని మాత్రమే పొందుతుంది.

అన్ని ప్రకటనలు సరైనవి.

• ప్రస్తుతం ఆర్బీఐ వద్ద నాలుగు సీఐసీలు నమోదు చేయబడ్డాయి. ఈ కంపెనీలు:

i. క్రెడిట్ ఇన్ఫర్మేషన్ బ్యూరో (ఇండియా) లిమిటెడ్ (CIBIL).

ii. ఈక్విఫాక్స్ క్రెడిట్ ఇన్ఫర్మేషన్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.

iii. ఎక్స్పీరియన్ క్రెడిట్ ఇన్ఫర్మేషన్ కంపెనీ ఆఫ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.

iv. సీఆర్ఐఎఫ్ హై మార్క్ క్రెడిట్ ఇన్ఫర్మేషన్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.

122. సమాధానం (బి)

వివరణ:

- సందర్భం: ఇటీవల ఎన్ఎంసీ పదేళ్ల కాలానికి వరల్డ్ ఫెడరేషన్ ఫర్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్ (WFME) గుర్తింపును పొందింది.

- నేషనల్ మెడికల్ కమిషన్: ఇది కింద తెలిపిన విధులను నిర్వహించడానికి నేషనల్ మెడికల్ కమిషన్ యాక్ట్, 2019 అని పిలువబడే పార్లమెంట్ చట్టం ద్వారా ఏర్పాటు చేయబడిన నియంత్రణ సంస్థ.

- నాణ్యమైన, సరసమైన వైద్య విద్యకు ప్రాప్యతను మెరుగుపరచడం.
- దేశంలోని అన్ని ప్రాంతాల్లో అవసరమైన స్థాయిలో అధిక నాణ్యత గల వైద్య నిపుణులు అందుబాటులో ఉండేలా చూడటం.
- సమానమైన, సార్వత్రిక ఆరోగ్య సంరక్షణను ప్రోత్సహించడం.
- ఎప్పటికప్పుడు వైద్య సంస్థల పనితీరును మదింపడం.
- సమర్థవంతమైన ఫిర్యాదుల పరిష్కార యంత్రాంగాన్ని కలిగి ఉండటం.

అందువల్ల స్టేట్ మెంట్ (2) తప్పు.

123. సమాధానం (సి)

వివరణ:

- 2023, జూన్ 1న జల్ శక్తి మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని తాగునీరు, పారిశుధ్య విభాగం దేశవ్యాప్తంగా కంప్లైన్స్ బయో-గ్యాస్ (CBG), బయోగ్యాస్ ప్లాంట్ల నమోదును క్రమబద్ధీకరించడానికి, వాటిని పర్యవేక్షించడానికి గోబర్ ధన్ పేరుతో ఏకీకృత రిజిస్ట్రేషన్ పోర్టల్ను ప్రారంభించింది.

- ఈ కార్యక్రమం ద్వారా పశువుల పేడ, వ్యవసాయ అవశేషాలు, ఇతర జీవపదార్థాలను బయోగ్యాస్, కంప్లైన్స్ బయోగ్యాస్ (సీబీజీ), సేంద్రియ ఎరువు వంటి విలువైన వనరులుగా మార్చడం లక్ష్యంగా రూపుదిద్దుకుంది. ఇది భారత ప్రభుత్వ వివిధ మంత్రిత్వ శాఖల కార్యక్రమం.

- స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్-గ్రామీణ్ కింద బయోడీగ్రేడ్బుల్ వేస్ట్ మేనేజ్మెంట్ కాంపోసెంట్లో భాగంగా 2018, ఏప్రిల్లో ప్రారంభించబడిన ఈ చోరవకు 2023 బడ్జెట్ ద్వారా రూ. 10 వేల కోట్లతో 500 కొత్త వ్యర్థాల నుంచి సంపద సృష్టి కేంద్రాల ఏర్పాటును ప్రకటించడం ద్వారా కార్యక్రమానికి పెద్ద ఊపు వచ్చింది.

124. సమాధానం : బి)

వివరణ:

నేపథ్యం:

- నేచర్ జర్నల్లో ప్రచురితమైన ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మెడికల్ రీసెర్చ్ (ఐసీఎంఆర్) ఇటీవలి సర్వే ప్రకారం భారతదేశంలో సగటు రోజువారీ తీసుకునే ఉప్పు 8 గ్రా. ఇది ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ సిఫార్సు చేసిన రోజుకు 5 గ్రా వరకు ఉన్న పరిమితిని మించిపోయింది. స్టేట్మెంట్ 1 సరైనది.
- ఈ అధిక ఉప్పు తీసుకోవడమనది పురుషులు, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని ప్రజలు మరియు అధిక బరువు లేదా ఊబకాయం ఉన్నవారిలో సర్వసాధారణం.
- ఉద్యోగస్థులు మరియు ప్రస్తుత పొగాకు వినియోగదారులు మరియు అధిక రక్తపోటు ఉన్నవారిలో ఉప్పు తీసుకోవడం ఎక్కువగా ఉంది. స్టేట్మెంట్ 2 సరైనది.

125. సమాధానం (సి)

- ప్రకటనలు 1, 2, 4 సరైనవి.

వివరణ:

- ప్రధానమంత్రి విశ్వకర్మ పథకం (పీఎంవీఎస్) అనేది 2023లో సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్యతరహా పరిశ్రమల మంత్రిత్వ శాఖ (ఎంఎస్ఎంఈ) ప్రారంభించిన కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ పథకం. చేతులు, పనిముట్లతో పనిచేసే చేతివృత్తులవారికి, కళాకారులకు సంపూర్ణమైన మద్దతునిస్తుంది. పథకం కింద నమోదు, ప్రయోజనాలు కుటుంబంలోని ఒక సభ్యునికి మాత్రమే పరిమితం చేయబడ్డాయి. ఈ పథకం వ్యాపారాన్ని ప్రారంభించడానికి అవసరమైన పరికరాలు, సామగ్రి, ఇతర వనరులను కొనుగోలు చేయడానికి తక్కువ వడ్డీకి రుణాలను అందిస్తుంది.

స్టేట్మెంట్ 3 తప్పు.

ప్రధానమంత్రి విశ్వకర్మ పథకం చేతివృత్తిదారులకు గ్రాంట్లుగా కాకుండా రుణాల రూపంలో ఆర్థిక సహాయం అందిస్తుంది. రుణాలు పొందడానికి ఎలాంటి హామీ అవసరం లేదు. 5% వడ్డీ రేటును కలిగి ఉంటాయి.

126. సమాధానం (బి)

వివరణ:

- ఎన్సీఐ అనేది స్థిర ఆధార సంవత్సరానికి సంబంధించి ఒక నిర్దిష్ట నెలలో బొగ్గు ధర స్థాయి మార్పును ప్రతిబింబించే ధర సూచిక.

- 2017-18 ఆధార సంవత్సరంతో 2020లో ఇది ప్రారంభించబడింది. ఈ సూచీని కోల్ కతాలోని ఇండియన్ స్టాటిస్టికల్ ఇన్స్టిట్యూట్ అభివృద్ధి చేసింది. స్టేట్ మెంట్ 2 సరైంది.

- భారతీయ మార్కెట్లో ముడి బొగ్గు యొక్క అన్ని లావాదేవీలను ఈ సూచీ కలిగి ఉంటుంది. ఇందులో నియంత్రిత (విద్యుత్, ఎరువులు), నాన్-రెగ్యులేటెడ్ రంగాలలో లావాదేవీలు జరిపే వివిధ గ్రేడ్ల కోకింగ్ మరియు నాన్-కోకింగ్ ఉన్నాయి. స్టేట్ మెంట్ 1 తప్పు.

- ఎన్సీఐ ఎగబాకడం అనేది రాబోయే పండుగ సీజన్, శీతాకాలంలో పెరగనున్న బొగ్గు డిమాండ్ ను సూచిస్తుంది. ఇది పెరుగుతున్న ఇంధన డిమాండ్లను తీర్చడానికి దేశీయ బొగ్గు ఉత్పత్తిని పెంచడానికి బొగ్గు ఉత్పత్తిదారులను ప్రోత్సహిస్తుంది.

127. (సి)

వివరణ:

- భారతదేశంలో బ్రిటిష్ వలస పాలనలో ఐపీసీ 1860, అక్టోబర్ 6న ప్రవేశపెట్టబడింది. ఇది థామస్ బాబింగ్టన్ మెకాల్ అనే ఒక బ్రిటిష్ వలస పాలనాధికారిచే రూపొందించబడింది. భారత లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ తో చట్టం చేయబడింది. ఐపీసీ ఆంగ్ల సాధారణ న్యాయ సూత్రాలతో ఎక్కువగా ప్రభావితమైంది. భారతదేశానికి ఏకరీతి మరియు సమగ్రమైన చట్టపరమైన కోడ్ను అందించే ప్రయత్నంగా ఇది గుర్తింపు పొందింది. కాలక్రమేణా భారత పార్లమెంటు వివిధ చట్టాల ద్వారా ఐపీసీకి సవరణలు జరిగాయి.

స్టేట్ మెంట్ II తప్పు

- 2019, ఆగస్టులో ఆర్టికల్ 370 రద్దు చేయబడే వరకు, ఐపీసీ జమ్మూ కాశ్మీర్ మినహా భారతదేశం అంతటా వర్తించి ఉండేది. అప్పట్లో జమ్మూ కాశ్మీర్ కు సొంత శిక్షాస్మృతిని కలిగి ఉండేది.

128. సమాధానం (డి)

వివరణ:

సందర్భం: అతుకులు లేని అనుసంధానానికి ఇంటర్నెషనల్ నార్త్ సౌత్ ట్రాన్స్పోర్ట్ కారిడార్ (INSTC), చబహార్ పోర్ట్ మధ్య ముందస్తు అనుసంధానాల కోసం అర్మేనియా ఎదురుచూస్తోంది.

INSTC అంటే ఏమిటి?

INSTC అనేది భారత్, ఇరాన్, రష్యా, అజర్బైజాన్, అర్మేనియా, కజకిస్తాన్, కిర్గిస్తాన్, తజికిస్తాన్, టర్కీ, ఉక్రెయిన్, బెలారస్, ఒమన్, సిరియా వంటి INSTC సభ్య దేశాల్లో కార్గో రవాణాను సులభతరం చేయడానికి

ఇరాన్, రష్యా మరియు భారతదేశం ద్వారా 2000లో సెయింట్ పీటర్స్ బర్గ్ లో స్థాపించబడిన బహుళ-నమూనా రవాణా ప్రాజెక్ట్.

ఇది ముంబైలో ప్రారంభమై ఇరాన్ లోని బందర్ అబ్బాస్ మరియు బందర్-ఎ-అంజలికి వెళ్లి, కాస్పియన్ సముద్రం దాటి రష్యాలోని ఆస్ట్రాఖాన్, మాస్కో, సెయింట్ పీటర్స్ బర్గ్ లకు చేరుకుంటుంది.

129. సమాధానం (సి)

- అన్ని పంటల వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు కనీస మద్దతు ధరను నిర్ణయించడం, రైతులకు ఉచిత విద్యుత్ సరఫరా సబ్సిడీలు కాబట్టి వాటిని వ్యవసాయంలో ప్రభుత్వ పెట్టుబడిగా వర్గీకరించలేదు.

- బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ ద్వారా వ్యవసాయ రుణాల మాఫీ అనేది రాయితీ లేదా పరోక్ష మద్దతు. ఇది వ్యవసాయంలో ప్రభుత్వ పెట్టుబడిగా పరిగణించబడదు.

- రాయితీలు, ప్రోత్సాహకాలు ప్రభుత్వ పెట్టుబడిగా పరిగణించబడవు.

స్టేట్ మెంట్ 2, 3, 6 సరైనవి.

130. సమాధానం (ఎ)

వివరణ:

- AAINA డాష్ బోర్డ్ పోర్టల్ www.aaina.gov.in ని కేంద్ర గృహ నిర్మాణ, పట్టణ వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ 2023, నవంబర్ 13న ప్రారంభించింది. దేశ వ్యాప్తంగా ఉన్న అన్ని పట్టణ స్థానిక సంస్థలు (యూఎల్బీ) స్వచ్ఛందంగా తమ కీలక డేటాను ఈ పోర్టల్ లో ఒక క్రమ పద్ధతిలో సమర్పించవచ్చు.

- నగరాలు వివిధ అంశాల్లో పురోగతికి సంబంధించి ఇతర నగరాలతో పోల్చుకొని అంచనా వేసుకునేందుకు AAINA దోహదం చేస్తుంది. అభివృద్ధి చెందేందుకు ఉన్న అవకాశాలు, మార్గాలను తెలుసుకునేందుకు ఉపయోగపడుతుంది. డాష్ బోర్డ్ డేటాను ఐదు స్తంభాలుగా వర్గీకరిస్తుంది: రాజకీయ & పరిపాలనా నిర్మాణం, ఆర్థికం, ప్రణాళిక, పౌర-కేంద్రీకృత పాలన మరియు ప్రాథమిక సేవల పంపిణీ.

131. సమాధానం (ఎ)

వివరణ:

- ఉత్పత్తి అనుసంధాన ప్రోత్సాహకాల పథకం కింద కవర్ చేయబడిన రంగాలు:

1. ముబైల్ తయారీ, నిర్దేశిత ఎలక్ట్రానిక్ భాగాలు.

2. క్రిటికల్ కీ స్ట్రాక్చింగ్ మెటీరియల్స్/డ్రగ్ ఇంటర్మీడియరీస్ & యాక్టివ్ ఫార్మాస్యూటికల్ పదార్థాలు.

3. వైద్య పరికరాల తయారీ

4. ఆటోమొబైల్స్, ఆటో భాగాలు, స్టేట్మెంట్ 6 సరైనది.
5. ఫార్మాస్యూటికల్స్ డ్రగ్స్.
6. స్పాటిల్ స్టేట్, స్టేట్మెంట్ 4 సరైనది.
7. టెలికాం, నెట్వర్కింగ్ ఉత్పత్తులు.
8. ఎలక్ట్రానిక్/టెక్నాలజీ ఉత్పత్తులు.
9. వైట్ గూడ్స్ (ఎసీలు, ఎల్ఈడీలు). స్టేట్మెంట్ 2 సరైనది.
10. ఆహార ఉత్పత్తులు.
11. వస్త్ర ఉత్పత్తులు: MMF విభాగం మరియు సాంకేతిక వస్త్రాలు.
12. అధిక సామర్థ్యం గల సోలార్ పీవీ మాడ్యూల్స్.
13. అడ్వాన్స్డ్ కెమిస్ట్రీ సెల్ (ACC) బ్యాటరీ.
14. డ్రోన్లు మరియు డ్రోన్ కాంపోనెంట్స్ స్టేట్మెంట్ 1 సరైనది.
15. ఐటీ హార్డ్వేర్.

132. సమాధానం (ఎ)

వివరణ:

- లూనార్ శాంపిల్ రిటర్న్ మిషన్ (LSRM) అనేది చంద్రుడి నుండి మట్టి లేదా రాతి నమూనాలను సేకరించి భూమికి తీసుకురావడానికి ఇస్తో ప్రతిపాదించిన మిషన్. ఈ మిషన్ శివశక్తి పాయింట్ నుంచి రాతి లేదా మట్టి నమూనాలను తిరిగి తీసుకురావాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. చంద్రుని దక్షిణ ద్రువంపై విక్రమ్ దిగిన ప్రదేశమే శివశక్తి పాయింట్.

- ప్రధానంగా మిషన్లో నాలుగు మాడ్యూల్లు ఉంటాయి. అవి: ట్రాన్స్ఫర్ మాడ్యూల్, ల్యాండర్ మాడ్యూల్, అసెండ్ర్ మాడ్యూల్ , రీ-ఎంట్రీ మాడ్యూల్. అందుకే ప్రతిపాదిత మిషన్లో రెండు వేర్వేరు ప్రయోగ వాహక నౌకలు ఉంటాయి. జియోసింక్రోనస్ శాటిలైట్ లాంచ్ వెహికల్ (GSLV) మార్క్-II వాహన నౌక బదిలీ, రీ-ఎంట్రీ మాడ్యూల్స్ ఇంజెక్షన్ కోసం ఉపయోగించబడుతుంది. అదే విధంగా లాంచ్ వెహికల్ మార్క్-III ఆరోహణ, ల్యాండర్ మాడ్యూల్ యొక్క ప్రత్యక్ష ఇంజెక్షన్ కోసం ఉపయోగించబడుతుంది. శివశక్తి పాయింట్ వద్ద నమూనా సేకరణ కోసం మర చీయి (రోబోటిక్ ఆర్మ్) నిజం ఉపయోగించబడుతుంది.

- మాడ్యూల్ అనేది వ్యోమనౌక యొక్క స్వీయ-నియంత్రణ నిర్మాణ యూనిట్. చంద్రుని పైనుంచి సేకరించిన నమూనాలు ముందుగా ఆరోహణ మాడ్యూల్కి బదిలీ చేయబడతాయి. చంద్రుని ఉపరితలం నుండి ఆరోహణ మాడ్యూల్ పైకి లేచిన తర్వాత, అది బదిలీ మాడ్యూల్పైకి డాక్ చేయబడుతుంది. ఇప్పుడు మరో రోబోటిక్ చీయి నమూనాలను ఆరోహణ మాడ్యూల్ నుండి రీ-ఎంట్రీకి మారుస్తుంది. చివరగా బదిలీ, రీ ఎంట్రీ మాడ్యూల్లు తిరిగి ప్రయాణించి భూమిని చేరుతాయని భావిస్తున్నారు. ఈ మిషన్ను 2028లో చేపట్టేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు.

133. సమాధానం (డి)

వివరణ:

గ్లోబల్ డిజిటల్ పబ్లిక్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ రిపోజిటరీ (GDPIR)

- కేంద్ర ఎలక్ట్రానిక్స్ అండ్ ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ ద్వారా ఇది అభివృద్ధి చేయబడింది. 2023, నవంబర్ 22న వర్చువల్ జీ 20 నేతల సదస్సు సందర్భంగా ప్రారంభించబడింది. ఇది భారత జీ20 ప్రెసిడెన్సీ యొక్క చొరవ. స్టేట్మెంట్ 1 సరైనది.

- జీడిపీఐఆర్ అనేది పాపులేషన్ స్కేల్ డిపీఐ (డిజిటల్ పబ్లిక్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్) రూపకల్పన, నిర్మాణం, అమలు చేయడానికి సరైన పద్ధతుల చుట్టూ ఉన్న జ్ఞాన అంతరాన్ని పరిష్కరించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. స్టేట్మెంట్ 2 సరైనది.

- జీడిపీఐఆర్ ప్రస్తుతం భారతదేశం యొక్క డిపీఐతో సహా 16 దేశాల నుంచి 54 DPIలను కలిగి ఉంది. భారతదేశం యొక్క డిజిటల్ పబ్లిక్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ (DPI) ప్రభుత్వ సేవలను క్రమబద్ధీకరించడానికి మరియు సమ్మిళిత వృద్ధిని పెంపొందించడానికి బహుళ-రంగాల సహకారం ద్వారా అభివృద్ధి చేయబడిన వివిధ ప్లాట్ఫారమ్లను కలిగి ఉంటుంది. ఈ ప్లాట్ఫారమ్లలో కొన్ని దిగువన పేర్కొనబడ్డాయి.

- ఆధార్
- యునైటెడ్ పేమెంట్ ఇంటర్ఫేస్ (UPI)
- డిజీ లాకర్
- ఉమాంగ్ (న్యూ-ఎజ్ గవర్నెన్స్ కోసం ఏకీకృత మొబైల్ అప్లికేషన్)
- ఈ-సంజీవని
- ఏపీఐ సేతు
- కో-విన్ ప్లాట్ఫారమ్
- ప్రభుత్వ ఇ మార్కెట్ ప్లేస్ (GeM)
- దీక్ష (నాలెడ్జ్ పేరింగ్ కోసం డిజిటల్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్) స్టేట్మెంట్ 3 సరైనది.
- ఇ-హాస్పిటల్ ప్లాట్ఫారమ్
- పోషన్ ట్రాకర్
- ఆయుష్మాన్ భారత్ డిజిటల్ మిషన్

134. సమాధానం (సి)

వివరణ:

పసుపు గురించి

- పసుపు (కుర్కుమా లాంగా) అనేది అల్లం కుటుంబానికి చెందిన మూలికల మొక్క. మొక్క యొక్క భూగర్భ కాండం లేదా రైజోమ్లు పురాతన కాలం నుండి మసాలా, రంగు, ఔషధం తదితరాలుగా

ఉపయోగించబడుతున్నాయి. మసాలా రంగు ప్రధానంగా కర్కుమిన్ నుండి వస్తుంది. ఇది కేన్సర్ తో పోరాడే సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంటుందని నమ్ముతారు.

- భారతదేశం ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద పసుపు ఉత్పత్తిదారు, వినియోగదారు, ఎగుమతిదారు. 2022-23లో దేశంలో 3.24 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో పసుపును పండించారు. భారత్ 11.61 లక్షల టన్నుల పసుపును ఉత్పత్తి చేసింది. ఇది ప్రపంచ పసుపు ఉత్పత్తిలో 75 శాతంగా ఉంది.

- భారత్ లో 30 కంటే ఎక్కువ రకాల పసుపును పండిస్తున్నారు. మహారాష్ట్రలో అత్యధికంగా పండిస్తుండగా ఆ తర్వాత తెలంగాణ, తమిళనాడు, ఒడిశా మరియు 16 ఇతర రాష్ట్రాలు పసుపును పండిస్తున్నాయి. భారతీయ పసుపుకు ప్రముఖ ఎగుమతి మార్కెట్లు బంగ్లాదేశ్, యూఏఈ, యూఎస్ఏ, మలేషియా.

- నేషనల్ టర్మిరిక్ బోర్డ్: కేంద్ర వాణిజ్య, పరిశ్రమల మంత్రిత్వ శాఖ.. జాతీయ పసుపు బోర్డును ఏర్పాటు చేసింది. ఇది ఒక చట్టబద్ధత లేని సంస్థ. సుగంధద్రవ్యాల బోర్డు, పసుపుకు సంబంధించి అభివృద్ధితో ముడిపడిన వివిధ ప్రభుత్వ సంస్థల మధ్య సమన్వయ సాధనకు ఈ బోర్డును ఏర్పాటుచేశారు.

- పసుపు బోర్డుకు ఛైర్పర్సన్ ను కేంద్ర ప్రభుత్వం నియమిస్తుంది. అదే విధంగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు చెందిన వివిధ మంత్రిత్వ శాఖలు, పసుపు పరిశోధన సంస్థలు, రైతులు, ఎగుమతిదారుల నుంచి సభ్యులు ఉంటారు. వాణిజ్య శాఖ ఒకరిని కార్యదర్శిగా నియమిస్తుంది.

135. (సి)

- ఈ పరిస్థితి ముఖ్యంగా 5 నుంచి 15 సంవత్సరాల పిల్లల్లో ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. పాఠశాలల్లో సన్నిహితంగా ఉన్నవారికి, కుటుంబ సభ్యులకు ఇది తేలిగ్గా వ్యాపిస్తుంది. స్ట్రెప్టోమెంట్ 3 సరైంది.

136. (సి)

- వివరణ: ఆక్కడి సాలు వంటి సంప్రదాయ సాగు విధానాలను అవలంబించడం వల్ల ఆహారాన్ని ఉత్పత్తి చేయడంలో పెరుగుతున్న మానవ, పర్యావరణ వ్యయాలను తగ్గించవచ్చని సూచించింది.

- ఆక్కడి సాలు అనేది కర్పాటకలో సాంప్రదాయ పద్ధతిలో ఉన్న అంతర పంటల విధానం. స్ట్రెప్టోమెంట్ 1 మరియు 2 రెండూ తప్పు.

- ఇది పశుసంపద, దేశీయ విత్తనాలు, నేల సుసంపన్నం, సేంద్రీయ ఎరువులు మరియు బయో-మార్కర్లతో పంట ఆరోగ్యానికి సూచికలుగా బహుళ పంటలను అనుసంధానిస్తుంది. ఇందులో జీరోకెమికల్ ఎరువులు మరియు పురుగుమందులు మరియు భూగర్భ జలాల కనీస వినియోగం ఉంటుంది.

137. సమాధానం (ఎ)

వివరణ:

- డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ (డీఎస్టీ)కి చెందిన స్వయంప్రతిపత్త సంస్థ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ అడ్వాన్స్డ్ స్టడీ ఇన్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ శాస్త్రవేత్తలు అత్యంత ఫ్లోరోసెంట్ పదార్థాన్ని అభివృద్ధి చేశారు. ఈ ఫాస్ఫోరెన్, సిస్టీన్, గోల్డ్ (Ph-Cys-Au) పదార్థం విస్తృతంగా ఉపయోగించే క్యాన్సర్ నిరోధక ఔషధం మెథోట్రెక్సేట్ (MTX)ని గుర్తించడానికి విజువల్ సెన్సింగ్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌గా ఉపయోగించవచ్చు.

- చికిత్సా ఔషధాలను పర్యవేక్షించడం, ఒకవేళ డోస్ ఎక్కువైతే వాటి నిర్మూలన చాలా ముఖ్యం. ఎందుకంటే అవి మానవ శరీరంపై తీవ్ర దుష్ప్రభావాలకు కారణం కావచ్చు. ఎంటీఎన్జ్ ఔషధం అత్యంత ఖరీదైనది. అదే విధంగా దాని అధిక మోతాదు ఊపిరితిత్తులు, కడుపు, గుండెపై విష ప్రభావం చూపుతుంది. ఔషధం అధిక మోతాదును గుర్తించడానికి సమయం తీసుకుంటుంది. అదే విధంగా సంక్లిష్టమైన పరికరాల అవసరం ఉంటుంది. అయితే ఈ కొత్త పదార్థం జీవ అనుకూలతను కలిగి ఉన్నందున ఇప్పటివరకు ఉన్న వ్యవస్థల కంటే మెరుగైన కొత్త సెన్సింగ్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌గా గుర్తింపు సాధించింది.

138. సమాధానం (సి)

- వివరణ: పంచాయతీ అభివృద్ధి సూచీపై కేంద్ర కేంద్ర పంచాయతీరాజ్ శాఖ సహాయ మంత్రి 2023, జూన్‌లో ఓ నివేదిక విడుదల చేశారు. స్థానికీకరించిన సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలను సాధించడంలో తద్వారా ఎన్డీజీ-2030 సాధనలో క్షేత్రస్థాయి సంస్థలు సాధించిన పురోగతిని అంచనా వేయడానికి, కొలవడానికి ఈ సూచీని విడుదల చేశారు.

- పంచాయతీల సమగ్రాభివృద్ధిని అంచనా వేసేందుకు ఈ సూచీ ఉపయోగపడుతుంది. ఇది 17 ఎన్డీజీలకు సంబంధించి మొత్తం 9 స్థానిక ఇతివృత్తాల ఆధారంగా రూపొందించబడింది. ఈ విధమైన ఇతివృత్తాల విధానం వల్ల పంచాయతీలు లక్ష్యాలను సులభంగా అర్థం చేసుకునేందుకు, వాటిని చేరుకునేందుకు వీలవుతుంది.

- 9 ఇతివృత్తాలు: పేదరికం లేని గ్రామం, మెరుగైన జీవనోపాధి, ఆరోగ్యవంతమైన గ్రామం, పిల్లల స్నేహపూర్వక గ్రామం, నీరు సరిపోయే గ్రామం, స్వచ్ఛమైన, పచ్చని గ్రామం, స్వయం సమ్మర్ది గల మౌలిక సదుపాయాలతో

కూడిన గ్రామం, సామాజికంగా న్యాయమైన, సురక్షితమైన గ్రామం, సుపరిపాలన ఉన్న గ్రామం , మహిళా స్నేహపూర్వకమైన గ్రామం.

- 40 శాతం స్కోర్ ఉన్న పంచాయతీలను గ్రేడ్-డిలో 40-60 శాతం ఉన్న పంచాయతీలను గ్రేడ్-సిలో 60-75 శాతం ఉన్న పంచాయతీలను గ్రేడ్-బిలో 75-90 శాతం ఉన్న పంచాయతీలను గ్రేడ్-ఎలో చేర్చారు. 90 శాతం కంటే ఎక్కువ స్కోర్ చేసిన పంచాయతీలను ఏ+ కేటగిరీలో చేర్చారు.

139. (సి)

- జనరేటివ్ AI అనేది మెషిన్ లెర్నింగ్ టూల్స్లో ఓ వర్గం. ఇది గణనీయమైన శిక్షణ డేటాసెట్ ఆధారంగా కొత్త టెక్స్ట్, ఇమేజ్లు, వీడియోలు, ధ్వనులను ఉత్పత్తి చేస్తుంది. జనరేటివ్ అడ్వర్సరీయల్ నెట్వర్క్లు (GANలు).. జనరేటివ్ AIలో ఉపయోగించే ప్రసిద్ధ సాంకేతికత. ఇది రెండు న్యూరల్ నెట్వర్క్లను కలిగి ఉంటుంది. అధిక నాణ్యత, వాస్తవిక డేటాను రూపొందించేందుకు జనరేటర్, డిస్క్రిమినేటర్ రెండూ ఒకదానికొకటి వ్యతిరేకంలా పనిచేస్తాయి. జనరేటర్ నెట్వర్క్ శిక్షణ డేటా ఆధారంగా కొత్త డేటాను సృష్టిస్తుంది. డిస్క్రిమినేటర్ నెట్వర్క్ నిజమైన, రూపొందించిన డేటా మధ్య తేడాను గుర్తించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది.

- గత దశాబ్దంలో ఏవ గణనీయంగా అభివృద్ధి చెందింది. ఆర్టిఫిషియల్ నారో ఇంటెలిజెన్స్ (ANI) నుండి జనరేటివ్ AI వరకు పురోగతి సాధించింది. ఇది AGIని సాధించే దిశగా తొలి అడుగుగా పరిగణించబడుతుంది. ANI అనేది దాని ప్రోగ్రామ్ చేయబడిన డొమైన్ వెలుపల కొత్త పరిస్థితులకు జ్ఞానం లేదా నైపుణ్యాలను సాధారణీకరించే సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉండదు. అదే AGI మానవ మనసు మాదిరి అనేక రకాల మేధోపరమైన పనులు చేయగలిగే యంత్రాన్ని సృష్టించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

140. సమాధానం (డి)

వివరణ:

- వార్తల్లో ఎందుకు నిలిచింది: 2023, డిసెంబర్లో లోక్సభ.. జమ్మూకాశ్మీర్ రిజర్వేషన్ (సవరణ) బిల్లు, 2023; జమ్మూకాశ్మీర్ పునర్వ్యవస్థీకరణ (సవరణ) బిల్లు, 2023ని ఆమోదించింది.

- కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగా ప్రకటించినందున జమ్మూకాశ్మీర్ రిజర్వేషన్ చట్టం, 2004లోని "బలహీనమైన మరియు వెనుకబడిన తరగతులు (సామాజిక కులాలు)" అనే పదాన్ని "ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు"గా మార్చాలని మొదటి బిల్లు కోరింది. జమ్మూకాశ్మీర్ రిజర్వేషన్ చట్టం, 2004 అనేది ఎస్సీ, ఎస్టీలు, ఇతర సామాజికంగా, విద్యాపరంగా వెనుకబడిన తరగతులకు ఉద్యోగాలు, వృత్తిపరమైన సంస్థలలో ప్రవేశాలలో రిజర్వేషన్లను అందిస్తుంది.

- రెండో బిల్లు జమ్మూకాశ్మీర్ పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం, 2019 సవరణకు ప్రయత్నిస్తుంది. ఇది జమ్మూకాశ్మీర్ను జమ్మూకాశ్మీర్ (శాసనసభతో పాటు), లడఖ్ (శాసనసభ లేకుండా) కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలుగా పునర్వ్యవస్థీకరించింది. ఈ బిల్లు తీసుకొచ్చిన కీలక మార్పులు:

- జమ్మూకాశ్మీర్ అసెంబ్లీలో మొత్తం సీట్ల సంఖ్య 107 నుంచి 114కి పెంచడం.
- షెడ్యూల్డ్ తెగలకు మొదటిసారిగా 9 సీట్ల రిజర్వేషన్ను అందించడం.

- అసెంబ్లీకి ముగ్గురు సభ్యులను నామినేట్ చేయడానికి లెఫ్టినెంట్-గవర్నర్కు అధికారం ఇస్తుంది. కాశ్మీర్ వలస సంఘం నుండి ఒక మహిళతో సహా ఇద్దరు సభ్యులు, మూడవ సభ్యురాలు 1947, 1965 మరియు 1971లో పాకిస్తాన్తో జరిగిన యుద్ధాల తరువాత భారతదేశంలో ఆశ్రయం పొందిన పీవోకే నుండి ప్రజలకు ప్రతినిధిగా ఉండాలి.

141. సమాధానం (బి)

వివరణ:

- నీతి ఆయోగ్ ఆకాంక్షిత బ్లాకుల కార్యక్రమం (ఎబీపీ) తొలి డెల్టా ర్యాంకింగ్ను విడుదల చేసింది.
- ప్రకటన 1 సరైనది. ఈ కార్యక్రమం 2023, జనవరి 7న ప్రారంభమైంది. ఈ కార్యక్రమం దేశంలోని అత్యంత కష్టతరమైన, సాపేక్షంగా అభివృద్ధి చెందని బ్లాక్లలో పౌరుల జీవన నాణ్యతను మెరుగుపరిచేందుకు పాలనను మెరుగుపరచడంపై దృష్టిపెడుతుంది.

- ప్రకటన 2 తప్పు. దేశంలోని 27 రాష్ట్రాలు, 4 కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలలో 329 జిల్లాల నుంచి 500 బ్లాక్లను కార్యక్రమానికి ఎంపిక చేశారు.

- స్టేట్మెంట్ 3 సరైనది. బ్లాక్ల ర్యాంకింగ్ బ్లాక్ల పనితీరు, కీలక సూచికల్లో సాధించిన ప్రగతి ఆధారంగా లెక్కించబడుతుంది.

- ఆకాంక్షిత బ్లాక్స్ కార్యక్రమంలో భాగంగా బ్లాకుల ర్యాంకింగ్ను లెక్కించడం ఇదే మొదటిసారి. తొలి డెల్టా ర్యాంకింగ్లో తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని కొమరం భీమ్ ఆసిఫాబాద్ జిల్లాలోని తిరియాణి బ్లాక్ అగ్రస్థానంలో నిలిచింది. ఉత్తరప్రదేశ్లోని కౌశాంబి జిల్లాలోని కౌశాంబి బ్లాక్కు రెండో ర్యాంకు లభించింది.

142. సమాధానం (డి)

వివరణ:

- నగరంలోని బహుమనీ సుల్తానుల చారిత్రక కోటలోని ఆక్రమణలను తొలగించాలని కలబురగి జిల్లా అధికారులను కర్ణాటక హైకోర్టు ఇటీవల ఆదేశించింది.

- బహమనీ రాజ్యం గురించి: 1347లో ఢిల్లీ సుల్తాన్ ముహమ్మద్ బిన్ తుగ్లక్పై తిరుగుబాటు చేయడం ద్వారా టర్కీ గవర్నర్ అల్లాఉద్దీన్ హసన్ బహమనీ షా స్వతంత్ర సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించిన తర్వాత బహమనీ రాజ్యం అధికారంలోకి వచ్చింది. ఇది దక్షిణ భారతదేశంలో మొట్టమొదటి స్వతంత్ర ఇస్లామిక్ రాజ్యం. బహమనీ రాజ్యం 1458 నుండి 1481 AD వరకు సుమారు 23 ఏళ్ల పాటు మహమ్మూద్ గవాన్ మార్గదర్శకత్వంలో రాజ్యం శిఖరాగ్రానికి చేరుకుంది. ఆ సమయంలో విజయనగర సామ్రాజ్యం క్రింద ఉన్న గోవాను తిరిగి స్వాధీనం చేసుకోవడం ద్వారా మహమ్మూద్ గవాన్ సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరించాడు.

143. సమాధానం (ఎ)

వివరణ:

భారత రాష్ట్రపతి ఇటీవల రాష్ట్రపతి నిలయంలో వివిధ పర్యాటక ఆకర్షణలను ప్రారంభించారు. ఢిల్లీలోని రాష్ట్రపతి భవన్ రాష్ట్రపతికి అధికారిక నివాసం అయితే భారతదేశంలో రాష్ట్రపతికి రెండు విడివిడి కేంద్రాలు ఉన్నాయి.

అందులో ఒకటి రాష్ట్రపతి నిలయం కాగా మరొకటి సిమ్లాలోని మషోట్రా వద్ద ఉన్న రాష్ట్రపతి నివాస్. రాష్ట్రపతి నిలయం అనేది భారత రాష్ట్రపతి అధికారిక విడివిడి కేంద్రం. ఇది తెలంగాణ రాష్ట్రం, సికింద్రాబాద్లో ఉంది.

- దీన్ని 1860లో నిర్మించారు. ఇది బ్రిటీష్ రెసిడెంట్ యొక్క కంట్రీ హౌస్. 1948లో హైదరాబాద్ విలీనమైన తర్వాత, ఇది రాష్ట్రపతి విడివిడి నిలయంగా మారింది. రాష్ట్రపతి కనీసం సంవత్సరానికి ఒకసారి ఇందేలో నివాసంలో ఉంటారు. అధికారిక కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తారు. ఇది ప్రముఖులను సందర్శించడానికి అతిథి గృహంగా కూడా ఉపయోగించబడింది.

144. డి

- భారతీయ కార్మికులు, విద్యార్థులు సురక్షితంగా, క్రమబద్ధంగా వలస వెళ్లడంలో సహాయపడేందుకు ఇంటర్నేషనల్ ఆర్గనైజేషన్ ఫర్ మైగ్రేషన్ (ఐవోఎం) ప్రాజెక్టు ప్రయాసను ప్రారంభించింది.

- ప్రయాస్ (ప్రమోటింగ్ రెగ్యులర్ అసిస్టెంట్ మైగ్రేషన్ ఫర్ యూత్ అండ్ స్కీల్డ్ ప్రొఫెషనల్స్) ప్రాజెక్టును విదేశీ వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ (ఎంఈఎ) భాగస్వామ్యంతో ప్రారంభించబడింది. కీలకమైన వలస పోకడలు, వలసదారుల అవసరాలు, ఆకాంక్షలు, కేంద్రం తీసుకున్న ప్రధాన అంతర్జాతీయ మైగ్రేషన్, మొబిలిటీ కార్యక్రమాల అధ్యయనం తదితరాలు ఈ ప్రాజెక్టు లక్ష్యాలుగా ఉన్నాయి.

145. సమాధానం (బి)

వివరణ:

- 4,000 మెగావాట్ గంటల (MWh) సామర్థ్యంతో బ్యాటరీ ఎనర్జీ స్టోరేజ్ సిస్టమ్స్ (బీఈఎస్ఎస్) అభివృద్ధి కోసం వయబిలిటీ గ్యాప్ ఫండింగ్ పథకానికి ప్రభుత్వం ఆమోదం తెలిపిందని ఇటీవల కేంద్ర విద్యుత్, నవీన,

పునరుత్పాదక ఇంధన శాఖ మంత్రి తెలియజేశారు. ఈ పథకం 2030-31 నాటికి 4,000 MWh BESS ప్రాజెక్టుల అభివృద్ధిని ఊహించింది. అదే విధంగా మూలధన వ్యయంలో 40% వరకు వయబిలిటీ గ్యారంటీ ఫండింగ్ (VGF) అందిస్తుంది.

146. సమాధానం (సి)

వివరణ:

- స్టేట్ మెంట్లు 1, 2 సరైనవి: టెలికం రంగంలో అభివృద్ధి చెందుతున్న ఉపగ్రహ బ్రాడ్ బ్రాండ్ సర్వీసుల సేవలపై ఈ బిల్లు స్పష్టత ఇస్తుంది. మారుమూల ప్రాంతాలకు కనెక్టివిటీ విస్తరణకు ఇది దోహదం చేస్తుందని భావిస్తున్నారు.
- టెలికాం ఆపరేటర్లకు లైసెన్సెస్, పర్మిట్ల కోసం దరఖాస్తు ప్రక్రియను ఈ బిల్లు సులభతరం చేస్తుంది. అదే విధంగా ఈ రంగంలో సులభంగా వ్యాపారం చేయడాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది.
- స్టేట్ మెంట్ 3 తప్పు: బిల్లు సుంకాలు మరియు వివాద పరిష్కారం వంటి అంశాలలో టెలికాం రెగ్యులేటరీ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (TRAI) అధికారాలను నిర్వహిస్తుంది.
- ప్రకటన 4 సరైనది: ఇది 1885 నాటి ఇండియన్ టెలిగ్రాఫ్ చట్టం, 1933 యొక్క ఇండియన్ వైర్ లెస్ టెలిగ్రాఫ్ చట్టం మరియు 1950 నాటి టెలిగ్రాఫ్ వైర్స్ (చట్టవిరుద్ధమైన స్వాధీనం) చట్టాన్ని రద్దు చేస్తుంది లేదా భర్తీ చేస్తుంది.

147. బి

- చాలా సందర్భాల్లో రాష్ట్ర గవర్నర్ ఆ రాష్ట్రంలోని విశ్వవిద్యాలయాలకు ఎక్స్-అఫీషియో ఛాన్సలర్. గవర్నర్ గా అతను/ఆమె మంత్రి మండలి సహాయం మరియు సలహా మేరకు వ్యవహరిస్తారు. ఛాన్సలర్ గా అతను/ఆమె మంత్రిమండలికి సంబంధం లేకుండా స్వతంత్రంగా వ్యవహరిస్తారు. అన్ని విశ్వవిద్యాలయ విషయాలపై తన స్వంత నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. స్టేట్ మెంట్ 2 సరైనది.
- సర్కారియా కమిషన్ గవర్నర్ రాజ్యాంగ పాత్ర, ఛాన్సలర్ గా నిర్వహించే చట్టబద్ధమైన పాత్ర మధ్య వ్యత్యాసాన్ని గుర్తించింది. ఛాన్సలర్ కు ప్రభుత్వ సలహా తీసుకోవాల్సిన బాధ్యత లేదని కూడా నొక్కి చెప్పింది. స్టేట్ మెంట్ 3 తప్పు.
- గవర్నర్ పై “పదవులు మరియు అధికారాలతో భారం వేయకూడదని, ఇది వివాదాలకు లేదా బహిరంగ విమర్శలకు దారితీస్తుంది. గవర్నర్ కు చట్టబద్ధమైన అధికారాలను ఇవ్వడానికి వ్యతిరేకంగా ఎం.ఎం.పూంఛీ కమిషన్ పేర్కొంది. స్టేట్ మెంట్ 4 తప్పు.

148. బి

డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ రెవెన్యూ ఇంటిలిజెన్స్ (డీఆర్ఐ):

- ఇది స్మగ్లింగ్ నిరోధక విషయాలపై భారత ప్రభుత్వం యొక్క ప్రధాన ఇంటిలిజెన్స్, ఎన్ఫోర్స్‌మెంట్ ఏజెన్సీ, స్టేట్‌మెంట్ 2 సరైంది.
- ఇది కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ పరిధిలోని పరోక్ష పన్నులు, కస్టమ్స్ సెంట్రల్ బోర్డు పరిధిలో పనిచేస్తోంది. స్టేట్‌మెంట్ 1 తప్పు.
- ఇది 1957, డిసెంబర్ 4న ఉనికిలోకి వచ్చింది. డీఆర్ఐ ప్రధాన కార్యాలయం న్యూఢిల్లీలో ఉంది. 12 జోనల్ యూనిట్లు, 35 ప్రాంతీయ యూనిట్లు, 15 ఉప ప్రాంతీయ యూనిట్లు ఉన్నాయి.

149. సమాధానం (బి)

వివరణ:

పుటాలా సరస్సు గురించి:

- పుటాలా సరస్సును తెలంఖేడి సరస్సు అని కూడా పిలుస్తారు, ఇది మహారాష్ట్రలోని నాగ్‌పూర్ పశ్చిమ భాగంలో ఉంది.
- నాగ్‌పూర్‌లోని భోంస్లే రాజులచే నిర్మించబడిన ఈ సరస్సు 200 సంవత్సరాలకు పైగా పురాతనమైనది. ఇది 60 ఎకరాల్లో విస్తరించి ఉంది.

భోంస్లే రాజవంశం గురించి ముఖ్య వాస్తవాలు:

- భోంస్లే లేదా భోంసాలే (భోంస్లే అని ఉచ్ఛరిస్తారు). వీరు భారతదేశంలోని అనేక రాష్ట్రాలకు పాలకులుగా పనిచేసిన ప్రముఖ మరారా వంశం.
- బేరార్ యొక్క రఘుజీ భోంస్లే 1730లో రాజవంశాన్ని స్థాపించాడు.
- వంశంలో అత్యంత ప్రముఖుడు శివాజీ, మరారా సామ్రాజ్య స్థాపకుడు.

150. సమాధానం (సి)

వివరణ:

చైనాతో సరిహద్దును పంచుకుంటున్న దేశాల జాబితా:

- ఉత్తర కొరియా, రష్యా, మంగోలియా, కజకిస్తాన్, కిర్గిజ్స్తాన్, తజికిస్తాన్, ఆఫ్ఘనిస్తాన్, ఇండియా, నేపాల్, భూటాన్, మయన్మార్, లావోస్, వియత్నాం.
- చైనా చైనాతో సరిహద్దును పంచుకోలేదు.
- తైవాన్ జలసంధి తైవాన్‌ను చైనా ప్రధాన భూభాగం నుండి వేరు చేస్తుంది.
- గల్ఫ్ ఆఫ్ టోంకిన్ వియత్నాం మరియు చైనా (దక్షిణ) మధ్య ఉంది.

- తైవాన్, బ్రూనై, ఇండోనేషియా, మలేషియా, ఫిలిప్పీన్స్ మరియు వియత్నాం తో దక్షిణ చైనా సముద్రంలో చైనాకు సముద్ర సరిహద్దు వివాదాలు ఉన్నాయి.

R.C. REDDY
IAS STUDY CIRCLE